

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MALZEME TEKNOLOJİLERİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

BURDUR SUSUZ HAN'IN KORUMA SORUNLARI VE YENİDEN İŞLEVLENDİRİLME ÖNERİLERİ

Döne Rabia BAKIR

BURDUR, 2019

**T.C.
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MALZEME TEKNOLOJİLERİ MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**BURDUR SUSUZ HAN'IN KORUMA SORUNLARI
VE YENİDEN İŞLEVLENDİRİLME ÖNERİLERİ**

Döne Rabia BAKIR

Danışman: Doç. Dr. Sevim ATEŞ CAN

BURDUR, 2019

YÜKSEK LİSANS JÜRİ ONAY FORMU

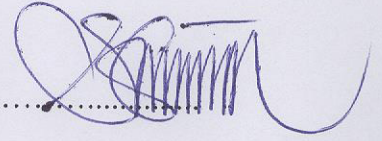
Döne Rabia BAKIR tarafından Doç. Dr. Sevim ATEŞ CAN yönetiminde hazırlanan “Burdur Susuz Han’ın Koruma Sorunları Ve Yeniden İşlevlendirilme Önerileri” başlıklı tez tarafımızdan okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 19/06/2019

Doç. Dr. Sevim ATEŞ CAN

(Başkan)

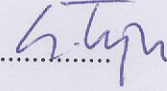
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.....

Doç. Dr. Çiğdem Belgin DİKMEN

(Jüri Üyesi)

Yozgat Bozok Üniversitesi

Doç. Dr. Şehla ABBASOVA

(Jüri Üyesi)

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.....

ONAY

Bu Tez, Enstitü Yönetim Kurulu'nun _____ Tarih ve _____ Sayılı Kararı ile Kabul Edilmiştir.

Prof. Dr. Ayşe Gül MUTLU GÜLMEMİŞ

Müdür
Fen Bilimleri Enstitüsü

ETİK KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uyarınca Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “**Burdur Susuz Han’ın Koruma Sorunları ve Yeniden İşlevlendirilme Önerileri**” başlıklı bu tezin;

- Kendi çalışmam olduğunu,
- Sunduğum tüm sonuç, doküman, bilgi ve belgeleri bizzat ve bu tez çalışması kapsamında elde ettiğimi,
- Bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara atıf yaptığımı ve bunları kaynaklar listesinde usulüne uygun olarak verdiğimi,
- Kullandığım verilerde değişiklik yapmadığımı,
- Tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversite veya diğer bir üniversitede başka bir tez çalışması içinde sunmadığımı,
- Bu tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda bilimsel etik kurallarına uygun olarak davrandığımı,

bildirir, aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul edeceğimi beyan ederim.

19 /06/ 2019

Döne Rabia BAKIR

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam süresince, konu seçimi, tezin yönlendirilmesi ve sonuçlandırılması aşamalarında, bilgi ve tecrübeleriyle, destek ve yardımlarını esirgemeyen, değerli Danışman Hocam **Doç. Dr. Sevim ATEŞ CAN**'a teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmalarım sırasında hiçbir yardımını esirgemeyen, değerli lisans Hocam **Dr. Öğr. Üyesi İbrahim BAKIR**'a, tezimin teknik bilgi ve görsel oluşturma aşamalarında desteklerini esirgemeyen İnşaat Mühendisi **Ekrem BAKIR**'a, Mimar **Kadir Emre BAKIR**'a, İnşaat Mühendisi **Atila YILMAZ**'a ve manevi desteğini esirgemeyen annem **Fadime BAKIR**'a teşekkür ederim.

0448-YL-17 No`lu Proje ile tezimi maddi olarak destekleyen Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü'ne teşekkür ederim.

Haziran, 2019

Döne Rabia BAKIR

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
ŞEKİL DİZİNİ.....	iii
ÇİZELGE DİZİNİ	viii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	ix
ÖZET.....	x
ABSTRACT.....	xi
1. GİRİŞ	1
2. TARİHİ YAPI KORUMA VE İŞLEVLENDİRME	3
2.1. Tarihi Yapıları Koruma Gereklilikleri	3
2.2. Tarihi Yapılarda Çağdaş Ek ve Yeniden İşlevlendirme.....	3
2.2.1. Çağdaş Ek Yapı Örnekleri ve İncelemeleri	4
2.3. Koruma İle İlgili Kavramlar.....	15
3. ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİ.....	16
3.1. Sosyal Hayat.....	16
3.2. Selçuklu Döneminde Burdur	18
3.3. II. Gıyaseddin Keyhüsrev Döneminde Selçuklu Mimarisi	19
3.4. Türkiye’deki Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansaray Yolları ve Kervansaraylar	21
3.5. Antalya-Burdur Arasındaki Hanlar	25
3.5.1. Evdir Han.....	26
3.5.2. Kırkgöz Han	30
3.5.3. İncir Han	33
4. SUSUZ HAN HAKKINDA GENEL BİLGİLER	37
4.1. Hanın Konumu	37
4.2. Hanın Tarihçesi	37
4.3. Mülkiyet Durumu	38
4.4. Tescil Durumu	38
4.5. Hanın Mimari Özellikleri	38
4.6. Avluya Yönelik Sondaj Çalışmaları.....	40
4.6.1. Küçük Buluntular	42
4.7. Kazı Çalışmaları	44
4.8. Hanın Gördüğü Onarımlar.....	45
4.9. Hanın Bugünkü Yapısal Durumu ve Mekansal Özellikleri.....	45
5. SUSUZ HAN’IN KULLANIMINA DÖNÜK MÜDAHALELER	54
5.1. Hanın Yeniden Kullanılma Olanakları.....	54
5.2. Önerilen Çağdaş Ek Yapıların Özellikleri.....	55
5.2.1. Önerilen Çağdaş Ek Yapıların Görselleri ve Detayları	60
5.3. Hanın İç Mekanının Kullanımına Dönük Müdahaleler ve Öneriler.....	76
5.3.1. İç Mekan Önerilerinin Görselleri ve Detayları.....	76
6. SONUÇ.....	86
KAYNAKLAR.....	87
EKLER	93
ÖZGEÇMİŞ.....	100

ŞEKİL DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1. Kunstlerhaus Tiyatrosu giriş saçağı	5
Şekil 2.2. Albertina Müzesi-Viyana çağdaş saçak eki	5
Şekil 2.3. Museum Quarter, Viyana	6
Şekil 2.4. Reina Sofia Müzesi, Madrid	6
Şekil 2.5. Reichstag Parlamento Binası ve çağdaş çatı eki, Berlin	7
Şekil 2.6. King's Cross Saint Pancras İstasyon Binası	7
Şekil 2.7. Lancaster Gate Christ Church ve ek yapısı	8
Şekil 2.8. Sant Francesc Kilisesi merdiveni ve ek yapısı	8
Şekil 2.9. Royal Ontario Müzesi ve çağdaş ek yapısı	9
Şekil 2.10. Royal Ontario Müzesi ve çağdaş ek yapısı kesiti	9
Şekil 2.11. Royal Ontario Müzesi çağdaş ek yapısı iç mekanı	10
Şekil 2.12. Beyazıt Devlet Kütüphanesi avlusu çağdaş ek üst örtüsü ve zemin	10
Şekil 2.13. Beyazıt Devlet Kütüphanesi iç mekânı	11
Şekil 2.14. Beyazıt Devlet Kütüphanesi kesiti	11
Şekil 2.15. Kazıklı Kervansaray kalıntıları ve çağdaş ek yapısı	12
Şekil 2.16. Kazıklı Kervansaray çağdaş ek yapısı fuayesi	12
Şekil 2.17. Kazıklı Kervansaray çağdaş ek yapısı konferans salonu	13
Şekil 2.18. Kazıklı Kervansaray çağdaş ek yapısı yapım aşaması	13
Şekil 2.19. Burdur Doğa Tarihi Müzesi mevcut durumu	14
Şekil 2.20. Burdur Doğa Tarihi Müzesi iç mekânı	14
Şekil 3.1. Rüstem Paşa Kervansarayı, Edirne	21
Şekil 3.2. İstanbul'da Hasan Paşa Hanı	22
Şekil 3.3. XIII. Yüzyılda Anadolu'nun Başlıca Ticaret Yolları	23
Şekil 3.4. Anadolu'da Selçuklu Kervansarayları	23
Şekil 3.5. Selçuklu Dönemi yolları, hanlar, kervansaraylar ve yerleşim merkezleri	24
Şekil 3.6. Antalya – Burdur arasındaki hanlar	25
Şekil 3.7. Evdir Han konumu	26
Şekil 3.8. Evdir Han portalı	26
Şekil 3.9. Evdir Han doğu cephesi	27
Şekil 3.10. Evdir Han avlusu	27
Şekil 3.11. Evdir Han avludan portal ve cephesinin görünüşü	27
Şekil 3.12. Evdir Han mukarnasları	27
Şekil 3.13. Evdir Han sarnıcı	27
Şekil 3.14. Evdir Han kazısı buluntuları	28
Şekil 3.15. Evdir Han cephede bitkilenme	28
Şekil 3.16. Evdir Han plan	29
Şekil 3.17. Evdir Han kuzey cephe	29
Şekil 3.18. Evdir Han güney cephe	29
Şekil 3.19. Evdir Han doğu cephe	29
Şekil 3.20. Evdir Han batı cephe	29
Şekil 3.21. Evdir Han A-A kesiti	29
Şekil 3.22. Evdir Han B-B kesiti	30
Şekil 3.23. Evdir Han C-C kesiti	30
Şekil 3.24. Kırkgöz Han konumu	30

Şekil 3.25. Kırkgöz Han genel görünümü.....	31
Şekil 3.26. Kırkgöz Han yapı alanı girişi.....	31
Şekil 3.27. Kırkgöz Han portalı.....	31
Şekil 3.28. Kırkgöz Han batı cephesi.....	31
Şekil 3.29. Kırkgöz Han portalı ve cam kapısı.....	32
Şekil 3.30. Kırkgöz Han yer altı wc girişi.....	32
Şekil 3.31. Kırkgöz Han geçici ek yapı.....	32
Şekil 3.32. Kırkgöz Han işlevlendirilmiş avlusu.....	32
Şekil 3.33. Kırkgöz Han kapalı kısım iç mekânı.....	33
Şekil 3.34. Kırkgöz Han kapalı kısım.....	33
Şekil 3.35. Kırkgöz Han planı ve kesiti.....	33
Şekil 3.36. İncir Han konumu.....	34
Şekil 3.37. İncir Han genel görünümü.....	34
Şekil 3.38. İncir Han avlusu.....	34
Şekil 3.39. İncir Han doğu cephesi.....	34
Şekil 3.40. İncir Han portalı.....	35
Şekil 3.41. İncir Han kapalı alanı.....	35
Şekil 3.42. İncir Han kazı sonrası iç mekân.....	35
Şekil 3.43. İncir Han iç mekân bozulmaları.....	35
Şekil 3.44. İncir Hanı rölöve planı ve avlu kesiti.....	36
Şekil 4.1. Susuz Han'ın bölgedeki ve yakın çevresindeki konumu.....	37
Şekil 4.2. Susuz Han plan şeması.....	39
Şekil 4.3. Susuz Han taşıyıcı aksları.....	39
Şekil 4.4. Susuz Han kazı sonrasına ait rölöve.....	40
Şekil 4.5. Susuz Han kapalı kısmı ve avlunun kuzeyden görünüşü.....	41
Şekil 4.6. Susuz Han avlunun güney ve güneybatıdan görünüşü.....	41
Şekil 4.7. Susuz Han avlusunun kazı çalışmaları sırasında kuzeyden ve genel görünüşü ..	41
Şekil 4.8. Güney kanat mezarlık içi B1 açmasında bulunan mimari parçalar.....	42
Şekil 4.9. Geç Bizans dönemine ait yayvan tabak parçaları ve sgraffito, tek renk sırlı seramik parçaları.....	43
Şekil 4.10. Lüle örnekleri ve pişmiş toprak ağırşaklar.....	43
Şekil 4.11. II. Gıyaseddin Keyhusrev ve Geç Bizans dönemlerine ait sikkeler.....	43
Şekil 4.12. Metal objeler.....	43
Şekil 4.13. Susuz Han'ın ve avlusunun güney ve kuzeyden görünüşü.....	45
Şekil 4.14. Susuz Han kuzey cephesi.....	46
Şekil 4.15. Susuz Han doğu cephesi ve çevresi.....	46
Şekil 4.16. Susuz Han doğu ve güney cephesi.....	46
Şekil 4.17. Susuz Han batı cephesi.....	47
Şekil 4.18. Susuz Han portalı ve sol yan nişi.....	47
Şekil 4.19. Susuz Han portalı mukarnasları ve giriş kapısı.....	47
Şekil 4.20. Susuz Han iç mekânı sol ve orta sahnin.....	48
Şekil 4.21. Susuz Han iç mekânı sağ seki ve yemlikler.....	48
Şekil 4.22. Susuz Han iç mekânı sol ve sağ seki.....	49
Şekil 4.23. Susuz Han tandır ve yemlikler.....	49
Şekil 4.24. Susuz Han iç mekânı sol sahnin ve kubbe.....	49
Şekil 4.25. Susuz Han portalı detayı ve pencereler.....	50
Şekil 4.26. Susuz Han restorasyon projesi vaziyet planı.....	50
Şekil 4.27. Susuz Han restorasyon projesi plan.....	51
Şekil 4.28. Susuz Han restorasyon projesi ön görünüş.....	51
Şekil 4.29. Susuz Han restorasyon projesi sağ yan görünüş.....	52

Şekil 4.30. Susuz Han restorasyon projesi arka görünüş	52
Şekil 4.31. Susuz Han restorasyon projesi sol yan görünüş	52
Şekil 4.32. Susuz Han restorasyon projesi A-A kesiti	53
Şekil 4.33. Susuz Han restorasyon projesi B-B kesiti	53
Şekil 4.34. Susuz Han restitüsyon projesi planı	53
Şekil 5.1. Tekstil membran detayı	58
Şekil 5.2. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	60
Şekil 5.3. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	61
Şekil 5.4. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	61
Şekil 5.5. Alternatif 1: Ek yapı	62
Şekil 5.6. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	62
Şekil 5.7. Alternatif 2: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	62
Şekil 5.8. Alternatif 2: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	63
Şekil 5.9. Alternatif 2: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	63
Şekil 5.10. Alternatif 2: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	64
Şekil 5.11. Alternatif 3: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	64
Şekil 5.12. Alternatif 3: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	65
Şekil 5.13. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	65
Şekil 5.14. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	66
Şekil 5.15. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	66
Şekil 5.16. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	67
Şekil 5.17. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	67
Şekil 5.18. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	67
Şekil 5.19. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	68
Şekil 5.20. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	68
Şekil 5.21. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	69
Şekil 5.22. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	69
Şekil 5.23. Alternatif 6: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	69

Şekil 5.24. Alternatif 6: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	70
Şekil 5.25. Alternatif 6: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	70
Şekil 5.26. Alternatif 6: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	70
Şekil 5.27. Alternatif 7: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü.....	71
Şekil 5.28. Alternatif 7: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü.....	71
Şekil 5.29. Alternatif 7: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü.....	72
Şekil 5.30. Alternatif 7: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	72
Şekil 5.31. Alternatif 8: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	72
Şekil 5.32. Alternatif 8: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	73
Şekil 5.33. Alternatif 8: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	73
Şekil 5.34. Alternatif 9: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	74
Şekil 5.35. Alternatif 9: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	74
Şekil 5.36. Alternatif 9: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü	74
Şekil 5.37. Çelik ve alüminyum profil detayı	75
Şekil 5.38. Ankraj detayı.....	75
Şekil 5.39. Asma germe detayı	75
Şekil 5.40. ETFE detay	75
Şekil 5.41. Susuz Han iç mekan öneri.....	76
Şekil 5.42. Susuz Han iç mekan öneri.....	77
Şekil 5.43. Susuz Han iç mekan öneri, giriş sergileme alanı	77
Şekil 5.44. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahn	78
Şekil 5.45. Susuz Han iç mekan öneri, giriş satış ve sergileme alanı, sol sahn	78
Şekil 5.46. Susuz Han iç mekan öneri, giriş satış sergileme alanı, sol sahn	79
Şekil 5.47. Susuz Han iç mekan öneri, sergileme alanı, sol sahn	79
Şekil 5.48. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahn sergileme alanı.....	79
Şekil 5.49. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahn ve sol seki sergileme alanı.....	80
Şekil 5.50. Susuz Han iç mekan öneri, sol sahn ve sol seki sergileme alanı	80
Şekil 5.51. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahn satış ve sergileme alanı.....	81
Şekil 5.52. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahn sergileme ve satış alanı.....	81
Şekil 5.53. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahn sergileme ve sunum alanı	82
Şekil 5.54. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahn sunum alanı.....	82
Şekil 5.55. Susuz Han iç mekan öneri, sağ seki sergileme alanı.....	83
Şekil 5.56. Susuz Han iç mekan öneri, sol seki sergileme alanı	83
Şekil 5.57. Susuz Han iç mekan öneri, sergileme alanı ve kütüphane	83
Şekil 5.58. Susuz Han iç mekan öneri, personel alanı	84
Şekil 5.59. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahn interaktif sunum alanı	84
Şekil 5.60. Susuz Han ek yapı iç mekan öneri, plan ve kafeterya.....	85

Şekil 5.61. Susuz Han ek yapı iç mekan öneri, el sanatları uygulama alanı ve sergileme alanı	85
Şekil 5.62. Susuz Han ek yapı iç mekan öneri, sunum alanı ve tuvaletler.....	85
EK 1 - Şekil 4.1. Susuz Han rölöve vaziyet planı.....	93
EK 2 - Şekil 4.2. Susuz Han rölöve çatı planı	93
EK 3 - Şekil 4.3. Susuz Han rölöve planı	94
EK 4 - Şekil 4.4. Susuz Han rölöve ön görünüş	94
EK 5 - Şekil 4.5. Susuz Han rölöve arka görünüş	95
EK 6 - Şekil 4.6. Susuz Han rölöve sağ yan görünüş	95
EK 7- Şekil 4.7. Susuz Han rölöve sol yan görünüş.....	95
EK 8 - Şekil 4.8. Susuz Han rölöve A-A kesiti	96
EK 9 - Şekil 4.9. Susuz Han rölöve B-B kesiti.....	96
EK 10 - Şekil 4.10. Susuz Han restitüsyon vaziyet planı	96
EK 11 - Şekil 4.11. Susuz Han restitüsyon çatı planı	97
EK 12 - Şekil 4.12. Susuz Han restitüsyon planı.....	97
EK 13 - Şekil 4.13. Susuz Han restitüsyon ön (portal) görünüş.....	98
EK 14 - Şekil 4.14. Susuz Han restitüsyon sağ yan görünüş.....	98
EK 15 - Şekil 4.15. Susuz Han restitüsyon arka görünüş	98
EK 16 - Şekil 4.16. Susuz Han restitüsyon sol yan görünüş	99
EK 17 - Şekil 4.17. Susuz Han restitüsyon A-A kesiti	99

ÇİZELGE DİZİNİ

	Sayfa
Tablo 5.1. Etfе malzeme özellikleri.....	57
Tablo 5.2. Polyester dokumalı PVC membran malzemesinin genel özellikleri	59
Tablo 5.3. PTFE malzeme malzemesi genel özellikleri	60

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ETFE	: EtylenTetraFluoroEtylen
FBE	: Fen Bilimleri Enstitüsü
ICOMOS	: (International Council on Monuments and Sites) Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi
KTVKBK	: Kùltür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu
MAKÜ	: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
PTFE	: Polytetrafloretülen
PVC	: Poli Vinil Klorür

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Burdur Susuz Han'ın Koruma Sorunları Ve Yeniden İşlevlendirilme Önerileri

Döne Rabia BAKIR

**Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Malzeme Teknolojileri Mühendisliği Anabilim Dalı**

Danışman: Doç. Dr. Sevim ATEŞ CAN

Haziran, 2019

Bu tez çalışmasında, Burdur İli'nin Bucak İlçesi'nin Susuz Köyü'nde bulunan restorasyonu yapılmış Susuz Han ele alınmıştır. Tez dahilinde, tarihi yapıların, koruma gereklilikleri, geleceğe aktarımındaki etkenler, yeniden işlevlendirilmenin önemi ve işlevlendirme yapılırken “çağdaş ek yapı” olgusu, örnekleri ile aktarılmaya çalışılmıştır. Ele alınan tarihi yapının Anadolu Selçuklu Dönemi'nde yapılması sebebiyle bulunduğu dönemin sosyoekonomik, mimari öğeleriyle birlikte çevresindeki benzer yapılarında özellikleri ve mevcut durumları aktarılmıştır. Susuz Han'ın yeniden kullanılma durumu edinilen bilgiler dahilinde değerlendirilip verilebilecek fonksiyona göre tarihi yapı bütünlüğüne zarar vermemesi amaçlanarak yeni fonksiyonunu da destekleyecek nitelikte ve yapının orijinal durumuna da atıfta bulunacak çağdaş ek yapı alternatifleri tasarlanmaya, malzeme verimliliği yönünden değerlendirilmeye ve üç boyutlu görsellerle desteklenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Susuz Han, yeniden işlevlendirme, çağdaş ek yapı, tarihi yapılar, Anadolu Selçuklu Dönemi

Hazırlanan bu Yüksek Lisans tezi Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından 0448-YL-17 proje numarası ile desteklenmiştir.

ABSTRACT

Master Thesis

Protection Problems of Burdur Susuz Khan and Recommendations for Re-use

Döne Rabia BAKIR

**Burdur Mehmet Akif Ersoy University
Graduate School of Natural and Applied Sciences
Department of Material Technology Engineering**

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Sevim ATEŞ CAN

June, 2019

This thesis is a review of the renovated Susuz Caravanserai, located on Susuz Village within Bucak province of Burdur. In this thesis, historical structures, conservation and protection requirements, factors in transferring to the future, the importance of re-functionalization and additional contemporary structure-phenomenons are tried to be explained with various examples. As the historical structure was built during the Anatolian Seljuk Period, the characteristics and current statuses of the similar structures in the surrounding areas, along with the socioeconomic and architectural elements of the period in which it was found, were explained in detail. In order to avoid damaging the integrity of the historical building according to the function that can be given and evaluated within the informations obtained from the structure, the use of contemporary design of the additional building alternatives that will also support the original condition of Susuz Han and to evaluate the material efficiency and to be supported with three-dimensional visual have been tried.

Keywords: Susuz Khan, re-functionalization, contemporary annex, historical buildings, Anatolian Seljuk Period

The present M.Sc. Thesis was supported by Coordinatorship of Scientific Research Projects of Burdur Mehmet Akif Ersoy University under the Project number of 0448-YL-17.

1. GİRİŞ

Anıtsal yapıların korunması, yaşatılması, gelecek nesillere aktarılması temel alınarak yeniden işlevlendirilmesinde yapılacak yeni yapıların bu yapılardaki mevcut fonksiyonlara ek olarak ve eklerin anıtsal yapının tescil durumu, derecesi, yeni yapının yapılacağı alanın niteliği, durumu (tescilli alan içerisinde yer alıp alamayacağı) gibi kriterlere dikkat edilerek eski-yeni fonksiyonu karşılayacak şekilde yapılması esastır.

Anıtsal yapıyı 'kimlik bunalımı'na sokmadan, bu yapıların birbirine 'saygı gösterir' durumda ve birbirini zıtlıkla (eski-yeni) destekler nitelikte yeni ek yapının yapılması önemlidir.

Bu yapılara bakıldığında, dönemlerini (eski - yeni) yansıtabilmesi, dönem ve anlam karmaşasına yer vermemesi gerekmektedir. Bu da büyük ölçüde proje çalışması, malzeme seçimi ve kullanımı ile ilgilidir.

Çağdaş ek yapı inşasında kullanılan malzemelerin;

- Sürdürülebilirlik,
- Geri dönüştürülebilirlik,
- Esnek tasarım olasılıkları,
- Ulaşılabilirlik (temini),
- Dönemin teknolojik özelliklerini yansıtması

gibi kriterleri sağlaması gerekmektedir.

Yapılacak düzenlemelerin, yapıya zarar vermeyen, üstleneceği yeni fonksiyona cevap verebilen ve 'sürdürülebilir' malzemelerden yapılarak, gerektiğinde 'dönüşümü' sağlanarak gerek başka yapılarda gerekse aynı şekilde kullanılması ya da en kısa sürede, zarar vermeden doğaya kazandırılması amaçlanmaktadır.

Böylece maliyetin, iş gücünün vb.nin minimum seviyede olması ve sürdürülebilir malzemelerin, hammaddelerinin / üretimlerinin 'verimli' bir şekilde elde edilmesi sağlanabilir.

Bu bilgiler dahilinde tezde fonksiyonunu yitirmiş olan Burdur İli'nin Bucak İlçesi'nin Susuz Köyü'nde yer alan Susuz Han'ın, yeniden yaşatılması amacıyla örnek çalışmalarla değerlendirilmesi yer almaktadır.

Bu kapsamda, öncelikle han yapısının günümüzde gerçek boyutları algılanamayan avlusunda, restitüsyon projesi de temel alınarak, kervansarayın dış mekânının kullanımına dönük müdahalelerde açıklandığı gibi ziyaretçilerin ihtiyacı olabilecek alanların kullanımına yönelik düzenlemeler yapılarak bu alanlar aşağıdaki şekilde işlevlendirilmiştir;

- Toplanma alanı
- Meydan
- Bilgilendirme Alanı
- Kapalı- yarı açık- açık mekân geçişlerini

Bu amaçla, giriş kısmındaki kriterler dahilinde yapının batı cephesinde yarı açık mekân oluşturacak nitelikte bir “çağdaş ek yapı” tasarlanması amaçlanmıştır.

Bu ek in özellikleri:

- Tasarım yönünden (mevcut yapı ilişkisi ve destekleme)
- Malzeme yönünden
- Mevcut yapı (Han) yönünden incelenecektir.

Ayrıca anıtsal yapının yaşatılması için üstleneceği yeni fonksiyonda, yapıya gereğinden fazla müdahale edilmemesi adına, yer alması gereken bazı birimlerin (yeme-içme alanları, tuvalet gibi) anıtsal yapı haricinde çağdaş ek bir yapıda çözümlenmesi amaçlanmaktadır.

2. TARİHİ YAPI KORUMA VE İŞLEVLENDİRME

2.1. Tarihi Yapıları Koruma Gereklilikleri

Koruma kavramının ortaya çıkışı, yapı kavramının ortaya çıkmasıyla ilişkilendirilebilmektedir. Ahunbay'ın (1999) bahsettiği gibi, teknolojinin de gelişmesiyle birlikte koruma, restorasyon vb. kavramlar anlam açısından farklılıklar göstermişlerdir.

Geçmişte koruma, onarım, yapının bütünlüğünü devam ettirmek, fonksiyonunun sürekliliğini sağlamak amacıyla yapılmakta iken günümüzde bunlara ek olarak tarihin yaşatılması, kültür değerlerinin unutulmaması, geleceğe aktarılması, mimari ifadelerinin, yapım tekniklerinin aktarılması, aynı zamanda döneminin dini, kültürel, sosyal vb. yönlerden belgeleri olmaları sebepleriyle koruma kavramı önem ve gereklilik kazanmıştır.

2.2. Tarihi Yapılarda Çağdaş Ek ve Yeniden İşlevlendirme

Günümüzde yaşam biçiminin değişmesi sebebiyle ortaya çıkan ihtiyaçları ve istekleri bazı tarihi yapıların karşılayamamasından dolayı bu yapılarda fonksiyon değişikliklerine ve bununla birlikte yeniden işlevlendirmeye, yeni mekânlara ihtiyaç duyulmaktadır.

Yeniden işlevlendirme yapılırken, ihtiyaç duyulan mekânların yapı bütünlüğüne, orijinalliğine zarar vermemesi amaçlanmalıdır. Verilecek yeni fonksiyonlar için yapılan, kat eklemek, ıslak hacimlerin yapı içerisinde çözülmeye çalışılması, duvar ve döşeme bütünlüğünü bozabilecek galeri boşluğu açma vb. uygulamalar olumsuz sonuçlar verebilmektedir. Bu sonuçların oluşmaması için, örneğin, müze fonksiyonu verilecek anıtsal bir yapıda ziyaretçilerin, yeme-içme, tuvalet, dinlenme vb. ihtiyaçlarını karşılayabilecek aynı zamanda müze çalışanlarının barınma alanlarının çözümleneceği çağdaş ek yapılara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anıtsal yapılarda yeniden işlevlendirme ve çağdaş ek yapı gereklilikleri ile ilgili uluslararası ve ulusal yasal düzenlemeler ise aşağıdaki şekildedir:

- Carta Del Restauro'nun (1931) 7. maddesinde, tarihi bir yapının onarılması için minimum gereklilik, yeni eklentilerin en az seviyede yapılması, sade, net ve mevcut oluşumu aktarır düzeyde olmasıdır (Uğursal, 2011).
- Venedik Tüzüğü'nün (1964) 5. maddesinde, tarihi yapıların yaşatılması, bu yapıların toplumsal fayda için kullanılmasıyla sağlanabilir. Fakat bu kullanım

için yapının orijinalliği değiştirilmemelidir. Bu çerçevede yeni fonksiyonun gereklilikleri sağlanabilir (Ahunbay, 1999).

- Avrupa Mimari Mirasın Korunması Sözleşmesi'nin (1985) 11. maddesinde, kültür miras öğelerinin korunması için çağdaş yaşamın gereklilikleri düşünülerek, tarihi yapıların yeni işlevlerine adaptasyonu yapılmalıdır (URL-1, 2018).
- Icomos Geleneksel Mimari Miras Tüzüğü'nün uygulama ilkelerinin 5. maddesinde, anıtsal yapıların yeni fonksiyonlarına uyum sağlaması ve kullanılmasında yapının biçimi, bütünlüğü, karakteri korunmalıdır. Anıtsal yapının mimari ifadelerine müdahaleler etik olmalıdır (URL-2, 2018).
- Türkiye'de, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma yasasının 15. maddesinin (a) bendi "Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahalli idare birliklerinin tescilli taşınmaz kültür varlıklarını, koruma bölge kurullarının belirlediği işlevlerde kullanmak kaydıyla kamulaştırılabilir." (URL-3, 2018)
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 660 sayılı ilke kararında "Yeni işlev verilecek yapılarda yapılacak eklerin, niteliği ve korunması gerekli kültür varlığıyla bütünleşmesi, tasarımı yapan mimar tarafından gerektiğinde avan proje niteliğinde hazırlanarak, koruma kurulunun görüşüne sunulacağına," ifade edilmektedir. (URL-4, 2018)

2.2.1. Çağdaş Ek Yapı Örnekleri ve İncelemeleri

Yukarıdaki bilgiler dahilinde yurt içinde ve yurt dışında gösterilebilecek bazı örnekler;

Zeren'in (2010) belirttiğine göre, Kunstlerhaus Tiyatrosu'nda yapılan saçağın amacı hem fonksiyonel olarak oyun aralarında kullanılması hem de girişi vurgulaması adına yapılmıştır (Şekil 2.1.).

Şekil 2.1. Kunstlerhaus Tiyatrosu giriş saçağı (URL-5, 2019)

Albertina Müzesi'nde ise hem yapının yeni kimliğini dışarıda gösteren hem de farklı kotlar arasında bağlayıcılık sağlayan bir üst örtü oluşturulmuştur. Bu eklerde aynı zamanda çağdaş yapı malzemelerinin yoğun kullanımı gözlemlenmektedir (Şekil 2.2.).

Şekil 2.2. Albertina Müzesi-Viyana çağdaş saçak eki (URL-5, 2019)

Museum Quarter'da (Viyana), mekân ihtiyacı sebebiyle ortaya çıkan yeni yapı gerekliliği ve tarihi yapı ile yeni yapıyı yatayda birbirine bağlayan şeffaf köprü, tarihi dokuya zıtlık oluşturmuş aynı zamanda şeffaflığı ve oranıyla da tarihi doku içerisinde saygılı duruşunu da göstermiştir (Şekil 2.3).

Şekil 2.3. Museum Quarter, Viyana (URL-6, 2019)

Reina Sofia Müze binası, 1805 yılında, Madrid’te hastane olarak inşa edilmiştir. 1978’de müzeye dönüştürülen yapı 1980’lerde Ian Ritchie tarafından tasarlanan şeffaf asansörler eklenmiştir. Şeffaf düşey sirkülasyon elemanları ile tarihi yapı arasındaki zıtlık uyumu sağlamıştır (Şekil 2.4.).

Şekil 2.4. Reina Sofia Müzesi, Madrid (URL-7, 2019)

Reichstag Parlamento Binası'nın, II. Dünya Savaşı'nda bombalanmış ve yıkılmış olan üst örtüsünü Sir Norman Foster, cam ve çelik strüktürden oluşan çağdaş bir tasarımla tekrar yorumlamıştır ve bu tasarımla hem binanın doğal ışık ve enerji ihtiyacı karşılanmış hem de parlamentonun şeffaflığına vurgu yapılmıştır (Şekil 2.5.).

Şekil 2.5. Reichstag Parlamento Binası ve çağdaş çatı eki, Berlin (URL-8, 2019)

Saint Pancras İstasyon Binası'na önerilen ek yapı, hızlı trenlerin kullanımı, yoğun sirkülasyon vb. ihtiyaçlar sebebiyle, tarihi yapıyı örtmeyecek şeffaflıkta yapılmıştır (Şekil 2.6.).

Şekil 2.6. King's Cross Saint Pancras İstasyon Binası (URL-9, 2019)

Lancaster Gate Christ Church, gotik bir yapı olarak inşa edilmiştir. Kilise kısmı yıkılmış olup kuleleri korunmuştur. 1983'te F&H. Francis tarafından "Kule Evler" adı ile apartman yapısına dönüştürülmüştür, kilise bölümü kendi formuyla, çağdaş malzeme ve yapım sistemleriyle yeni fonksiyonuna uygun inşa edilmiştir (Şekil 2.7.). Bu ek yapı, malzemeleri, yüksekliği ve çizgileri ile hem kendi kimliğini ortaya koyabilmektedir hem de tarihi yapıya olan saygısını ifade edebilmektedir.

Şekil 2.7. Lancaster Gate Christ Church ve ek yapısı (URL-10, 2019)

İspanya'nın Barcelona şehrinde Katalan kasabası olan Santpedor'da 18. yy'da inşa edilen Sant Francesc Kilisesi 2000 yılına kadar atıl durumda kalmıştır. Daha sonra yapılan restorasyon projesi ile yapı sadece sağlamlaştırılmış, yıkılan kısımlarında ise çağdaş malzemelerle yeni ekler yapılarak yapının geçirmiş olduğu hasarlar etkili bir biçimde ifade edilmiştir. Tarihi dokusu korunan yapıya eklenen merdiven gibi sirkülasyon elemanları yapı dışında çözülmüştür (Şekil 2.8.). İlerleyen zamanlarda yapının üst katının güney kısmına yeni bir ek daha yapılması düşünülmektedir.

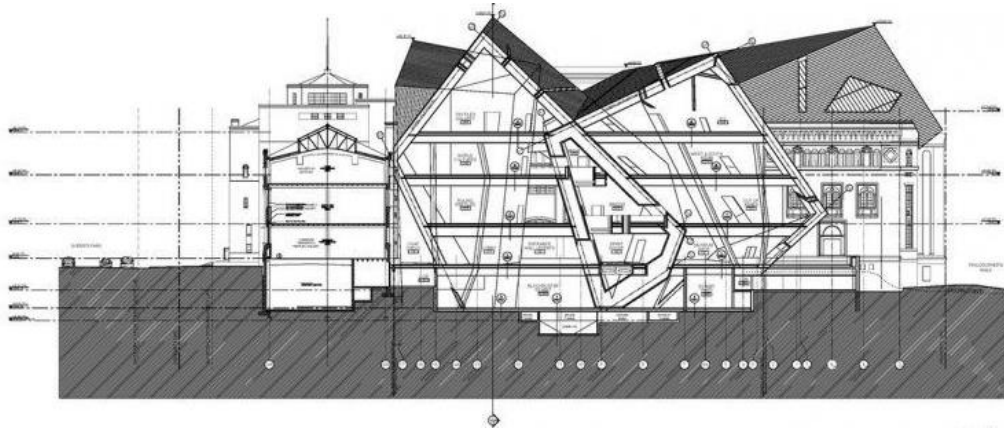
Şekil 2.8. Sant Francesc Kilisesi merdiveni ve ek yapısı (URL-11, 2019)

Kanada'nın Ontario eyaletinin Toronto şehrinde bulunan Royal Ontario Müzesi'ne 2007 yılında Mimar Daniel Libeskind tarafından Kristal (The Crystal) adıyla prizmatik bir dekonstrüktivist çağdaş ek yapı tasarlanmış ve uygulanmıştır (Şekil 2.9.).

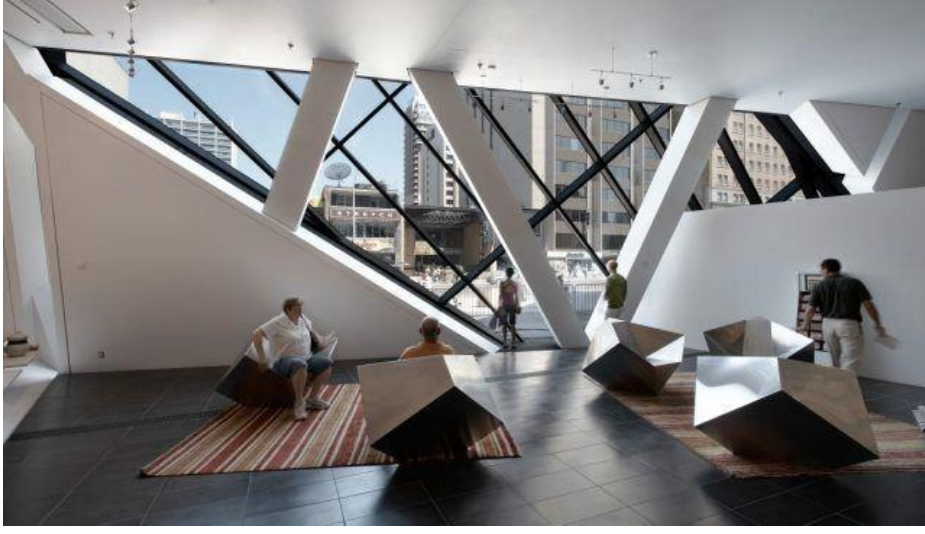

Şekil 2.9. Royal Ontario Müzesi ve çağdaş ek yapısı (URL-12, 2019)

Form olarak çarpıcı bir etki oluşturan bu ek yapı aynı zamanda müzenin fonksiyon olarak mağaza ve restoran gibi eksiklerini de gidermeyi amaçlamıştır (Şekil 2.10.; Şekil 2.11.).

Şekil 2.10. Royal Ontario Müzesi ve çağdaş ek yapısı kesiti (URL-12, 2019)

Şekil 2.11. Royal Ontario Müzesi çağdaş ek yapısı iç mekânı (URL-12, 2019)

1884 yılında İstanbul'da Beyazıt Devlet Kütüphanesi'nin, Kütüphane-i Umumi-i Osmani adıyla Tabanlıoğlu Mimarlık tarafından restorasyon çalışmaları gerçekleştirilmiştir (Şekil 2.12.).

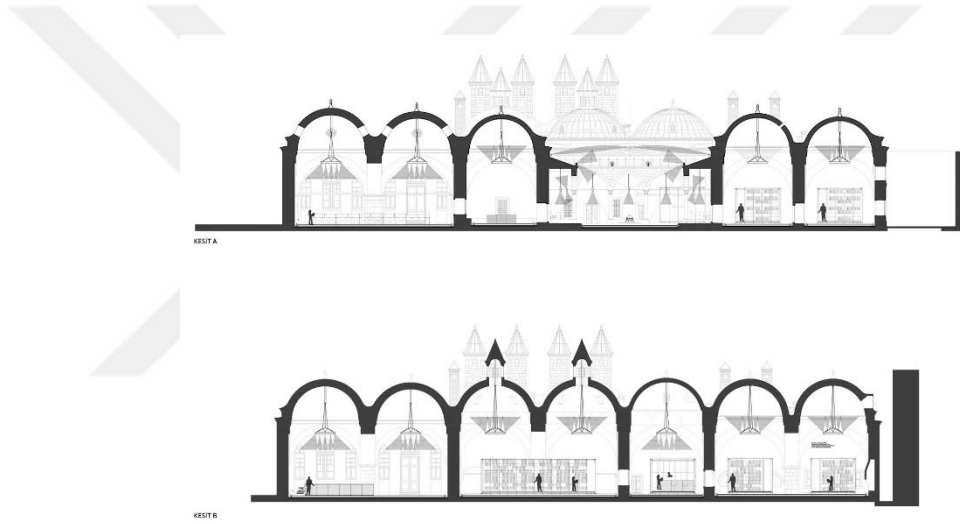

Şekil 2.12. Beyazıt Devlet Kütüphanesi avlusu çağdaş ek üst örtüsü ve zemin (URL-13, 2019)

İç mekânda modern kübik eklerle kitapların bulunduğu alan vurgulanmıştır. Ayrıca yapının avlusunda şeffaf membran üst örtü tasarlanmıştır (Şekil 2.13.; Şekil 2.14.).

Şekil 2.13. Beyazıt Devlet Kütüphanesi iç mekânı (URL-13, 2019)

Şekil 2.14. Beyazıt Devlet Kütüphanesi kesiti (URL-13, 2019)

İzmit Gölcük'te 1550'lerde Osmanlı döneminde inşa edilmiş Kazıklı Kervansarayı 2007 yılına kadar kötü hava koşulları ve kaçak yapılan kazılardan ve bakımsızlıktan etkilenmiştir. Gölcük Belediyesi ve Kocaeli Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümü işbirliğiyle, Kocaeli KTVKKB izniyle üniversite yapının rölöve, restitüsyon, restorasyon ve yeniden kullanım projeleri hazırlanmış ve koruma bölge kurulunun izniyle Şubat 2009- Mayıs 2010 tarihlerinde restorasyonu yapılmıştır. Yapının geleceğe aktarılmasını sağlayan yeniden işlevlendirme projesinde kafeterya, sergi ve kültürel etkinlik alanları çözülmüştür. Şekil 2.15'de kervansarayın kalıntıları ve çağdaş ek yapısı, Şekil 2.16. ve Şekil 2.17'de ek yapı iç mekanları, Şekil 2.18'de ise çağdaş ek yapı yapım aşaması sunulmuştur.

Şekil 2.15. Kazıklı Kervansarayı kalıntıları ve çağdaş ek yapısı (URL-14, 2019)

Şekil 2.16. Kazıklı Kervansarayı çağdaş ek yapısı fuayesi (URL-14, 2019)

Şekil 2.17. Kazıklı Kervansarayı çağdaş ek yapısı konferans salonu (URL-14, 2019)

Şekil 2.18. Kazıklı Kervansarayı çağdaş ek yapısı yapım aşaması (URL-14, 2019)

Burdur Doğa Tarihi Müzesi (Kavaklı Rum Kilisesi) 19. yy.'da inşa edilmiş olup bağdadi teknik ile üç nefli olarak yapılmıştır. İç mekânında ahşap sütunlar kullanılmıştır.

Alpagut'a göre Ekim 1914 sonrası onarım gören bu yapı sinema, inşaat malzemeleri deposu ve mesken olarak kullanılmıştır. Daha sonra bakımsızlıktan dolayı atıl duruma gelmiştir. 2000 yılında kamulaştırılan yapı projelendirildikten sonra mimari özellikleri korunarak restorasyonu yapılmıştır (Şekil 2.19.; Şekil 2.20.).

Şekil 2.19. Burdur Doğa Tarihi Müzesi mevcut durumu (Alpagut, 2016)

Şekil 2.20. Burdur Doğa Tarihi Müzesi iç mekânı (Alpagut, 2016)

Yapının yeni işlevi yörenin doğa tarihinin tanıtılması için doğa tarihi müzesi olarak belirlenmiştir. Üst katta idari birimler, alt katta canlandırma (diorama) alanları, kiosk, çocuk eğitim alanı, açık alanlar, vitrinler ve danışma yer almaktadır.

2.3. Koruma İle İlgili Kavramlar

Koruma Tarihi yapıların, doğal değerlerin, şehirlerin sürekliliği için bakım, onarım ve muhafazasını sağlamaktır.

Rehabilitasyon Tahribata uğramış ya da kullanılmayan anıtsal yapıların, tarihi değeri olan çevrelerin, günümüz ihtiyaçlarını sağlayacak şekilde onarılarak çağdaş yaşama uyumunun gerçekleştirilmesidir.

Renovasyon Bir şehrin, parçasının ya da tarihi bir yapının tekniğine uygun şekilde yenilenmesidir.

Restitüsyon Yok olmuş bir yapıyla ilgili bilgi, fotoğraf, belge ve varsa kalıntılarında yola çıkarak eski halini yapmaktır.

Restorasyon Aslına uygun olarak onarma.

Rökompozisyon Yıkılmış ya da sökülmüş bir yapının ya da mimari öğenin özgün parçaları yeniden bir araya getirilerek, bütünlüğüne kavuşturulması.

Rökonstrüksiyon Bir şehrin, bir parçasının ya da tarihi bir yapının orijinal haliyle yeniden yapımıdır.

Rölöve Tarihi bir yapının mevcut durumu ölçülerek projelendirilmesidir (Hasol, 2012).

Yeniden İşlevlendirme Anıtsal yapıların zamanla işlevlerini yitirmesi sebebiyle çağdaş yaşamda tekrar kullanılabilmesi için onarımlarla yeni fonksiyon verilmesidir (Büyükarıslan ve Güney, 2013).

Venedik Tüzüğü Tarihi yapıların korunması, geleceğe aktarılması ve bu yapıların restorasyonları ile ilgili uluslararası antlaşmadır.

3. ANADOLU SELÇUKLU DÖNEMİ

3.1. Sosyal Hayat

Malazgirt Meydan Savaşı (1071) ile Anadolu'ya gelen Türkler Anadolu'da ilerlemeye devam etmişlerdir. İznik'i Bizans'tan alıp 1075 yılında başkent yapmışlar (I. Süleyman Şah, Selçuklu Komutanı) ve Anadolu Selçuklu Devleti'ni kurmuşlardır.

Anadolu Selçuklu Devleti'nde Sosyal Hayat Öğeleri incelendiğinde;

- Ailede **kadının rolü** ve önemi büyüktür.
- **Aile yapısı** diğer kavimlerdeki aile yapılarından farklılık göstermektedir (Çin, Hint, İran, Mısır, Yunan).
- **Selçuklu evlerinde**, alt katında ambar, ahır, mutfak, hizmetçi odası, üst katında oturma ve yatak odaları mevcuttur. Sofa etrafında odalar konumlanır. Bu evlerde avlu bulunur.
- Vatan sevgisi ise İslamiyet öncesinde başlamıştır ve Anadolu Selçuklularında da devam etmiştir.
- Halk genel olarak 2 sınıftan oluşmaktadır; Beyler ve Kara Budun.
- Beyler kendi içerisinde büyük beyler ve küçük beyler olarak ayrılmaktadır. Beylerin büyükten küçüğe sıfatları: Hakan, Yuğruş, Yabgu, İnal. Memurlar için sıfatlar ise dizdar, şahne, dikhan, amil, tahsildar.
Halktaki sınıflandırma ise; meslek, zanaat sahipleri, fakirler ve işsizler olmak üzere 3'e ayrılmıştır.
- İslam kültürünün gelişmesine Nizamü'l-mülk gibi devlet adamlarıyla katkıda bulunmuşlardır. Bu dönemde bir çok kütüphaneler, medreseler, rasathaneler inşa etmişlerdir. Aynı zamanda ilme de değer vermişlerdir. Devletin en aydınlık döneminin sultanı Alaeddin Keykubat oymacı, şair ve ressamdır. "Anadolu Selçuklu Hükümdarı I. Gıyaseddin Keyhüsrev, Farsçadan başka Rumca ve Latince bilmekteydi."
- **Yazışma ve konuşma dili** incelendiğinde sarayda ve halk arasında Türkçe konuşulmasına rağmen devletin ilim ve resmi dili Arapça, edebi dili ise Farsça olduğu bilinmektedir.
- Selçuklu döneminde ekonomi/gelir kaynakları ticaret, tarım, sanayi ve hayvancılıktır. Türkmen boyları konar-göçer yaşama sahip oldukları için daha çok

hayvancılıkla uğraşmışlardır. At, sığır, deve, keçi, koyun, kuş gibi hayvanları beslemişlerdir. Ziraat alanlarından elde edilen ürünler arasında buğday, arpa, mısır, kaba yonca, susam ve pamuk gibi ürünler yanı sıra meyve türleri kayısı, erik, elma, armut, kavun ve sebze türleri havuç gelmektedir. Meyvelerin üretiminin ardından dış pazarlara da çeşitli işlemlerden geçirilerek gönderildiği bilinmektedir. Meyve kuruları ve suları bu çerçevede sayılabilir.

- Selçuklular ticarete de önem vermişlerdir. Tüccarlara imtiyazlar tanımışlardır. Dokunulmazlıkları vardır. Kervanların saldırıya ya da zarara uğraması durumunda bütün zararlarının giderileceğine dair sözler vermişlerdir, uygulamışlardır.
- Selçuklularda sanayide ise hammaddeleri tarıma ve hayvancılığa dayanmaktadır. Koyunlardan elde edilen yünlerle aba, torba, keçe, kilim, heybe vb. eşyalar üretilmiştir. Aynı zamanda madencilik de görülmektedir. Tuz, şap, bakır gibi madenleri işleyerek dış ticaretlerini geliştirmişlerdir. Askeri bir devlet oldukları için silah, zırh, vb. araçlarda üretmişlerdir.
- Sosyal ihtiyaçları karşılamak üzere iki ana kurum olan vakıflar ve ahilik kurumları oluşturulmuştur (Ahi teşkilatı, tüccarların hukuki mevzularını düzenler, anlam yetişmesini sağlar. Bir nevi sosyal yardımlaşma derneğidir.). Ahilerin sosyal ve kültürel olarak kalkınmada rolleri büyüktür. Vakıflar ise genel olarak zaviye (küçük tekke), çeşme, hastane (darü's-sıhha, darü's-sıfâ, darü's-sıhha, bimaristan), kervansaray, ribat, köprüler, yollar yapmışlardır. Özellikle Anadolu'da düzenli bir kervansaray ağı bulunmaktadır. Kervansaraylar, kervanlarda bulunan binek hayvanların (at, deve, vb.) günde gidebileceği mesafe (bir deve yürüyüşü 7-8 saat, 35-40 km) hesap edilerek ticaret yolları üzerinde belirli aralıklarla (mesafelerle) yapılmışlardır. Fonksiyonları ise tüccarların, yolcuların barınma vb. ihtiyaçlarını karşılamak, can ve mal güvenliklerini sağlamaktır. Ayrıca kervansaraylarda terzi, doktor, nalbant gibi yine ihtiyaçları karşılamak üzere görevlilerde bulunmaktaydı. Yolcular 3 gün herhangi bir ücret ödemedi kalabilirdi.

Kervansaraylar, hanlar genellikle büyük devlet adamları tarafından yaptırılmışlardır. Bu yapılar çoğunlukla kesme taştan inşa edilmiş olup döneminin süslemeleriyle kaplı taç kapıları kitabeli ya da kitablesiz ticaret yapılarıdır. Bu yapılarda yazları kapalı mekânlarda hayvanlar, açık mekânlarda insanlar ve at arabaları kalırdı. Kışları ise kapalı mekânda insanlar ve hayvanlar birlikte kalırdı. Bu yapıların aydınlatılması dıştan içe doğru genişleyen mazgal pencereler ve orta sahınlardaki kubbe vb. aydınlık açıklarından sağlanırdı. Isıtma ise tandırlar, ocaklar ve hayvan dışkısından

dolayı oluşan ısı ile sağlanırdı. Kervansarayların kullanımı ise hava kararmadan kullanıcılar içeri girmek zorunda olup sabah ise hava aydınlanmadan dışarı çıkamamaları şeklinde olmuştur. Yapıdan ayrılmadan önce kalanların herhangi bir eksiği olup olmadığı sorulup eksik var ise tamamlanırdı. Ayrıca bu yapılar savaş zamanında askeri amaçlarla da kullanılmıştır (Turan, 2007).

3.2. Selçuklu Döneminde Burdur

1071 Malazgirt Meydan Muharebesinden sonra, Oğuz boylarının Anadolu'ya yayılmaya başladığı bilinmektedir. O dönemde Doğu Roma hâkimiyetinde olan ve Psidia ismiyle anılan bölgeye ve dolayısıyla da Burdur 'a, Türklerin ilk yerleşmesi tahminen 1075 yılında başlamıştır. Burdur 'da Türklerin ilk yerleşim yeri Şekerpınarı ve Hamam bendi mevki civarlarıdır. Burdur 'a ilk yerleşen Türklerin çoğunluğu Kınalı aşiretine mensup Türkmenlerdir. Bunlar başlangıçta hiçbir siyasi otoriteye bağlı olmaksızın bölgedeki Doğu Roma unsurlarıyla mücadele ederek yerleşimlerini devam ettirmişlerdir. Daha sonra, Selçuklu Hükümdarı I. Mesut ve II. Kılıçarslan'ın Erle ovasında Haçlı ordularını yenilgiye uğratmasının sonucu olarak bölgede Selçuklu siyasi otoritesi güçlenmiş ve II. İzzeddin Kılıçarslan Denizli, Uluborlu, Burdur ve Antalya'yı alarak bölgedeki Türkmen aşiretlerini idaresi altına almıştır. Ancak, Türkmenler üzerinde 1230 yılların sonlarına kadar tam bir otorite sağlanamamış, I. Keykavus ve Alaaddin Keykubat tarafından yapılan seferlere kadar bazı otorite boşlukları yaşanmıştır. Bölgede, 1257 yılına kadar devam eden Selçuklu hâkimiyeti, bu tarihte Selçuklu Hükümdarı'nın ölmesiyle ortadan kalkmış, Selçuklu Devleti'nin 1303 yılında tamamen ortadan kalktığı döneme kadar çeşitli isyan ve kargaşalar yaşanmıştır.

Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra tüm Anadolu'daki aşiret ve oymakların beyleri kendi başlarına hükümet kurmaya başlamıştır. Burdur ve çevre illerde bulunan yoğun Türkmen nüfusun ileri gelenlerinden ve Celaeddin Harzemşah'ın komutanlarından olan Yomut kabilesi üyesi Hamid Bey, Selçuklular döneminde bölgenin sınır beyiydi. Selçuklu Devleti'nin yıkılmasından sonra, Hamid Bey'in torunu olan Felekeddin Dünder Bey bir beylik kurmuş, beyliğe de dedesinin adına hürmeten "Hamidoğulları" ismini vermiştir. Hamidoğulları Beyliği'nin en parlak dönemi kurucu Dünder Bey'in hükümdar olduğu dönemdir ve Dünder Bey Burdur'da ikamet etmiştir.

Anadolu'nun İlhanlılar tarafından istila edilmesi sırasında, bu istilayı zarar görmeden atlatmak amacıyla, Dünder Bey İlhanlılara diğer Anadolu beyliklerinin yaptığı gibi bağlılığını bildirmiştir. Buna rağmen, İlhanlı Başveziri Emirçoban'nın oğlu olan ve Anadolu

valisi olarak atanan Timurtaş (Demirtaş) Anadolu'daki beylikleri tek tek ortadan kaldırmaya başlamış, Hamitoğulları'nın da üzerine yürüyerek Dündar Bey'i 1323 yılında Antalya'da katletmiştir. Daha sonra, Başvezir Emirçoban; oğlunun kendi iktidarına muhalefet oluşturan eylemleri sebebiyle Anadolu'ya yürümüş ve 1327 yılında Timurtaş Anadolu'yu terk etmek zorunda kalmıştır. Bu tarihten sonra, İlhanlı tehdidinin ortadan kalkması sebebiyle Dündar Bey'in oğlu ve torunları bölgedeki Hamidoğulları Beyliği varlığını devam ettirmiştir. Bu sırada, kuzeybatı Anadolu'da Osmanoğulları tarafından kurulan beylik gitgide güçlenmiş ve Yıldırım Beyazıt'ın hükümdarlığı sırasında çoktan güçlü bir devlet haline gelmiştir. Başta Karamanoğulları olmak üzere, Anadolu'daki beylikler Yıldırım Beyazıt'ın hükümdarlığını tanımamış, Yıldırım Beyazıt da Anadolu'ya geçerek bu beyliklerin üzerine yürümüştür. Böylece, 1391 yılında Anadolu'da Türk Birliği sağlanmış ve bu tarihten itibaren Burdur'un Osmanlı Dönemi başlamıştır (Bozcu, 2013).

3.3. II. Gıyaseddin Keyhüsrev Döneminde Selçuklu Mimarisi

Selçuklular Anadolu'da 13. yy.'ın sonuna kadar eserler vermişlerdir. Devletin merkezi ilk olarak İznik olmuştur. Daha sonra Konya'yı başkent yapmışlardır. Anadolu Selçukluları ilk olarak batıda Haçlı seferlerine karşı mücadele etmişlerdir. Aynı zamanda taht kavgalarıyla da baş etmişlerdir. Bu süre içerisinde doğu ve güneydoğu Anadolu'da erken dönem mimarlık eserlerini vermeye başlamışlardır.

Anadolu Selçuklu Erken Dönemi eserlerinin verildiği yerleşmeler:

- Danişmentliler (1071-1174), Sivas, Kayseri ve Malatya'da.
- Artuklular (1101-1312), Mardin, Hasankeyf, Diyarbakır, Harput'da.
- Saltuklular (1081-1202), Erzurum'da.
- Mengücekliler (1171-1252), Erzincan, Şebinkarahisar, Kemah, Divriğ'de.

Anadolu Selçuklu Mimarlığı'nda kullanılan malzemeler;

- Kesme taş,
- Tuğla,
- Sırlı tuğla,
- Alçı,
- Mozaik çini, kullanılmıştır.

Bu malzemelerden tuğla, sırlı tuğla, alçı, mozaik çini genellikle süsleme malzemesi, kesme taş ve tuğlada yapı malzemesi olarak kullanılmıştır. (Kuban, 2017, URL-15, 2018)

Anadolu Selçuklu Mimarlığı'nın Karakteristik Özellikleri:

- Yapılarda genel olarak pencereler içten dışa doğru genişleyen, yapı üst kısımlarında yer alan pencereler bulunmaktadır. Bu pencereler yapının aydınlatma ihtiyacını karşılarken aynı zamanda güvenlik amaçlı da bu formda yapılmıştır. Aydınlatma için ayrıca üst hizalarda yer alan tepe pencereleri de yapılmıştır ve yapıların orta kısımlarında, üst örtüde oluşturulan açıklıklarda ışıklandırma amaçlı yapılmıştır.
- Cephelerde, taç kapılarda genel bir özelliktir. Daha çok mukarnaslı, niş biçimindeki kemerli kapılardır. Bu kapılar birkaç sıra motifli taş bordürlerle çerçevelenmiştir. Dikkat çekici elemanlardır.
- Yapı tiplerinde kubbeler genellikle sivridir. Bazı kubbelerde aydınlatma amaçlı boşluklar (Türk çadırlarındaki gibi) bırakılmıştır. Bu boşluklar kubbe feneri olarak adlandırılırlar.

Anadolu Selçuklu Devleti Mimari Yapı Tipleri ve Bazı Örnekleri:

Anadolu Selçuklularında mimarlık ürünlerinin büyük kısmını dini yapılar oluşturmuştur. Camiler bunların en dikkat çekicileridir. Ayrıca eğitim yapılarında döneminin yükseköğretim kurumları olan medreselerde inşa edilmiştir. Kervansaraylar ise en gelişmiş biçimleriyle bu dönemlerde görülür ve Anadolu'da birçok örneği günümüze kadar ulaşmıştır. Taç kapılarıyla özellik arz ederler.

- **Dini Mimari Yapılar,**

Camiler (Konya Alaeddin Cami, Sivas Ulu Cami, Kayseri Hacı Kılıç Cami,...)

Mescitler (Küçük Karatay Mescidi (Konya), Konya Sırçalı Mescit, Akşehir Gürdük Minare Mescidi,...)

Tekke ve Zaviyeler (Konya Sırçalı Sultan Miskinler Tekkesi,...)

Medreseler (Konya İnce Minareli Medrese, Afyon Çay Medresesi, Konya Sırçalı Medrese,...)

Kümbetler ve Türbeler (Kayseri Huand Hatun Türbesi, Sivas İzzeddin Keykavus Türbesi, Amasya Gök Medrese Kümbeti,...)

- **Askeri Mimari Yapılar,**

Bayburt, Niğde, Konya, Çankırı, Alanya ve Tokat kaleleri.

- **Sivil Mimari Yapılar,**

Külliyeler (Kayseri Huand Hatun Türbesi, Konya Sahip Ata Külliyesi, Kayseri Hacı Kılıç Külliyesi,...)

Köprüler (Sivas Eğri Köprüsü, Tokat Hıdırlık Köprüsü, Antalya Belkıs Köprüsü,...)

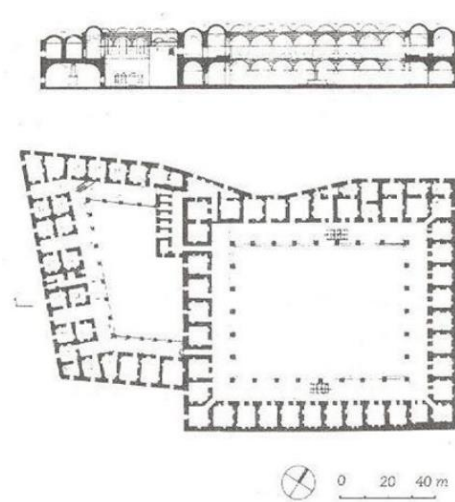
Darüşşifalar (Hastaneler) (Konya İzzeddin Keykavus Darüşşifası, Aksaray Alaeddin Keykubat Darüşşifası, Divriği Turan Melek Darüşşifası,...)

Saraylar ve Köşkler (Konya Kılıçarslan Köşkü, Beyşehir Kubadabad Sarayı, Kayseri Haydar Bey Köşkü,...)

Kervansaraylar ve Hanlar (Evdır Han, Kırkgöz Han, İncir Han, Susuz Han,...)
(Kuban, 2017), (URL-15, 2018)

3.4. Türkiye'deki Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansaray Yolları ve Kervansaraylar

Kervansaray Eskiden ana yollarda kervanların konaklaması için yapılan büyük han (URL-16, 2018). Büyük ticaret yolları üzerinde kurulmuş olan Selçuklu kervansaraylarının aralarındaki uzaklıklar, deve yürüyüşü ile günde dokuz saat, yani 40 km esas tutularak saptanmıştır. Çevrelerindeki yüksek duvarlarla korunan ve barış zamanlarında pazar yeri olarak da iş gören bu kervansaraylar savaşta kale olarak da kullanılırdı. Anadolu'nun doğu, orta ve güneybatı bölgelerinde bugün de birçoğunu gördüğümüz bu kervansarayların develere, at ve arabalara, denklere (yük), ticaret mallarına ayrılmış yerleri; yolcuların yatmalarına, dinlenmelerine ayrılmış oda ve salonları, hamamları, mescitleri vardı. Selçuklu kervansarayları üç genel tipe uygun olarak yapılmıştır. Bunlar yazlık denilen avlulu, kışlık denilen kapalı ve her iki türün birleşmesinden oluşan karma tiplerdir. Osmanlılar döneminde yapılmış olan kervansaraylar büyüklükleri dışında bir yenilik getirmemişlerdir (Şekil 3.1.).

Şekil 3.1. Rüstem Paşa Kervansarayı, Edirne (URL-17, 2018)

Han Eski dönemlerde, yollarda ve yerleşim yerlerinde yolcuların geçici barınmalarını sağlayan, avluları, ahırları, ambarları olan ahşap veya kâgir yapılardır (Hasol, 2012) (Şekil 3.2.).

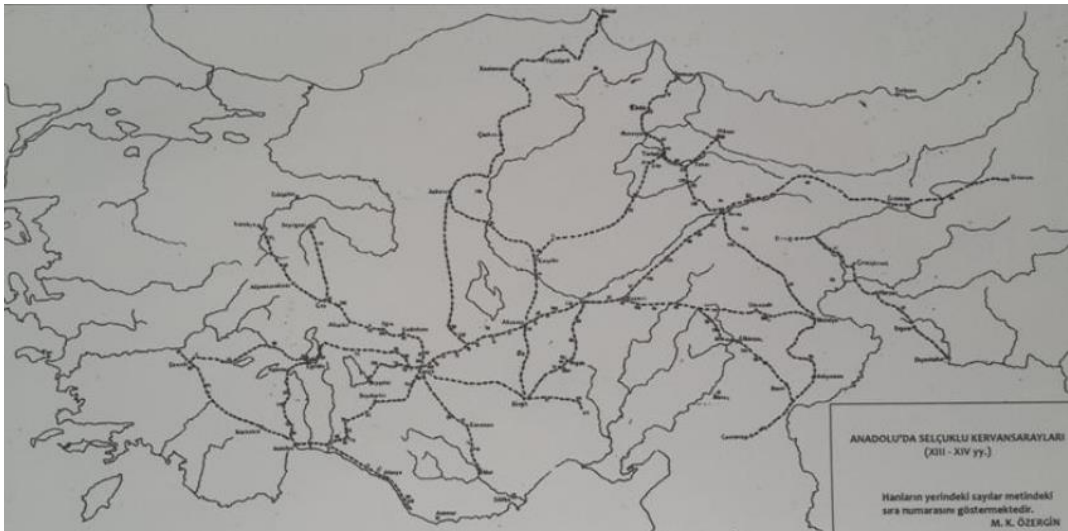
Şekil 3.2. İstanbul'da Hasan Paşa Hanı (Hasol, 2012) (Şekil 3.2.)

Anadolu Selçukluları zamanında, Anadolu'daki transit ticaret yollarının en önemlisi kuzey güney istikametinde olanıdır. 12. yüzyıldan itibaren büyük bir canlılık gösteren bu güzergâh Bağdat ve Halep'ten başlar, Malatya-Sivas-Trabzon'u takip ederek Karadeniz'e çıkar. Sinop ve Alanya'nın fethi ile açılan yeni güzergâh, Alanya-Antalya-Konya-Aksaray-Kayseri-Sivas-Erzincan-Erzurum üzerinden İran'a ve Gürcistan'a ulaşır. Bu yolun Sivas'tan güneydoğuya ayrılan bir kolu Sivas-Malatya-Diyarbakır-Mardin-Musul-Bağdat ve Basra güzergâhını izler. İstanbul'dan başlayan başka bir güzergâh İstanbul-İzmit-İznik-Eskişehir-Akşehir-Konya-Ulukışla-Adana-Halep-Şam-Mısır istikametindedir (Dikmen ve Yarar, 2000) (Şekil 3.3.).

Şekil 3.3. XIII. Yüzyılda Anadolu'nun Başlıca Ticaret Yolları (Acun, 2007)

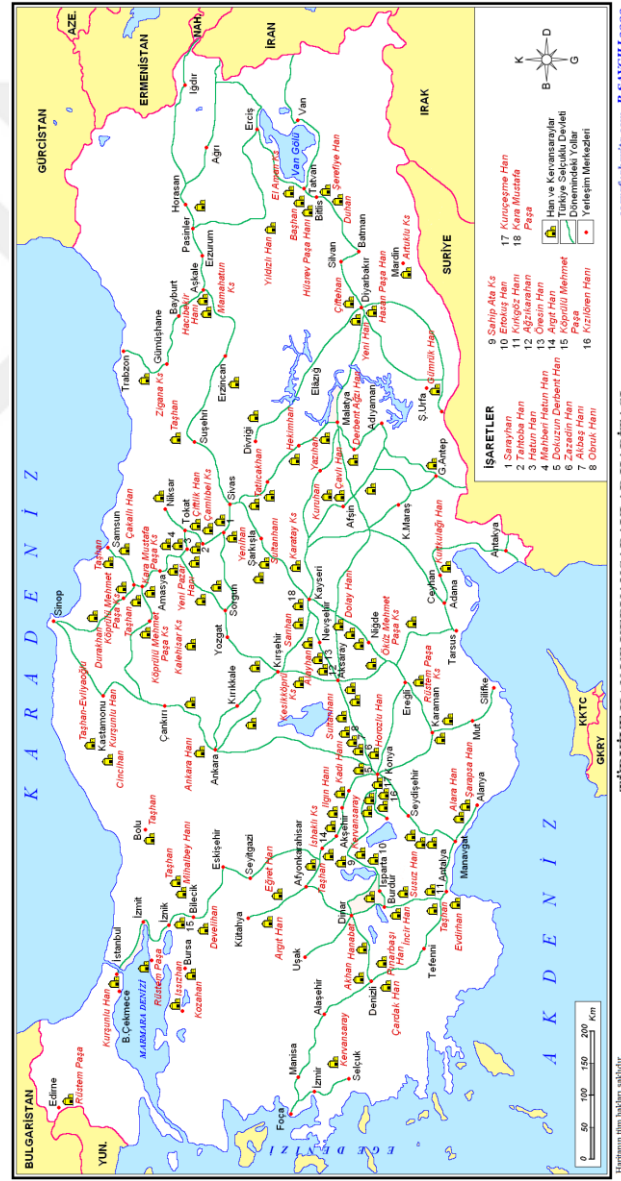
Kervan ticaretinin yapısı gereği, önemli düğüm noktalarının yanı sıra, güzergah üzerindeki küçük yerleşmeler de büyümüş, hatta bazı yeni yerleşmeler kurulmuştur (Tanyeli, 1987). Kervanlarla yapılan ticaret, bir malın bir noktadan başka bir noktaya taşınması biçiminde gerçekleştirilmemiş, aksine, uğranılan her kent ve kasabada alım ve satımlar yapılmıştır. Bu nedenle kervan yolu üzerindeki tüm güzergâh hızlı bir biçimde gelişmiştir (Tanyeli, 1987) (Şekil 3.4.; Şekil 3.5.).

Şekil 3.4. Anadolu'da Selçuklu Kervansarayları (XIII.-XIV. yy.) (Acun, 2007)

Kervansaraylar, plan organizasyonları açısından;

- Yalnız kapalı kısmı olan kervansaraylar (Şarapsa Han-Alanya),
 - Yalnız açık ve yarı açık kısmı olan kervansaraylar (Evdır Han-Antalya),
 - Açık ve kapalı kısmı olan klasik planlı ve iç avlulu kervansaraylar (Sultan Han-Kayseri),
 - Eş odaklı (mekânlar iç içe halkalar şeklinde) kervansaraylar (Alara Han-Antalya),
 - Ortasında köşk mescidi olan kervansaraylar (Sultan Han, Aksaray),
- olarak sınıflandırılırlar.

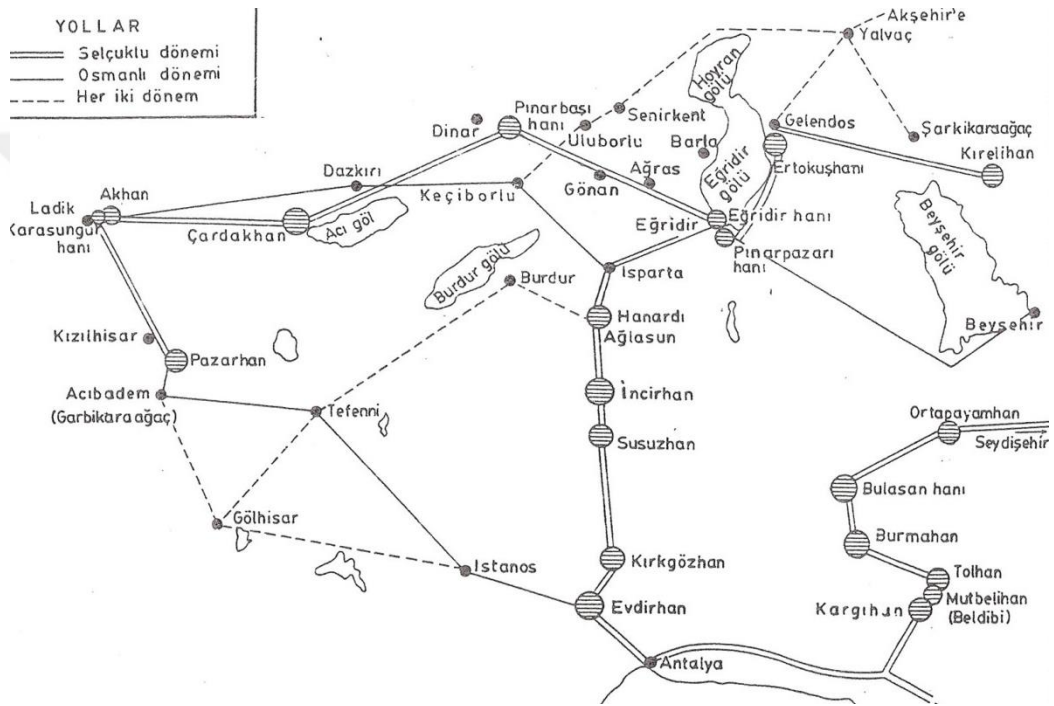

Şekil 3.5. Selçuklu Dönemi yolları, hanlar, kervansaraylar ve yerleşim merkezleri

(URL-18, 2017)

3.5. Antalya – Burdur Arasındaki Hanlar

- Emdir Han
- Kırkgöz Han
- Susuz Han
- İncir Han
- Hanardı (Ağlasun Han olarak da bilinmektedir. Günümüzde mevcut değildir.) (Şekil 3.6.)

Şekil 3.6. Antalya – Burdur arasındaki hanlar (URL-19, 2017)

3.5.1. Emdir Han

Antalya- Burdur yolunda Antalya'ya 18 km kala, ovada yapılmış olan Emdir Han, Selçuklu hanları içinde başka bir örneği olmayan yapıdır (Şekil 3.7.). I. İzzeddin Keykavus'un Antalya'yı fethinden sonra yapıldığı anlaşılan bu han, sultanın 1211-1220 hükümdarlığı döneminde inşa edilmiştir.

Şekil 3.7. Emdir Han konumu (URL-20, 2017)

Antalya ovasının bu noktasında antik Lagoon kenti öreni vardır. Başka bir deyişle, yeri Selçuklu hanlarının eski Roma ve Bizans yol tesislerinin yerinde ya da yanında kurulduğu tezini doğrulayan bir örnektir (Kuban, 2008).

Emdir Han'da eski yapı fragmanları kullanılmış, ancak büyük kısmı yıkıldığı için bunlar diğer duvar kalıntılarıyla birlikte yok olmuştur. Emdir Han'ın taç kapısı kısmen ayakta kalmıştır (Şekil 3.8). Yapının doğu cephesi kare payandalarla desteklenmiştir (Şekil 3.9.). Büyük bir orta avluyu çevreleyen çift sıra tonoz örtülü derin revaklarıyla iklim koşullarına uyan bu han, çok büyük bir Roma agorası hissi veren bir yapıdır (Şekil 3.10.; Şekil 3.11.). Keykavus döneminin yıldız örgüsü ve zik-zak motifinden oluşan çevrili kapı nişinin görkemli bir mukarnas kavsarası vardır (Şekil 3.12.).

Şekil 3.8. Emdir Han portalı (Bakır, 2017)

Şekil 3.9. Evdir Han doğu cephesi (Bakır, 2017)

Şekil 3.10. Evdir Han avlusu (Bakır, 2017)

Şekil 3.11. Evdir Han avludan portal ve cephesinin görünüşü (Bakır, 2017)

Şekil 3.12. Evdir Han mukarnasları
(Bakır, 2017)

Şekil 3.13. Evdir Han sarmıcı
(Bakır, 2017)

Büyük bir kare avlunun etrafını çeviren, 9 m toplam derinliği olan iki sıra revaktan oluşan ve hiçbir kapalı bölümü olmayan bu kervansaray kesinlikle iklimsel faktör düşünülerek yapılmış bir tasarımdır ve başka örneği yoktur. Antalya'ya çok yakın ve Korkuteli yolu üzerindeki bu han, alan açısından üçüncü büyük Selçuklu çağı hanıdır (3.800 m²). Burada büyük yol hanlarının iç işlevi konusunda öğretici olan bir planlamadan söz edilebilir: İklim koşulları el verdiği zaman yolcuların hanlardan bekledikleri tek şey, mallarının ve kendilerinin güvenliğidir. Bunu da sağlayan büyük duvarlar ve sağlam (demir) kapılardır. Kaldı ki, büyük kervanların yeterli sayıda koruyucuları vardı ve büyük bir kervan hana ulaşır kapılar kapandıktan sonra, savunma koşulları sağlanmış oluyordu (Kuban, 2008).

2016 yılında kazı ve temizlik çalışmaları yapılan handa sarnıç (Şekil 3.13.) ve buluntular (Şekil 3.14.) elde edilmiştir. Şekil 3.15'de de hanın mevcut durumunda cephesindeki bitkilenme görülmektedir.

Şekil 3.14. Emdir Han kazısı buluntuları

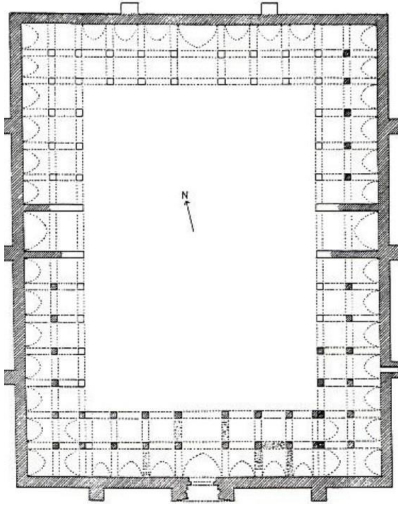
(Bakır, 2017)

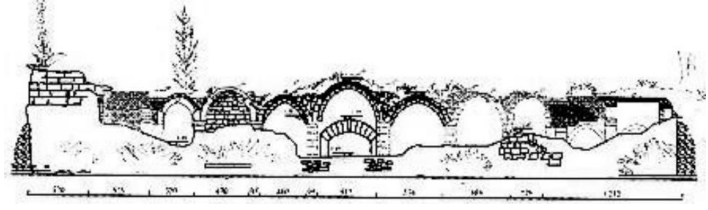
Şekil 3.15. Emdir Han cephe bitkilenme

(Bakır, 2017)

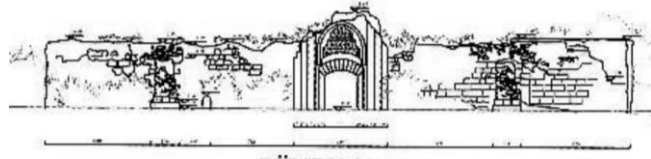
Hanın planı Şekil 3.16'da, görünüşleri Şekil 3.17., Şekil 3.18., Şekil 3.19. ve Şekil 3.20. de, kesitleri ise Şekil 3.21., Şekil 3.22. ve Şekil 3.23'de verilmiştir.

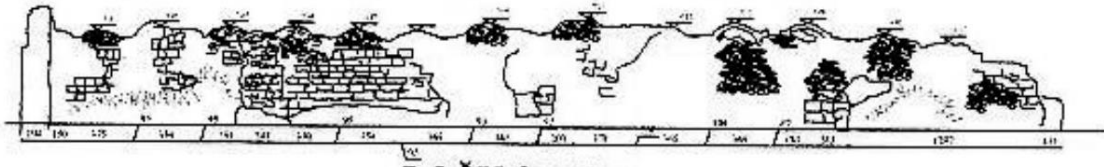
Şekil 3.16. Emdir Han plan

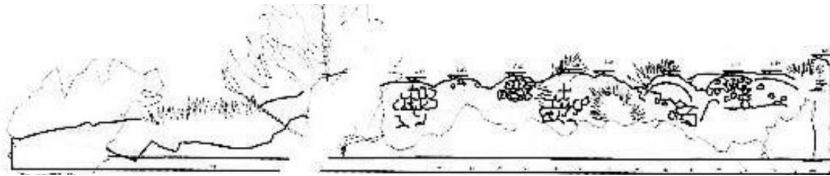
Şekil 3.17. Emdir Han kuzey cephe

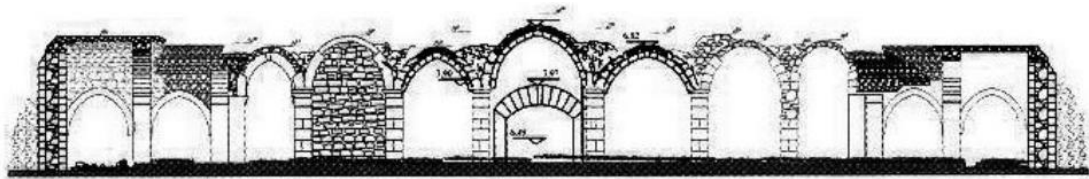
Şekil 3.18. Emdir Han Güney Cephe

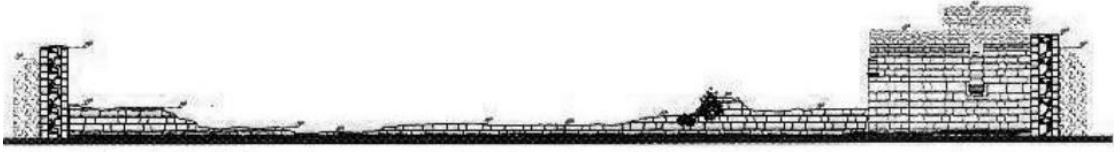
Şekil 3.19. Emdir Han Doğu Cephe

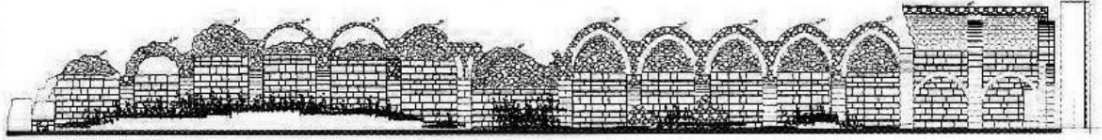
Şekil 3.20. Emdir Han Batı Cephe

Şekil 3.21. Emdir Han A-A Kesiti

Şekil 3.22. Emdir Han B-B Kesiti

Şekil 3.23. Emdir Han C-C Kesiti

(Ün, 2012 (Çizenler: Mimar Serdar Özkul, Mimar Mehmet Akış))

3.5.2. Kırkgöz Han

Antalya'ya 30 km uzaklıkta bulunan han, Antalya-Burdur karayolundan 500 m içeride bulunmaktadır. Anadolu Selçuklu döneminde, Antalya'yı kuzeye bağlayan kervan yolunun Emdir Han'dan sonraki ikinci menzili Kırkgöz Han'dır (Şekil 3.24.).

Şekil 3.24. Kırkgöz Han konumu (URL-21, 2017)

Kırkgöz Han'ın beden duvarları moloz taştan yapılmış olup köşeleri payandalarla desteklenmiştir (Şekil 3.25.; Şekil 3.26.). Güney cephede kesme taştan yapılmış portal nişi bulunmaktadır (Şekil 3.27.). Şekil 3.28'de batı cephesi görseline yer verilmiştir. Portal nişinin iç kısmında yay kemerli bir kapı bulunmaktadır ve üzerinde altı satır kitabe bulunmaktadır (Şekil 3.29.).

Şekil 3.25. Kırkgöz Han genel görünümü
(URL-22, 2018)

Şekil 3.26. Kırkgöz Han yapı alanı girişi
(Bakır, 2017)

Şekil 3.27. Kırkgöz Han portali (Bakır, 2017)

Şekil 3.28. Kırkgöz Han batı cephesi (Bakır, 2017)

Şekil 3.29. Kırkgöz Han portalı ve cam kapısı
(Bakır, 2017)

Şekil 3.30. Kırkgöz Han yer altı wc girişi
(Bakır, 2017)

Osmanlı döneminde restorasyon gören yapının ikinci restorasyonu 2008 yılında yapılmıştır. Restorasyon aşamasında yapının derzleri onarılmış ve tahrip olan taşları yenilenmiştir. Yapıya çok amaçlı salon, kafeterya ve satış birimleri fonksiyonları verilmiştir ve yer altında tuvalet yapılmıştır (Şekil 3.30.; Şekil 3.31.; Şekil 3.32.).

Kuzey cephede boydan boya uzanan, tamamı sivri tonoz ile örtülü ve kapalı bir mekân olan kısım avluya açılmaktadır (Şekil 3.33.; Şekil 3.34.). Yapı restorasyon öncesinde de genel olarak iyi durumdadır. Geniş iç avlunun etrafını kesme taş payeler tarafından taşınan sivri kemerli revak sırası döner (Kuban, 2008) (Şekil 3.35.).

Şekil 3.31. Kırkgöz Han geçici ek yapı
(URL-22, 2018)

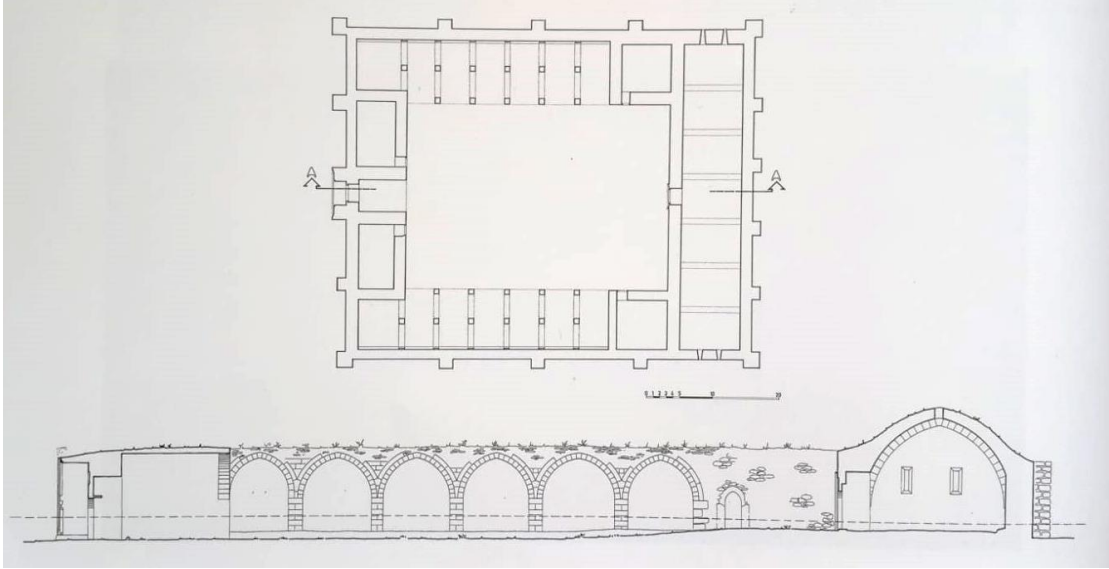
Şekil 3.32. Kırkgöz Han işlevlendirilmiş avlusu
(URL-22, 2018)

Şekil 3.33. Kırkgöz Han kapalı kısım iç mekânı
(URL-22, 2018)

Şekil 3.34. Kırkgöz Han kapalı kısım
(URL-22, 2018)

Şekil 3.35. Kırkgöz Han planı ve kesiti (Eravşar, 2017)

3.5.3. İncir Han

Antalya'yı Konya'ya bağlayan yolun dördüncü menzilindedir. Bucak ilçesinde, Antalya-Burdur yolunun 7 km kadar batısında İncirdere köyündedir (Şekil 3.36).

Şekil 3.36. İncir Han konumu (URL-24, 2017)

Avlu kısmı tahrip olmuş yapılan kazılar sonucunda temellerine ve devşirme malzemelere ulaşılmıştır (Şekil 3.37.; Şekil 3.38.). Hanın beden duvarları büyük kesme taşlardan yapılmıştır (Şekil 3.39.). Taç kapısı kemerli dıştan içe doğru daralan istiridye kabuğu formundadır. Giriş kapısı üstünde dört satırlı kitabesi mevcuttur (Şekil 3.40.).

Şekil 3.37. İncir Han genel görünümü (Bakır, 2017)

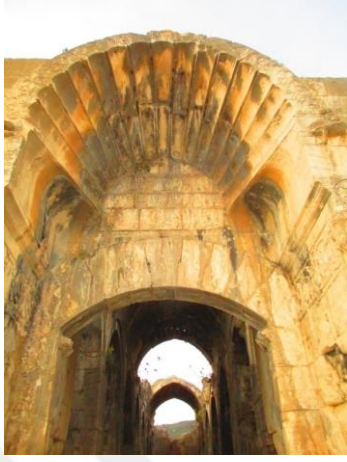

Şekil 3.38. İncir Han avlusu
(Bakır, 2017)

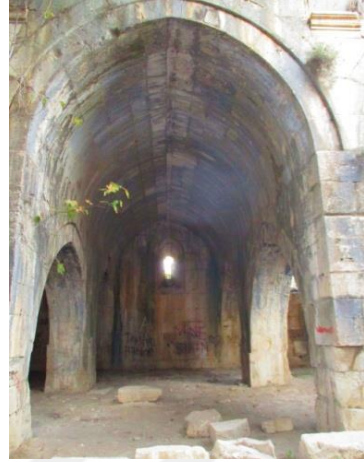

Şekil 3.39. İncir Han doğu cephesi
(Bakır, 2017)

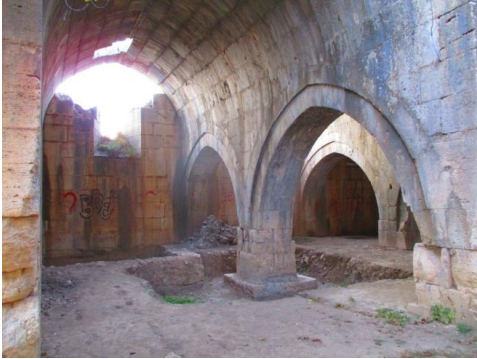
Şekil 3.41. ve Şekil 3.42’de hanın iç mekânının mevcut durumu, Şekil 3.43’de ise bozulmalar verilmiştir.

Şekil 3.40. İncir Han portalı
(Bakır, 2017)

Şekil 3.41. İncir Han kapalı alanı
(Bakır, 2017)

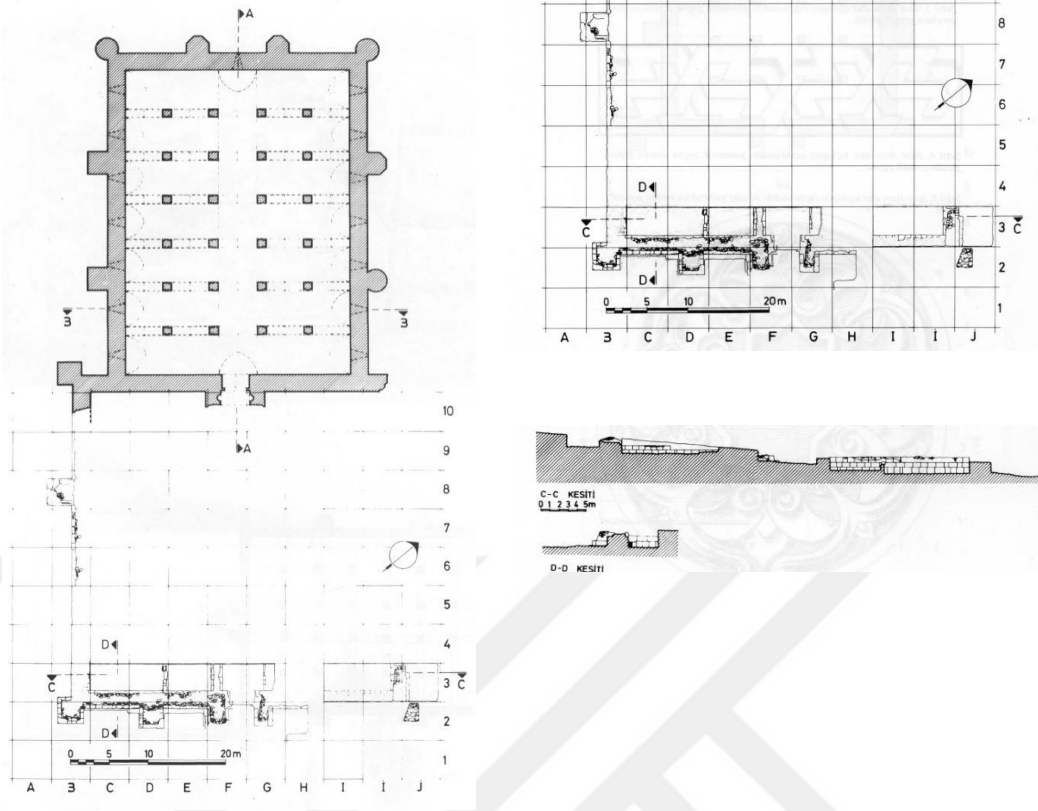

Şekil 3.42. İncir Han kazı sonrası iç mekân
(Bakır, 2017)

Şekil 3.43. İncir Han iç mekân bozulmaları
(Bakır, 2017)

Mermer giriş kapısı üzerindeki kitabeden, Anadolu Selçuklu Sultanı, Keykubat Bin Keyhüsrev tarafından, 1240 yılında yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Tanış, 1967) (Burdur İl Yıllığı, 1967). Dikdörtgen bir planlıdır (Şekil 3.44.). Kapalı kısmı, tonozları tahrip olmasına rağmen iyi durumdadır.

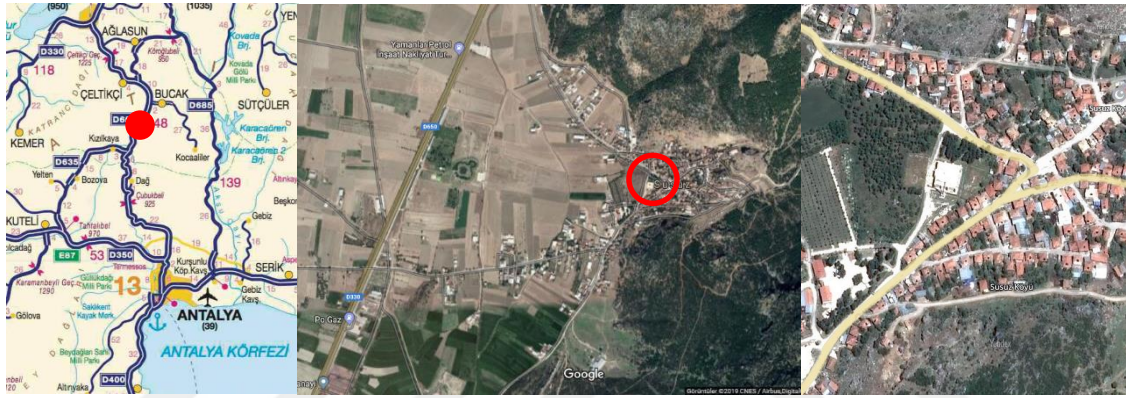
Şekil 3.44. İncir Hanı rölöve planı ve avlu kesiti (Ünal, 1992)

Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğü'ndedir. 1993 ve 2000 yıllarında Burdur Müze Müdürlüğü sorumluluğunda Prof. Dr. Rahmi Hüseyin ÜNAL tarafından avlu bölümünde kazı çalışması yapılmıştır.

4. SUSUZ HAN HAKKINDA GENEL BİLGİLER

4.1. Hanın Konumu

Han, Antalya Burdur Karayolu'nun 74. km'sinde Bucak ilçesine 14 km uzaklıkta Antalya-Burdur karayolunun 1 km doğusundaki Susuz Köyü'nün içerisinde yer almaktadır. Han kuzeyden küçük bir çamlık, doğu ve güneyden evlerle sınırlanmış boş bir alan ve batıdan köyün mezarlığıyla çevrilmiştir (Şekil 4.1).

Şekil 4.1. Susuz Han'ın bölgedeki ve yakın çevresindeki konumu (URL-25, 2017; URL-26, 2017; URL-27, 2017)

4.2. Hanın Tarihçesi

Bakır'a (2008) göre, hanın yaptıranı ve yapıldığı yıl kesin olarak bilinmemekle birlikte kaynakların çoğunluğunda Anadolu Selçuklu Sultanı Gıyaseddin Keyhüsrev II 'nin saltanat devrinde yani 1237-1246 yılları arasında inşaa edildiği ileri sürülmektedir. Bu görüşe gerekçe olarak yapı üzerinde görülen ejder motifli süslemelerin benzerlerinin Kayseri – Sivas yolundaki Sultan Han'ında da görülmesi ve Sultan Han'ın inşaa tarihi göz önüne alınarak Susuz Han'ın bu dönemde yapılmış olabileceği, baba- oğul bu iki sultan döneminde yaşamış aynı mimar veya ustaların yapabilecekleri düşüncesi ileri sürülmektedir.

Burdur İl Yıllığı'nda (1967), Selçuklular ve Osmanlılar döneminde hanın önünde büyük bir pazar kurulduğu ve pazarın dağılışımdan sonra kervanların ve pazarcıların bu handa konakladığının sanıldığı belirtilmektedir. Ayrıca, bir sanat eseri olan kapısının üst tarafında, iki yanda yılan başı figürünün, kapının yan cephelerinde ise birer aslan resmi ve başlarında birer güneş işaretinin bulunduğu kaydedilmiştir.

4.3. Mülkiyet Durumu

Burdur ili, Bucak ilçesi, Susuz Köyü'nde bulunan han bugün Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün mülkiyetindedir. İlk tapulama işlemi yapılırken Maliye hazinesi adına kayıt edilen han 7044 sayılı kanun gereğince 24.08.1966 tarihinde Vakıflar Genel Müdürlüğü adına kayıt edilmiştir. Pafta No:23; Ada No:0; parsel No: 1205 'e ait olan bu tapu toplam 927,50 m²'lik bir alana sahiptir ve bu alan hanın bugün ayakta sağlam durumda bulunan kapalı bölümüne ait olup kapalı alanla mülkiyet çizgileri kapalı alan sınırları ile çakışmaktadır. Han, doğu ve kuzey yönde ise mülkiyeti yine Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait Burdur ili Bucak ilçesi, Susuz Köyü Ada:0; parsel 1401'de kayıtlı üzeri kısmen ağaçlandırılmış 3911 m²'lik parselle bitişik durumdadır. Kalan izlerden önde var olduğu bilinen avlulu bölüm, bu tapu alanı kapsamı dışındadır. Avlulu bölümün batıdaki yol ve köy mezarlığının sınırları içerisinde kaldığı tahmin edilmektedir.

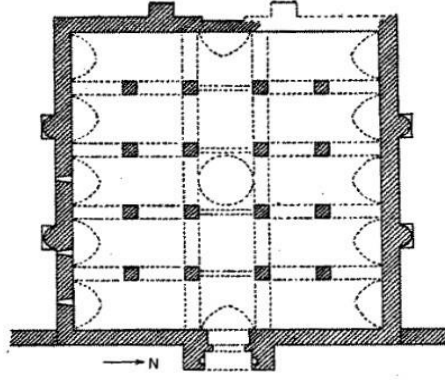
4.4. Tescil Durumu

Hanın tesciline esas olan bilgi fişi 22.07.1972 tarihinde Sabah ERKEN tarafından doldurulmuştur. Bu fişte yapının o tarihteki genel durumu, malzemesi, süslemesi, plan kurgusu, iç mekân düzeni ve kullanıma yönelik açıklamalar yapılmıştır. Bu açıklamalarda taş yemliklere değinilmiş ancak bunların hasarlı olup olmadığı hususuna yer verilmemiştir.

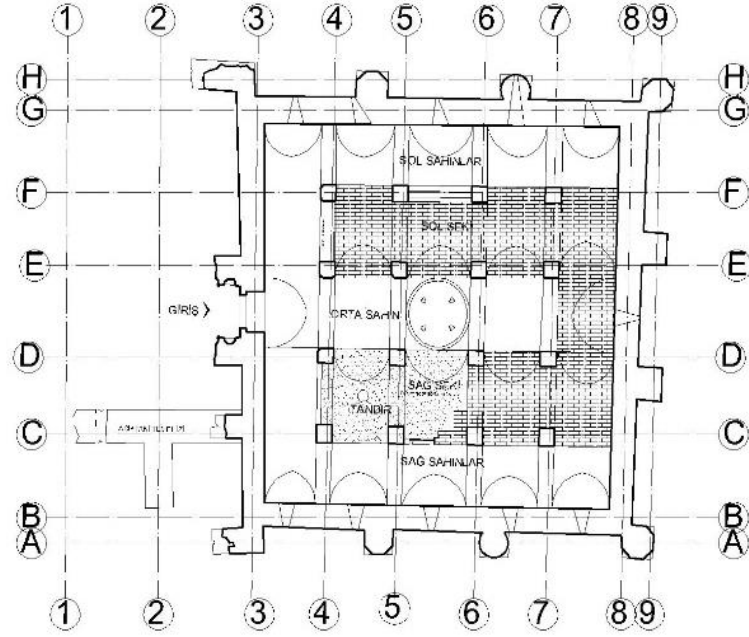
Eserin o günkü durumu açıklanırken hanın bazı kısımlarının tahribe uğramış olduğu, bilhassa üst kısımların taşlarının döküldüğü belirtilerek eserin mutlak surette onarılması gerektiği belirtilmekte, netice olarak da **“Korunması Gerekli Eski Eser”** dir denilmektedir.

4.5. Hanın Mimari Özellikleri

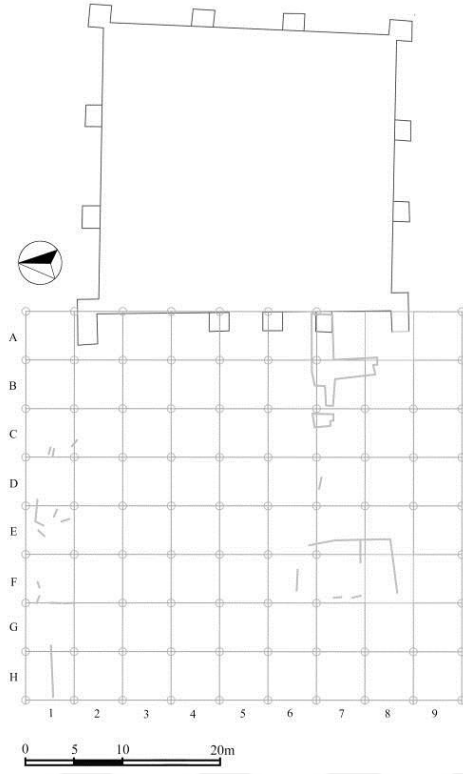
Hanın giriş cephesindeki beden duvarlarında kalan dişler ve tonoz izlerinden avlunun yapılmasının planlandığı belirlenmiştir. Bazı kaynaklara göre avlu yıkılmış bazı kaynaklara göre de yapılamamıştır. Hanın kapalı alanında orta sahını dik kesen beş enine sahnin mevcuttur. Orta sahında pandantiflerle dilimli kubbeye geçiş oluşturulmuştur. Orta sahnin iki tarafında sekiler bulunmaktadır. Yapı çokgen ve daire payandalarla desteklenmiştir (Şekil 4.2.; Şekil 4.3.; Şekil 4.4.).

Şekil 4.2. Susuz Han plan şeması (Erdmann, 1961)

Şekil 4.3. Susuz Han taşıyıcı aksları (Bakır, 2007)

Şekil 4.4. Susuz Han kazı sonrasına ait rölöve (İ. Bakır Arşivi, 2008)

4.6. Avluya Yönelik Sondaj Çalışmaları

Çakmak'a (2008) göre, Avlunun sınırlarının belirlenmesi amacıyla yapılan araştırma sondaj çalışmaları, ilgili kurumlar denetiminde yapılmıştır. Kapalı mekanın batı yönündeki duvar izlerinden (Şekil 4.5.) ve daha önce yapılmış kazı çalışmalarıyla ortaya çıkan temel izlerinin doğrultusunda, rölöve vaziyet planında gösterilen köy mezarlığı içinde (Şekil 4.6.; Şekil 4.7.) üç doğrultuda 13 adet araştırma sondajları/açma yapılmış ve yüzeyden yaklaşık 70-75 cm kadar aşağıda B1 açmasında kervansaraya ait bir taş bloğa rastlanmış, diğerlerinde ise herhangi bir yapı elemanına rastlanmamakla birlikte, kervansarayın temel kotunda (-2.35, toprak yüzeyinden 70-75 cm kadar derinde) kireç harçlı temel altı dolgu malzemelerine rastlanmıştır (Şekil 4.8.).

Şekil 4.5. Susuz Han kapalı kısmı ve avlunun kuzeyden görünüşü (Kazı öncesi) (Bakır, 2008)

Şekil 4.6. Susuz Han avlunun güney ve güneybatıdan görünüşü (Kazı öncesi) (Bakır, 2008)

Şekil 4.7. Susuz Han avlusunun kazı çalışmaları sırasında kuzeyden ve genel görünüşü (Bakır, 2008)

Şekil 4.8. Güney kanat mezarlık içi B1 açmasında bulunan mimari parçalar (Bakır, 2008)

4.6.1. Küçük Buluntular

Kazı esnasında çeşitli dönemlere ait seramik parçaları, lüle ve ağırşaklar bulunmuştur.

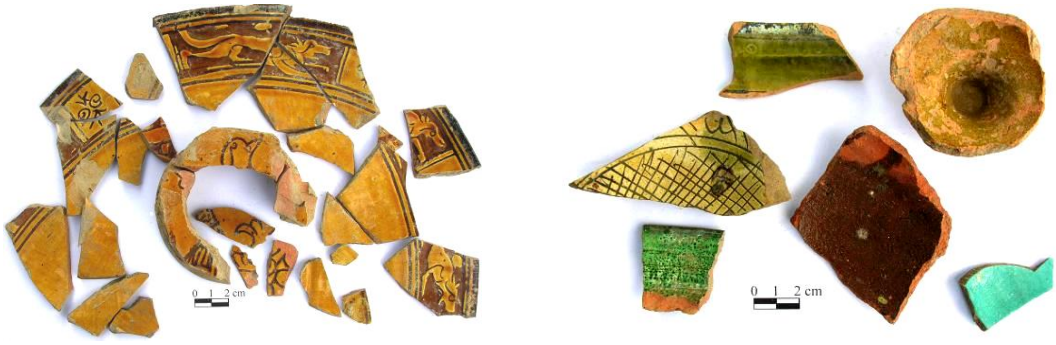
Buluntulardan biri, tazı ve kuş figürleri bulunan, champléve ve sgraffito teknikleriyle yapıldığı yayvan tabaktır (Şekil 4.9.). Hardal sarısı sırlı tabak geç Bizans dönemine (13.yy) aittir. Çok sayıda parça halinde ele geçirilen tabak, tamamlanabilecek durumda değildir.

Bir diğer seramik buluntu, geç Bizans dönemine (12-13. yüzyıl) ait olan champléve tekniğiyle yapılmış derin kâse parçalarıdır (Şekil 4.9.).

17-19. yüzyıllara ait lüleler ve Roma-Bizans dönemlerinden ağırşak örneklerine rastlanmıştır (Şekil 4.10.). Bu buluntular bölgede uzun dönemler boyunca ticaretin sürdüğünün göstergeleridir.

Kazıda 72'si bakır, 3'ü gümüş, 1'i nikel olmak üzere 76 adet sikke bulunmuştur. Sikkelerin bir çoğu okunamaz durumdadır. II. Gıyaseddin Keyhusrev (1237-1246) dönemine ait bazı bakır sikkeler, hanın yapıldığı tarihi kesinleştirmektedir (Şekil 4.11).

Ayrıca kazı çalışmalarında Osmanlı dönemine ait bir adet bakır yüzük ve bol miktarda nal, mih, halka ve zincir gibi metal objeler bulunmuştur (Şekil 4.12.). Bu buluntular, yapının fonksiyonuyla ilgili önemli bilgiler vermektedir.

Şekil 4.9. Geç Bizans dönemine ait yayvan tabak parçaları ve sgraffito, tek renk sırlı seramik parçaları (Bakır, 2008)

Şekil 4.10. Lüle örnekleri ve pişmiş toprak ağırşaklar (Bakır, 2008)

Şekil 4.11. II. Gıyaseddin Keyhüsrev ve Geç Bizans dönemlerine ait sikkeler (Bakır, 2008)

Şekil 4.12. Metal objeler (Bakır, 2008)

4.7. Kazı Çalışmaları

Çalışmalarda ilk aşamada bitki temizliği ve karolaj yapıldı. Kazı alanı (45x40m), 5x5m karelere ayrıldı. Mezarlığı sınırlandıran duvarlar kaldırıldı. Tüm alan, ortalama 60cm kazıldı. Tahmini olarak avlu olan alanın, mezarlık alanının içinde olmasına rağmen fazla gömüye maruz kalmadığı görülmüştür.

- Kazı sonucunda, avlunun temel düzenlemesinin, yarım bırakıldığı görülmüştür (A7-A8-B7-B8 ve D7 açmaları). Avlunun kuzeyinde ise 1991 yılında ortaya çıkarılan temel parçaları dışında mimari öğeye rastlanmamıştır.
- Kazı alanının bazı bölümlerinde çok sayıda mimari blok bulundu. Blokların hiçbiri yerinden kaldırılmadı. Alanın güneybatı kesiminde, mimari bloklarla düzensiz olarak çevrildiği görüldü. İşlevi hakkında kesin bilgi sahibi olunamayan fakat yakın tarihli olduğu düşünülen bu düzenleme, ihtimaller doğrultusunda bir mezar parselini sınırlıyordu. Benzer bir düzenlemeye alanın kuzeybatı kesiminde de rastlandı.

Kervansarayın kapalı kısmı diğer birçok Anadolu Selçuklu Kervansaraylarına göre oldukça sağlam durumdadır. Sadece çatıda hanın beden duvarları, portal ve fenerine yönelik bitişlere ilişkin kesin bilgilere ulaşılmıştır. Kervansarayın avlu kısmına ilişkin izler hanın batı cephesinde izlenebilmekle birlikte (tonoz izleri, dış duvar izleri, temel izleri gibi..) yapılan araştırma sondajlarında mezarlık içine kadar devam eden bir yapı faaliyetinin olduğu kesin bilinmekle birlikte, boyutlarına ilişkin kesin verilere ulaşılamamıştır.

Bu veriler doğrultusunda;

- Kervansarayın plan şeması olarak avlulu, avlusu kapalı mekânından büyük (C. Bektaş Sınıflaması) (Bektaş, 1999) olan bir şemaya sahip olduğu söylenebilmektedir. Avlunun boyutları, tonoz başlangıç noktaları belli olmakla birlikte toplam yükseklikleri, hacim sayıları, avluya ait portalın bulunup bulunmadığı, kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, avlunun güneye bakan kuzey kanadının yarı açık mekânlardan oluştuğu, kuzeye bakan güney kanadının ise kapalı mekânlardan oluştuğu izlerden anlaşılmaktadır. Mevcut izler, dönem özellikleri, plan şeması gibi verilerden yola çıkılarak restitüsyon projesindeki muhtemel avlu oluşturulmuştur.
- Mevcut portalın yıkılmış üst kısmına ilişkin olarak hiçbir bilgi olmamakla beraber, yine, dönem özelliklerinden (5 x 7 en-boy oranına göre) yola çıkılarak bir tamamlama denemesi yapılmıştır. Bu tamamlamada K.Erdmann'ın çalışmalarında görülen resimlerden ve kervansarayın, dıştan algılamada, en dikkat çeken kısmı olan fener mevcut verilerden yola çıkılarak tamamlanabilmiştir.

4.8. Hanın Gördüğü Onarımlar

1992 yılında müteahhide ihale edilen, han çevresinde kepçeyle kazı yapıldığı için, avlu taşları ile han çevresindeki subasman taşları tahribat görmüştür. Bu durum fotoğraflarla da belgelenmiştir. Ayrıca han içerisindeki seki taşlarının bazılarının sökülmüştür.

Temel araştırması için han çevresinin 2,00- 1,25 m ebadında çepeçevre açıldığı, onarımın durması sonucu bu çukurun yağmur ve sel sularının toplandığı bir çamur bataklığına dönüştüğü gözlemlenmiştir.

Hanın şehirlerarası yola yakın olması nedeniyle çok sayıda yerli ve yabancı turistin ziyaretine yılın 9 ayında açık olan hanın, günümüzde çevresinde herhangi bir önlem alınmamış olduğundan hayvanların uğrak yeri haline geldiği, bu nedenlerle acil önlemler alınması gerektiği için ödenek gönderilmesi istenilmiştir.

Susuz Han'da yarım kalan restorasyon, bölgede bir sponsorun devreye girmesiyle tekrar canlanmış, rölöve ve restorasyon projesi ve denetimi Selçuk Üniversitesi Mimarlık Fakültesi öğretim üyesi Yrd. Doç. Dr. İ. Bakır tarafından üstlenilmiştir ve benim de ön lisans (İzmit Meslek Yüksek Okulu, Restorasyon ve Konservasyon Bölümü) öğrenimimden dolayı yaz döneminde dahil olduğum ekip tarafından gerçekleştirilmiştir.

4.9. Hanın Bugünkü Yapısal Durumu ve Mekânsal Özellikleri

Hanın günümüzdeki durumu ve iç mekân görselleri Şekil 4.13.- Şekil 4.25'de verilmiştir. Çevre düzenlemesinde yapılan yürüyüş yolunun batı kısmından araçların geçmesi sebebiyle taşlarının kırıldığı belirlenmiştir (Şekil 4.13.).

Şekil 4.13. Susuz Han'ın ve avlusunun güney ve kuzeyden görünüşü (Bakır, 2017)

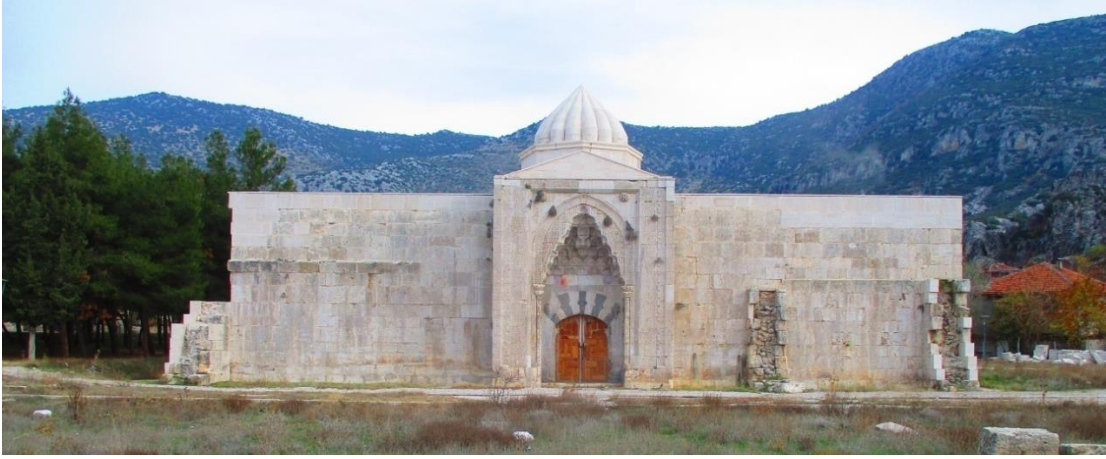
Şekil 4.14. Susuz Han kuzey cephesi (Bakır, 2017)

Şekil 4.15. Susuz Han doğu cephesi ve çevresi (Bakır, 2017)

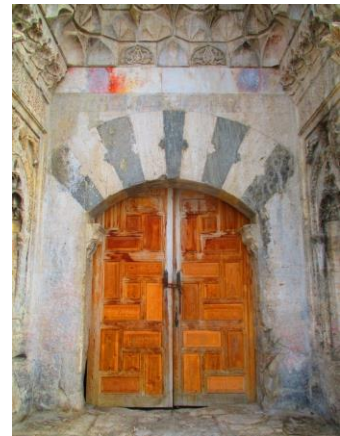
Şekil 4.16. Susuz Han doğu ve güney cephesi (Bakır, 2017)

Şekil 4.17. Susuz Han batı cephesi (Bakır, 2017)

Şekil 4.18. Susuz Han portali ve sol yan nişi (Bakır,2017)

Şekil 4.19. Susuz Han portali mukarnasları ve giriş kapısı (Bakır, 2017)

Şekil 4.20. Susuz Han iç mekânı sol ve orta sahnın (Bakır, 2017)

Şekil 4.21. Susuz Han iç mekânı sağ seki ve yemlikler (Bakır, 2017)

Susuz Han'ın restorasyonunun son aşamasında ekonomik kriz sebebiyle kesilen ödenekten dolayı çatı kısmında izolasyon yapılamamıştır. Bu sebeple yağmur ve kar yağışları sonucunda çatıdan su alan yapı içerisinde kemerlerde, duvarlarda, seki üstlerinde ve zeminde su kaynaklı kireç birikimleri görülmektedir (Şekil 4.22.). Ayrıca kapalı alandaki sağ sekide tandır bulunmuştur (Şekil 4.23.).

Şekil 4.22. Susuz Han iç mekânı sol ve sağ seki (Bakır, 2017)

Şekil 4.23. Susuz Han tandır ve yemlikler (Bakır, 2017)

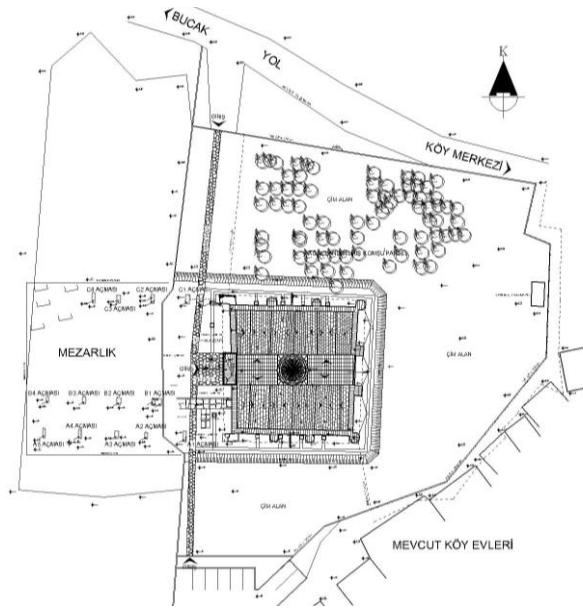
Şekil 4.24. Susuz Han iç mekânı sol sahnın ve kubbe (Bakır, 2017)

Restorasyonu tamamlanamadığı için fonksiyon verilemeyen yapının aktif olarak kullanılamaması da yapıyı atıl durumda bırakmıştır. Restorasyonunda yeniden yapılan ahşap kapısı kırılmış ve tekrar onarılmıştır. Cephelerinde ve taç kapılarında ise bitkilenme mevcuttur (Şekil 4.25.).

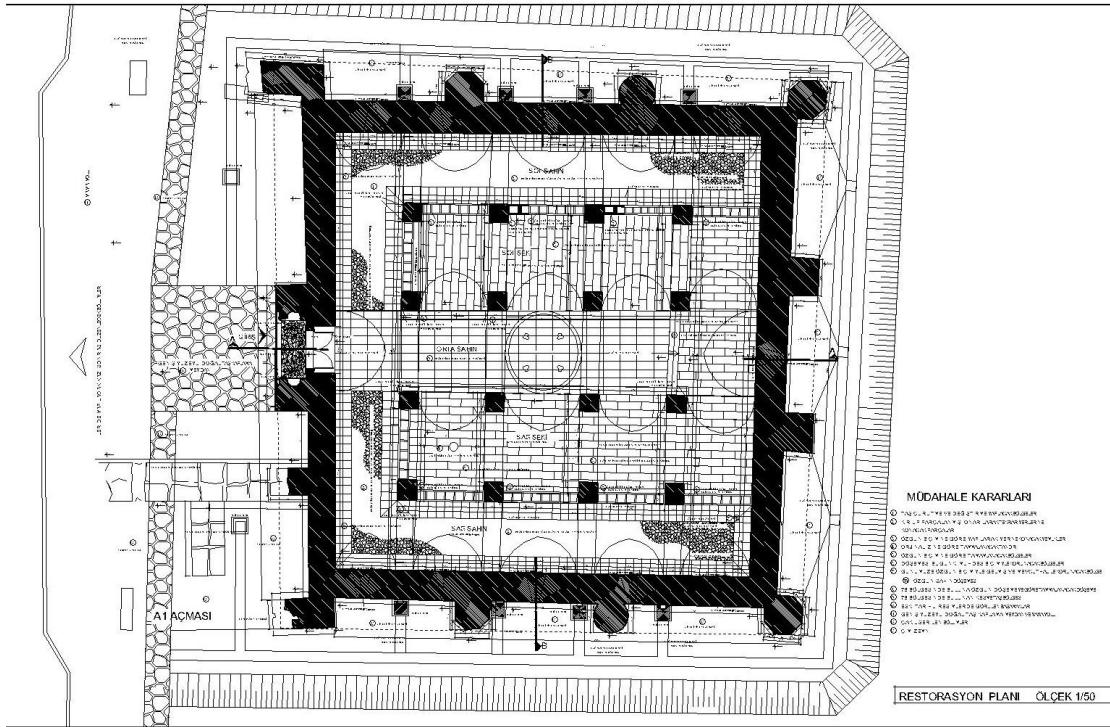

Şekil 4.25. Susuz Han portalı detayı ve pencereler (Bakır, 2017)

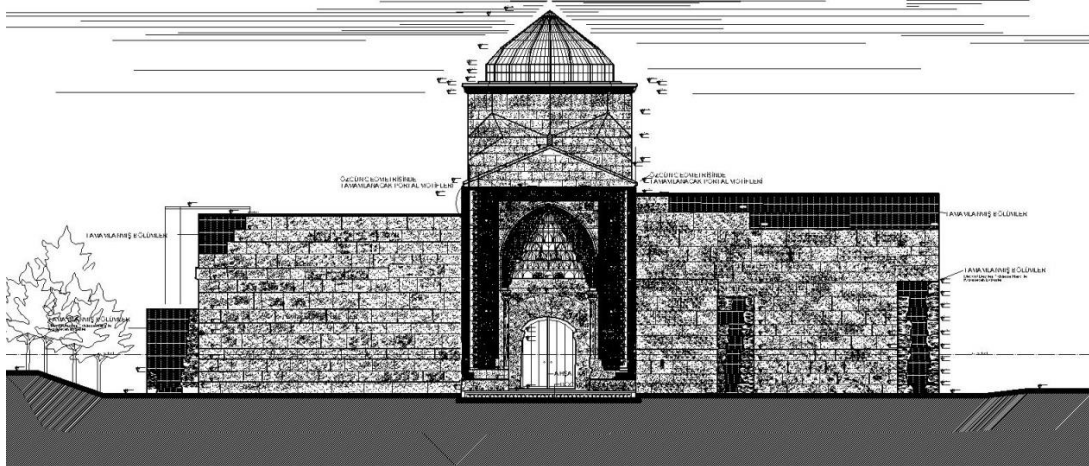
Susuz Han'ın restorasyon projesinin vaziyet planı Şekil 4.26'da, planı Şekil 4.27'de, görüşleri Şekil 4.28.- Şekil 4.31'de, kesitleri Şekil 4.32., Şekil 4.33'de, restitüsyon projesi planı Şekil 4.34'de verilmiştir. Ayrıca Ek-1 Şekil 4.1.; Ek-17 Şekil 4.17.'de rölöve ve restitüsyon projeleri sunulmuştur.

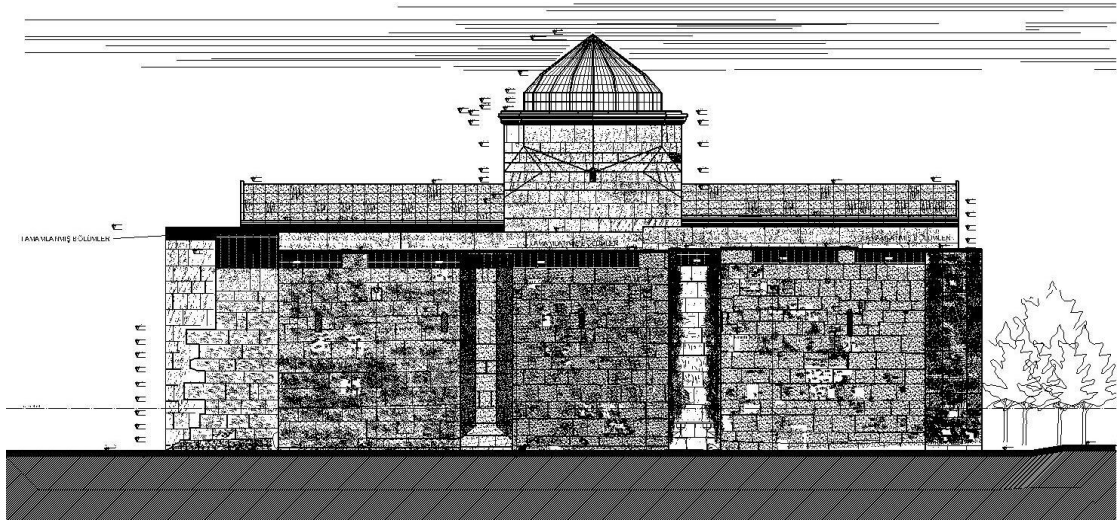
Şekil 4.26. Susuz Han restorasyon projesi vaziyet planı (İ. Bakır Arşivi, 2008)

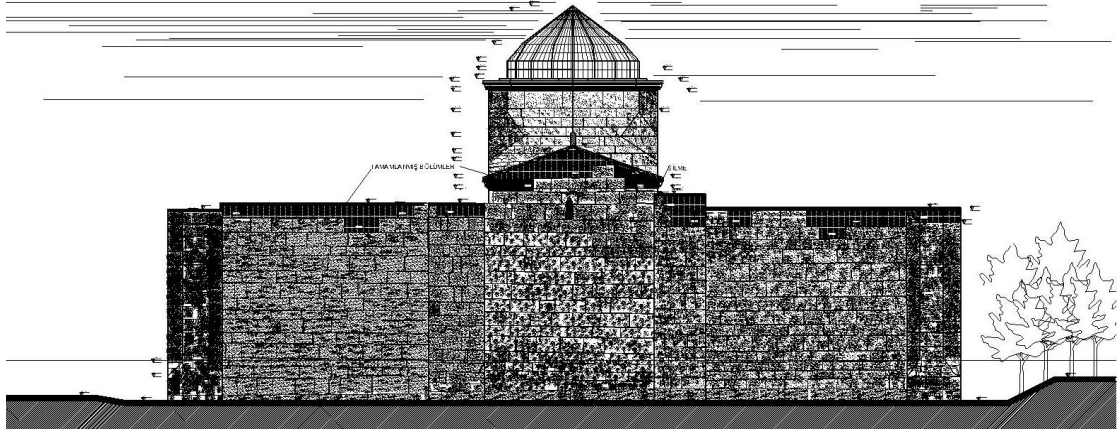
Şekil 4.27. Susuz Han restorasyon projesi plan (İ. Bakır Arşivi, 2008)

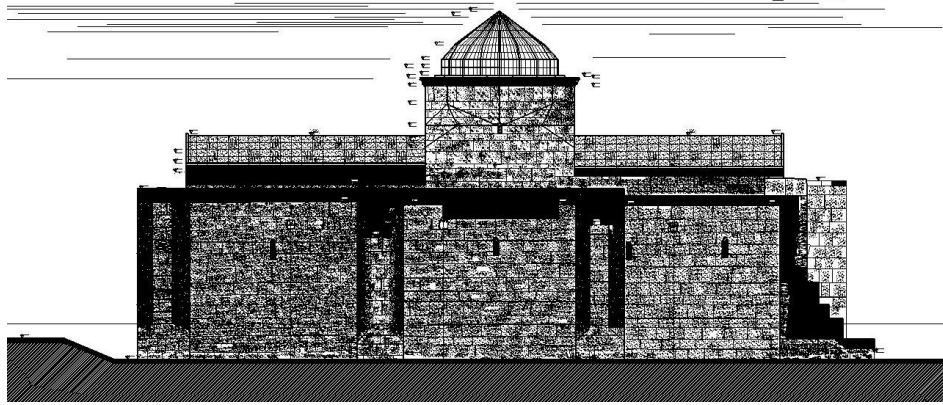
Şekil 4.28. Susuz Han restorasyon projesi ön görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

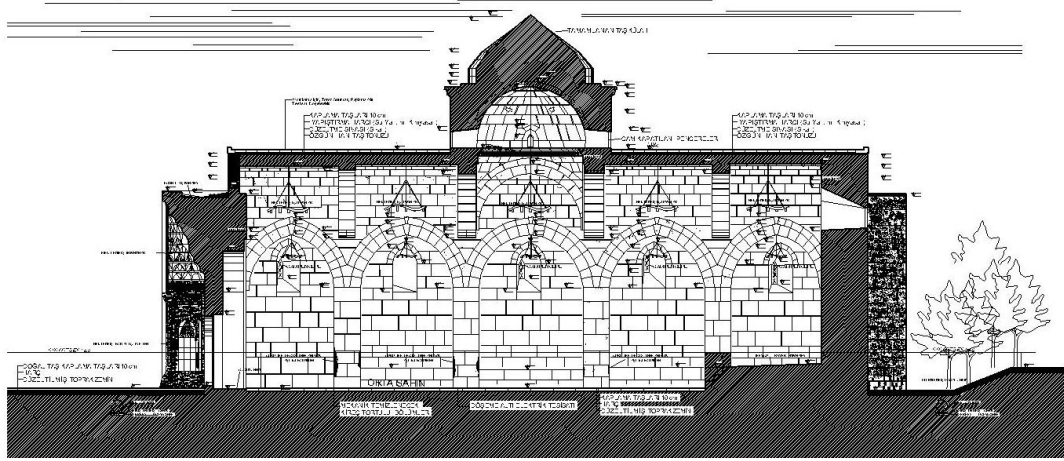
Şekil 4.29. Susuz Han restorasyon projesi sağ yan görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

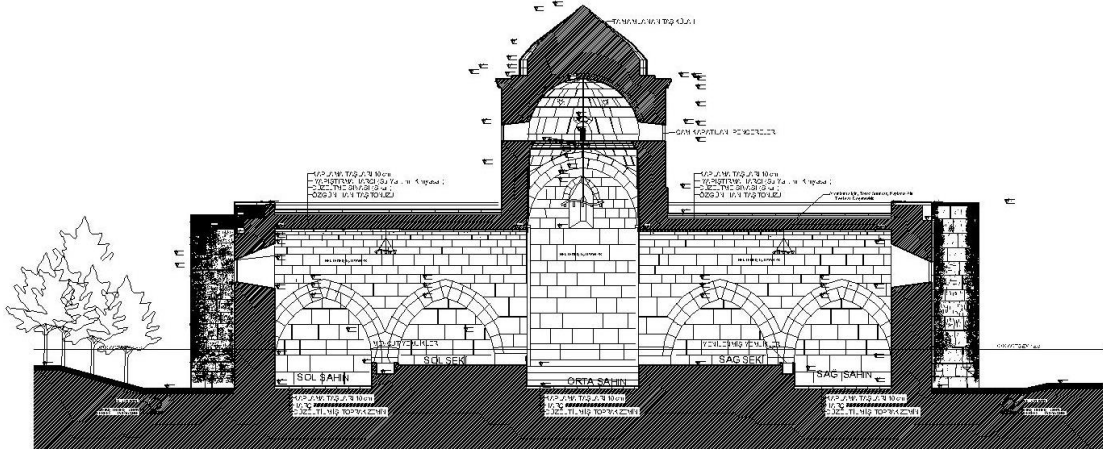
Şekil 4.30. Susuz Han restorasyon projesi arka görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

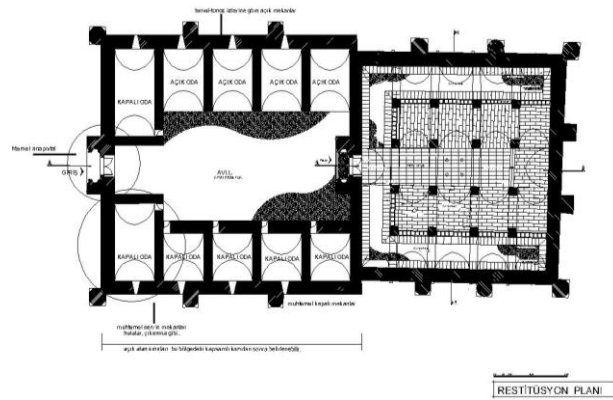
Şekil 4.31. Susuz Han restorasyon projesi sol yan görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

Şekil 4.32. Susuz Han restorasyon projesi A-A kesiti (İ. Bakır Arşivi, 2008)

Şekil 4.33. Susuz Han restorasyon projesi B-B kesiti (İ. Bakır Arşivi, 2008)

Şekil 4.34. Susuz Han restitüsyon projesi planı (İ. Bakır Arşivi, 2008)

5. SUSUZ HAN'IN KULLANIMINA DÖNÜK MÜDAHALELER

5.1. Hanın Yeniden Kullanılma Olanakları

Kazı çalışmaları sonucu hanın avlu sınırları yapının batısındaki köy mezarlığına kadar uzandığı kesinleşmekle birlikte avluya ait olan yapı taşlarının bir kısmı bulunmuştur. Hanın kuzeyindeki ağaçlandırılmış alan ile doğusundaki tuvaletlerinde bulunduğu kısmın mülkiyeti Vakıflar Bölge Müdürlüğü'ndedir.

Yapının geneline bakıldığında kapalı kısmı bütünlüğünün korunmuş ve restorasyonunun büyük ölçüde tamamlanmış olması sebebiyle yapının sürekliliğini ve yeniden işlevlendirilmesini sağlamak amacıyla uygun fonksiyon verilmesi gerekmektedir.

Zeren'e göre (2010), "Kültürel mirasın korunmasında birincil gereklilik bu yapıların günümüz kullanımına entegre edilebilmeleridir. Bu bağlamda da yapıların, konumlandıkları çevresel verileri, mekânsal organizasyonlar, korunmuşluk durumları, yasal statüleri göz önünde bulundurularak, yapılar yeniden işlevlendirilir ve günümüz mekânlarına dönüştürülürler. Bu dönüşüm sürecinde yapılara giydirilen bu yeni fonksiyonlar yapıların özgün işlevleri ile örtüşebilir ya da aykırılıklar içerebilir."

Anıtsal yapıların eski fonksiyonlarının anlamını yitirmesi sebebiyle günümüz koşullarına uyum sağlayabileceği ve yapıya da uygun olabilecek fonksiyonlar verilebilir. Çağdaş yaşamın ihtiyaçlarına cevap verebilmek adına anıtsal yapılara yüklenen yeni fonksiyonlarda ihtiyaç olacak mekânlar için ekler almaları gerekebilir. Bu ekler yeni (çağdaş) ek olarak tanımlanırlar.

Ek yapı kriterleri, çevre, ölçek, zıtlık, form, ritim, malzeme etkileri olarak belirlenirler. Bu kriterlerde genel olarak tarihi yapı ile çağdaş ek yapının zıtlık ya da uyum oluşturması hedeflenir (Zeren, 2010).

Yeni yapının tarihi dokuda şekillenmesinde anıtsal yapının üslubu ve ölçeği önem kazanır. Ölçek olarak anıtsal yapının önüne geçmemesi gerekmektedir. Tarihi çevrede yapılacak yeni yapı üslupları incelendiğinde ise dört yaklaşım görülmektedir. Bunlar; Üslup Taklidi (Pastiş), tarihi doku analizi sonucunda malzeme, taşıyıcı sistem vb.nin yeniden üretimi yani replika olarak tanımlanır. Kavram karmaşası yarattığı için tartışmalara yol açar. Geleneksele öykünme, tarihi dokudan alınan izlerin yeniden yorumlanması ve öykünmesidir. Öykünmenin anıtsal yapı üslubuna yaklaşmaması gerekmektedir. Saygılı Yaklaşım, tarihi dokuya saygılı, kendi kimliğini oluşturup, anıtsal yapıyı vurgulayan

yöntemdir. Aykırı Yaklaşım, yeni yapının tarihi dokudan bağımsız ve baskın olduğu yaklaşımdır.

Bu bilgiler dahilinde ve Susuz Han'ın mevcut durum analizinden sonra yapının yeniden işlevlendirilmesi için verilecek fonksiyon müze olarak belirlenmiştir. Bölge halkının genelinin Yörük olması ve günümüzde yok olmaya yakın yörük kültürünün de geleceğe aktarılması ve aynı zamanda kullanımının sürekliliğinin sağlanması için yörük kültürünün ürünleri olan ala çuvallar, heybeler, torbalar, çepniler vb.nin de üretiminin yapılacağı mekânlara, yörük derneklerinin faaliyetlerini (temsili yörük göçlerinde durak noktası, yörük şenlikleri, vb.) gerçekleştirebileceği mekânlara ihtiyaç duyulmaktadır ve bu gereklilikler yapı ihtiyaç programını oluşturur.

Hanın mevcut durumu düşünüldüğünde ihtiyaç programına cevap verecek yeni ek yapılarda gerekmektedir. Kapalı kısmında “**müze**” fonksiyonu olarak, sergileme alanları (yöresel kıyafetler, sosyal hayatta kullanılan araç gereçler vb. yörük kültürü ürünleri, interaktif sunum alanları, kültür ürünleri satış noktaları yer almaktadır.

5.2. Önerilen Çağdaş Ek Yapıların Özellikleri

Çağdaş ek yapı tasarım yönünden incelendiğinde;

- Malzeme ve form olarak anıtsal yapıdan ‘farklı’ olması gerekmektedir.
- Form açısından anıtsal yapının restitüsyon planının avludaki izlerinden yola çıkılarak çağdaş bir üst örtü birimi tasarlanmıştır. Anıtsal yapıyla ek yapının hem farklı dönem yapıları olduğunu gösterebilmek hem de her iki yapının da kendi özelliklerini yansıtmalarını sağlamaktır. Aynı zamanda avlunun restitüsyon projesindeki yarı açık özelliğini, anıtsal yapıyı ötelemeyecek şekilde şeffaflıkla vurgulaması amaçlanmıştır.
- Hanın batısındaki avlu kısmına dair kalıntıların az olması nedeniyle bu alanda tekrar yapımın (restitüsyon ve restorasyon) sağlıklı olamayacağı için, modern bir ekle benzer fonksiyona vurgu yapılması ve uygulanması tasarlandı.
- Anıtsal yapının yeni fonksiyonunun müze olarak belirlenmesi sonucunda gelecek olan ziyaretçiler ve personelin kullanımı için ihtiyaçlarını karşılayacakları alanlar (yeme-içme, dinlenme, tuvalet, vb.) ıslak hacimleri de barındıracağı için ve bu tür mekânların çözümlerinin, tarihi yapının içerisinde fazla müdahale gerektireceği için bu mekânlarında ek bir yapıda çözülmesi amaçlanmıştır. Bu ek yapı hanın doğusunda mevcut durumda tuvalet olan alanın yerine yapılması planlanmıştır.

- Köy ve çevre yerleşim birimlerinde yaşayanların ihtiyaç duyması halinde, yürük derneklerinin müzik dinletileri, yemek kültürü tanıtımları, düğünler, vb. faaliyetlerinin gerçekleştirilebileceği bir çağdaş ek üst örtü daha yapılabileceği planlanmıştır.

Malzeme yönünden incelendiğinde;

- Taşıyıcı sistemde çelik ve alüminyum malzeme kullanılarak düşey ve yatay elemanlarla strüktürü/çerçeve sistemi oluşturulmuştur.
- Üst örtü malzemesi olarak ETFE, membran, termokromik ve elektrokromik tabakalı camlar alternatif olarak sunulmuştur.

Etfе, incelendiğinde, Lecuyer'e (2008) göre, Etfе (Etilen Tetrafloroetilen) malzemesinin ana maddesi flüorittir. Tetrafloroetilenin etilen ile birleşmesiyle ETFE meydana gelir. Böylece kolay şekillenen, kalıptan geçebilen ve yapışkan olmayan bir plastik çeşidi elde edilmesini sağlar. UV ışınlarına karşı oldukça dayanıklı bir malzemedir. 1973'den beri mimaride kullanılmaktadır. Cama göre daha avantajlıdır. Etfе'nin ışık geçirgen bir malzeme olması da tercih sebebidir. Aynı zamanda, ETFE, akustik açıdan incelendiğinde uygun akustik ortam sağlanmaktadır. Isı kaybının az olduğu ve yalıtımın iyi sağlandığı mekânlar yapılmaktadır. Üreticiler granül halinde satılan ETFEyi, 170°C de ısıtarak yumuşamış halini kalıp makinesinden geçirirler. 50-100-150-200 micron kalınlığında geniş ETFE filmleri elde edilmektedir. Etfе filmleri, şişme hava yastıkları veya tek tabaka gergi giydirme yöntemleriyle yapının çelik taşıyıcılarına montajı yapılır. ETFE hava yastık yönteminde 2-3 ETFE katmanı bulunmaktadır. Etfе yastıklarının şişmiş olması için katmanlar arasına 250-400 Pa basınç hava pompalanmaktadır. ETFE yastıkları, genellikle genişlikleri 150-450 cm, uzunlukları 6090 cm olarak boyutlandırılmaktadır. Tek katmanlı ETFE eğri yüzey uygulamalarında, çelik kablo elemanları ile yüzey önceden tanımlanmalı ve uygulanacak ETFE elemanlara ön gerilme kuvveti uygulanmalıdır. Yapışmaz yüzey özelliği ile ETFE çatı ve cephelerin cam yüzeylere göre daha az sıklıkla temizlenmektedir. Bu durum, binanın temizlik ihtiyaçlarını ve su, temizlik malzemelerine ayrılacak bütçeyi azaltmaktadır. Aynı zamanda ETFE kullanılan çatı ve cepheler yüksek oranda ışık geçirgenliği ile gün içinde yapay aydınlatma kullanımını engellemektedir. ETFE'nin mimari uygulamaları için firmalar tarafından farklı ETFE film türleri oluşturulmuştur. Saydam, mat, beyaz, mavi, desenli, UV yalıtımlı çeşitleriyle ETFE film piyasası zenginleştirilmiştir. ETFE üreticileri, her bir ETFE türünün farklı amaçlar doğrultusunda üretildiğini belirtmektedir. Örneğin, desenli ETFE türleri ile ısı kazanımı,

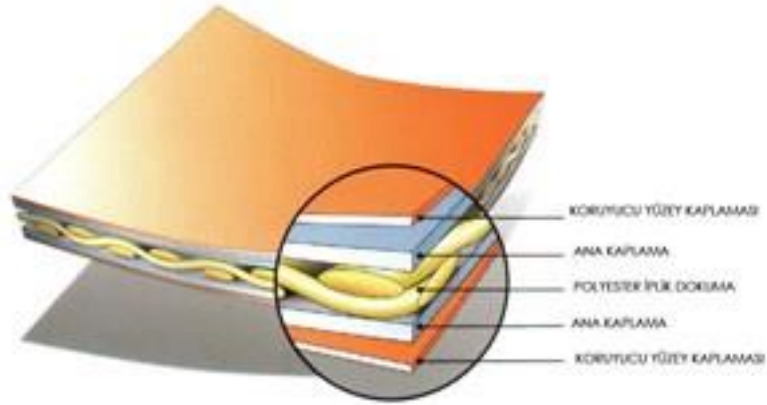
günüşiği kontrol edilebilmekte, hacim içerisinde göz seviyesinde meydana gelebilecek parlama gibi sorunlar önlenmektedir (Tablo 5.1.).

Tablo 5.1. Etfе malzeme özellikleri (URL-28, 2019)

	Test Method	Birim	100	150	200	250	300
Kalınlık/ Thickness	DIN-53370	um	100±5	150±5	200±5	250±5	300±5
Ağırlık/ Weight	ISO-2286-2	g/m ²	175±9	262±13	350±17	437±22	525±26
Mukavemet/ Strength	DIN-EN-ISO-527-3	MPa	50 min.	50 min.	50 min.	50 min.	50 min.
Uzama/ Elongation	DIN-EN-ISO-527-3	%	350 min.	350 min.	350 min.	350 min.	350 min.
%10 Uzama Mukavemet	DIN-EN-ISO-527-3	MPa	18 min.	18 min.	18 min.	18 min.	18 min.
Yırtılma/ Tear Strength	DIN-EN-1875-3	N/mm	400 min.	400 min.	400 min.	400 min.	400 min.
Sıcaklık Dayanımı/ Temperature Strength	150 degree C, 10 Minutes	%	-1±5	-1±5	-1±5	-1±5	-1±5
Işık Geçirgenlik/Light Transmission	DIN-EN-410	%	91 min.	91 min.	89 min.	87 min.	85 min.

Compagno (2002) ve Curl'e (1999) göre termokromik ve elektrokromik tabakalı camlar incelendiğinde, ısıya göre değişen termokromik tabakalar, sıcaklıktaki bir değişim ile harekete geçirilen ve ışık iletimini otomatik olarak kontrol edilebilen bir özelliğe sahiptir. Isı enerjisi ile harekete geçerek saydamlığı değişen termokromik tabakalar, güneş ışınımından korunmak için geliştirilmiş ve denenmiş sistemlerdir. Elektrik akımı verilerek saydamlığı değiştirilebilen elektrokromik tabakalar, bazı maddeleri kabul etme yeteneğini ve dökme iyonlarını kullanır. Böylelikle, görünür ve görünmez ışınım alanı içindeki iletim özelliklerini etkilerler. İlke olarak bir akümülatörle aynı ilke ile çalışır; bir iyon depolama tabakası, bir iyon iletken ve bir elektrokromik madde, saydam iletkenli iki alt tabaka (cam) arasına yerleştirilmiştir.

Tekstil Membran incelendiğinde; betonarme yapıların aksine basınca değil asimetrik çekme kuvvetiyle oluşan ön germe kuvvetine göre şekil (denge formu) alan hem taşıyıcı hem de örtü görevini gören bir yapı malzemesidir (Şekil 5.1.). Uygulanacak ön germe kuvveti yapının formu ve tasarımıyla ilgili olup, statik olarak yapılacak hesaplamalardan sonra ortaya çıkar.

Şekil 5.1. Tekstil membran detayı (URL-28, 2019)

Gölgeliklerden, stadyumlara, amfi tiyatrolardan, otoparklara, pazar yerlerinden, gösteri salonlarından çeşitli park ve rekreasyon yapılarına , giriş kanopilerinden, hava alanı yapılarına kadar geniş uygulama yelpazesi olan bu malzemelerden; Pvc Membran yapılar da kullanılan örtü malzemesi, membran örtünün esas taşıyıcısı olan liflerin (polyester dokuma) dokunması ile elde edilen özel bir tür kumaştır. Lifler, membran örtüyü dış etkenlere karşı korumak ve su/hava geçirmezliği sağlamak için çeşitli kimyasallar ile kaplanabilir. Pvc (PolyVinyl Chloride) Ana dayanıma katkısı çok az olan bu kaplamaların üstüne hem kendi kendini temizleyen yüzey özelliğini vermek hem de ultraviyole ve diğer dış etkilere karşı dayanımı arttırmak için ilave bir kaplama yapılabilir (Tablo 5.2.) (URL-28, 2019).

Tablo 5.2. Polyester dokumalı PVC membran malzemesinin genel özellikleri (URL-28, 2019)

Özellikler	TİP I	TİP II	TİP III
Ana Dokuma	Pes low-wick DIN ISO 2076	Pes low-wick DIN ISO 2076	Pes low-wick DIN ISO 2076
İplik Yapısı	1100 dtex EN ISO 2060	1100 dtex EN ISO 2060	1670 dtex EN ISO 2060
Dokuma Şekli	L 1/1 DIN ISO 9354	P 2/2 DIN ISO 9354	P 2/2 DIN ISO 9354
Kaplama Tipi	PVC iki taraf	PVC iki taraf	PVC iki taraf
Ağırlık	850 gr/m ² DIN 53352, EN ISO 2286-2	900 gr/m ² DIN 53352, EN ISO 2286-2	1050 gr/m ² DIN 53352, EN ISO 2286-2
Genişlik	250 cm	250 cm	250 cm
Kopma Mukavemeti	3000/3000 N/50 mm DIN 53363	4200/4000 N/50 mm DIN EN ISP 1421/V1	6000/5500 N/50 mm DIN EN ISP 1421/V1
Yırtılma Mukavemeti	300 / 300 N DIN 53363	500 / 450 N DIN 53363	900 / 800 N DIN 53363
Yapışma	20 N/cm	25 N/cm	25 N/cm
Kullanım Amacı	Kalıcı Tekstil Yapılar	Kalıcı Tekstil Yapılar	Kalıcı Tekstil Yapılar
Çalışma Sıcaklığı	-30 C / + 70 C DIN 53361	-30 C / + 70 C DIN 53361	-30 C / + 70 C DIN 53361
Işık Geçirgenliği	>6 DIN 53361	>6 DIN 53361	>6 DIN 53361
Katlanma Mukavemeti	100 000 kez o.k DIN 53359A	100 000 kez o.k DIN 53359A	100 000 kez o.k DIN 53359A
Alev Yürütmez	DIN 4102 B1, California T19, BS 7837	DIN 4102/B1, California T19, BS 7837	DIN 4102 B1, California T19, BS 7837
Yüzey Kaplaması	Üst yüzey PVDF lakla ve alt yüzey 2 kat akrilik kaplı, anti mikrobiyal mantarlaşma ve ultraviyole ışınlar karşı korunmalı	Üst yüzey PVDF lakla ve alt yüzey 2 kat akrilik kaplı, anti mikrobiyal mantarlaşma ve ultraviyole ışınlar karşı korunmalı	Üst yüzey PVDF lakla ve alt yüzey 2 kat akrilik kaplı, anti mikrobiyal mantarlaşma ve ultraviyole ışınlar karşı korunmalı
UV Geçirimi	T-UV 0 %	T-UV 0 %	T-UV 0 %
Kalite Yönetimi	ISO 9001	ISO 9001	ISO 9001

Ptfe, (PolyTetraFluoroEthylene) membranlarda ise cam elyafı dokuma lifleri Teflon malzemesi ile kaplanır, Pvc membranlara göre daha dayanıklı bu türde kendi kendine temizlik ve en az B1 sınıfı yangın dayanımı standarttır. Cam elyafı ipliklerin aralıklı dokunması ile oluşan Ptfe Mesh malzemeler mevcuttur (Tablo 5.3.) (URL-28, 2019).

Tablo 5.3. PTFE malzeme malzemesi genel özellikleri (URL-28, 2019)

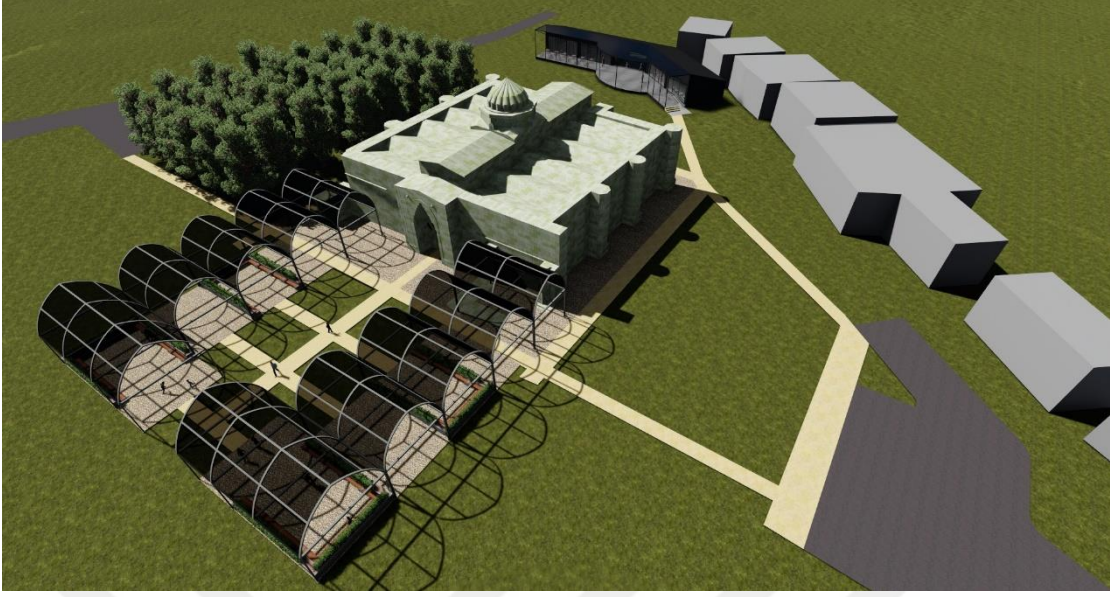
Özellikler	TİP I	TİP II	TİP III	TİP IV
Baz Kumaş	Glass Fibre EC 6	Glass Fibre EC 3/4	Glass Fibre EC 3/4	Glass Fibre EC 3/4
İplik Yapısı	DIN ISO 2076 – 1100 Dtex EN ISO 2060	DIN ISO 2076 – 1100 Dtex EN ISO 2060	DIN ISO 2076 – 1100 Dtex EN ISO 2060	DIN ISO 2076 – 1100 Dtex EN ISO 2060
Kaplama	PTFE – Polytetraflourethylene			
Toplam ağırlığı (g/m ²) DIN EN ISO 2286-2	600	800	1050	1050
Genişliği (cm) 2286-1	300	300	470	470
Çekme Mukavemeti (N/5 cm) DIN 53364 Çözümlü-Atkı	3500/2300	4200/4000	7000/6000	8000/7000
Yırtılma Direnci (N) DIN 53363 Çözümlü-Atkı	250/200	300/300	500/500	500/500
Yapışma (N/5cm) DIN 53357	40±5	60	80	100
Translüsensi 550 nm (%) DIN 5036	20	17	14	11
Alev Geriliği DIN 4102	A2	A2	B1	B1

5.2.1. Önerilen Çağdaş Ek Yapı Görselleri ve Detayları

Hanın günümüzde mevcut olmayan avlu kısmında ziyaretçiler için toplanma, bilgilendirme, dinlenme ihtiyaçlarına cevap verebilecek, avlunun izlerinden ve kütleli yapısından referans alınarak çağdaş malzemelerle üst örtü alternatifleri tasarlanmıştır (Şekil 5.2.- Şekil 5.36.).

Şekil 5.2. Alternatif 1: Etfel malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.3. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.4. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.5. Alternatif 1: Ek yapı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.6. Alternatif 1: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.7. Alternatif 2: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.8. Alternatif 2: Etef malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.9. Alternatif 2: Etef malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.10. Alternatif 2: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

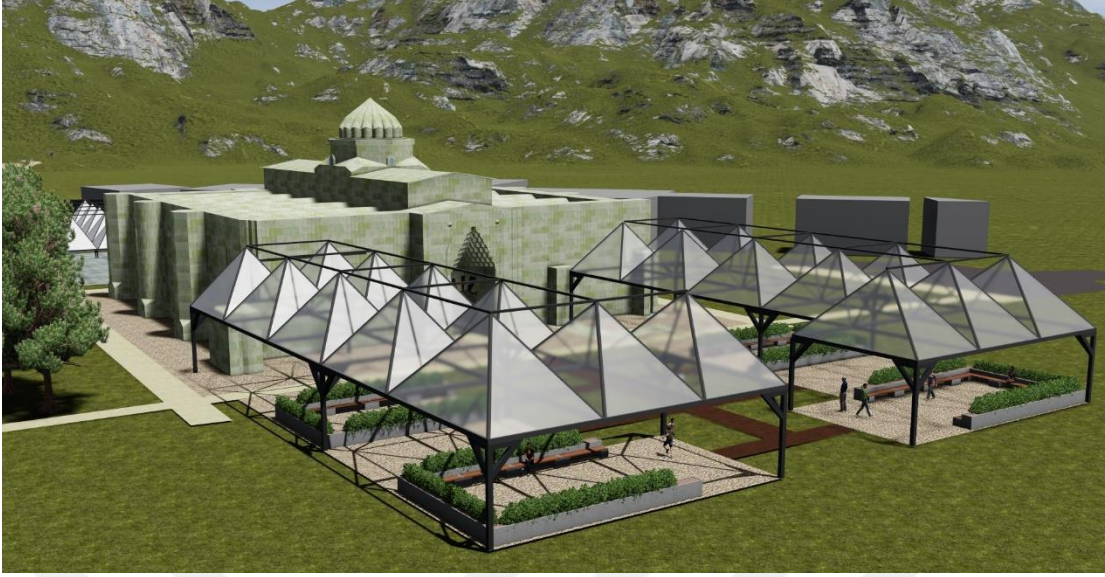
Şekil 5.11. Alternatif 3: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.12. Alternatif 3: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

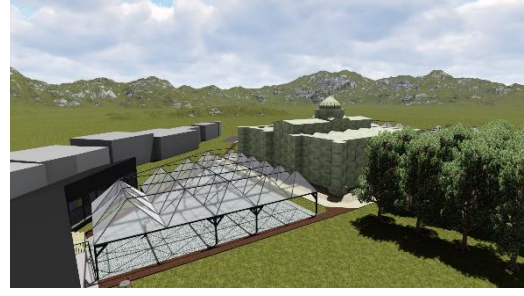
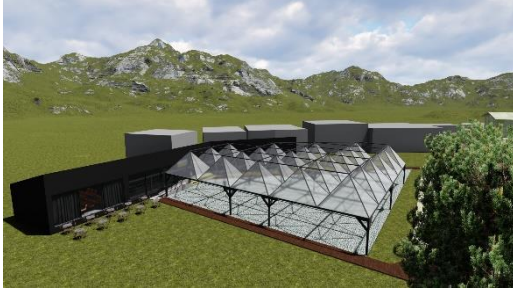
Şekil 5.13. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

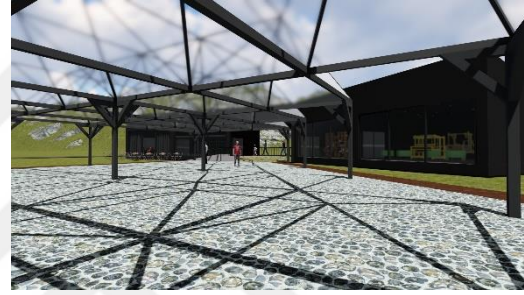
Şekil 5.14. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.15. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

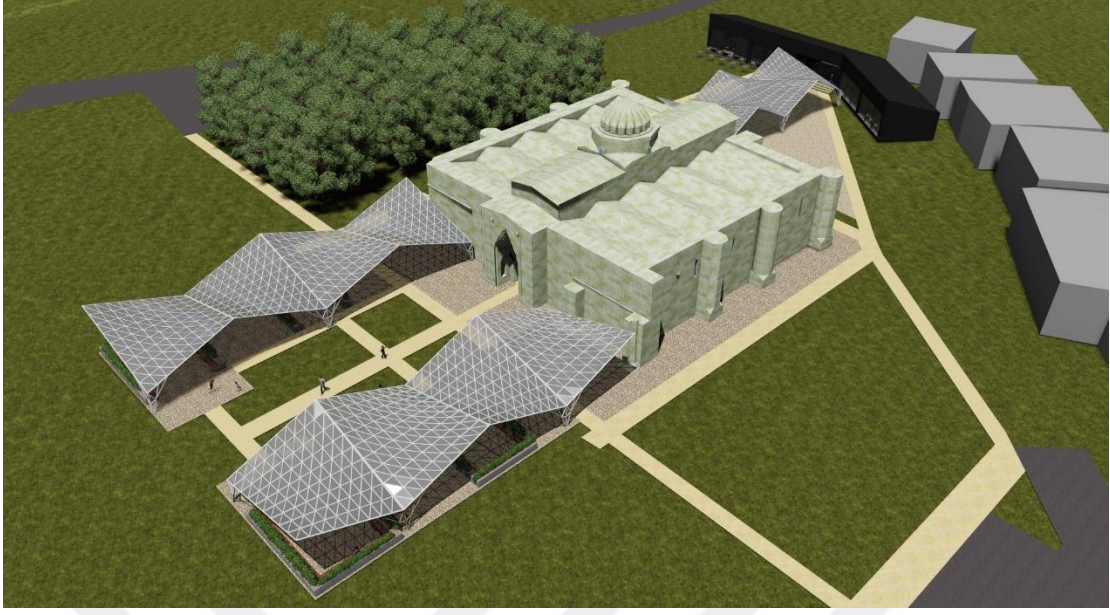
Şekil 5.16. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

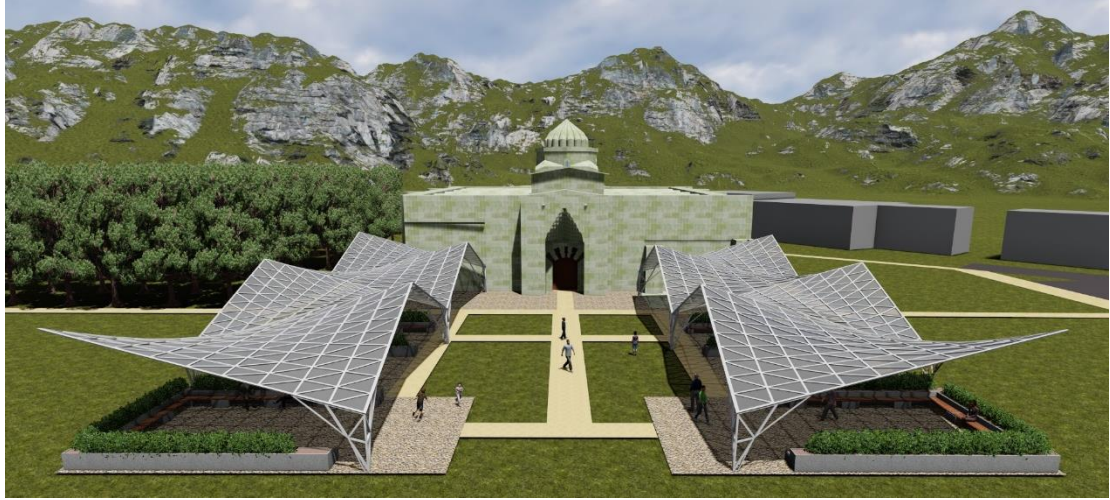
Şekil 5.17. Alternatif 4: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.18. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.19. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

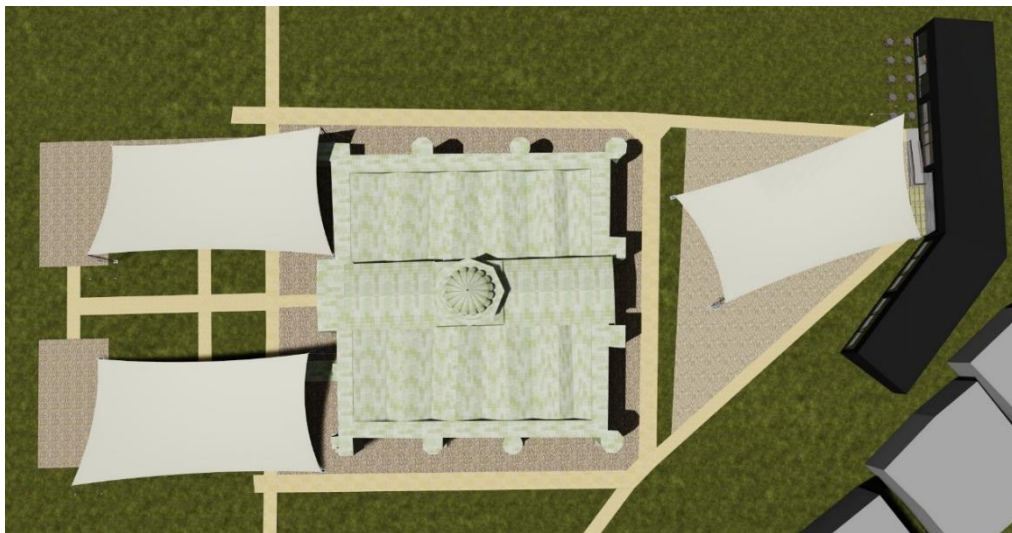
Şekil 5.20. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.21. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.22. Alternatif 5: Termokromik - elektrokromik tabakalı camlar kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

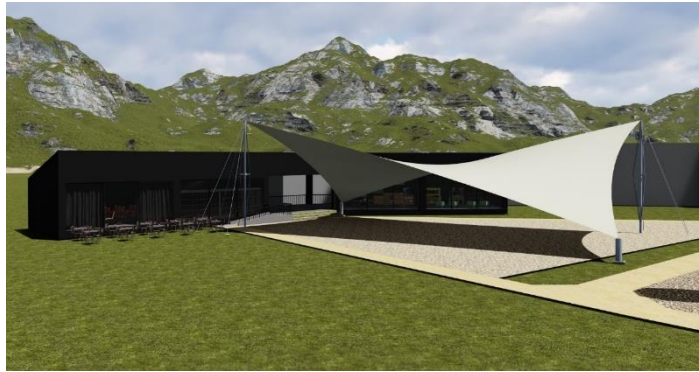
Şekil 5.23. Alternatif 6: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

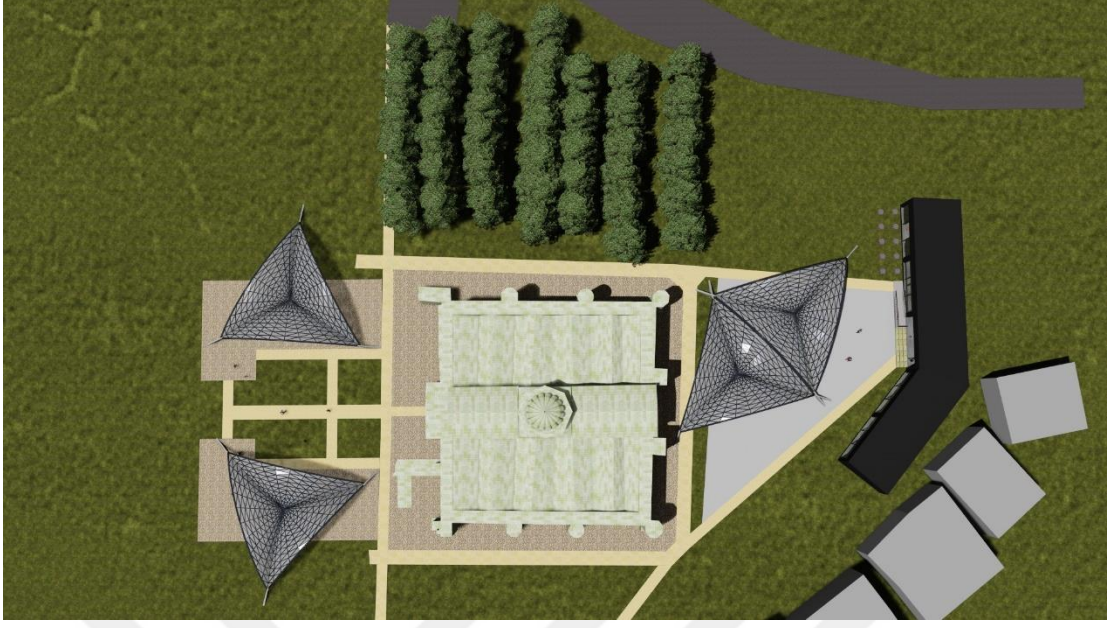
Şekil 5.24. Alternatif 6: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.25. Alternatif 6: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.26. Alternatif 6: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.27. Alternatif 7: Etfel malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.28. Alternatif 7: Etfel malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.29. Alternatif 7: Etfе malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.30. Alternatif 7: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, etfe malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.31. Alternatif 8: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.32. Alternatif 8: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.33. Alternatif 8: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.34. Alternatif 9: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

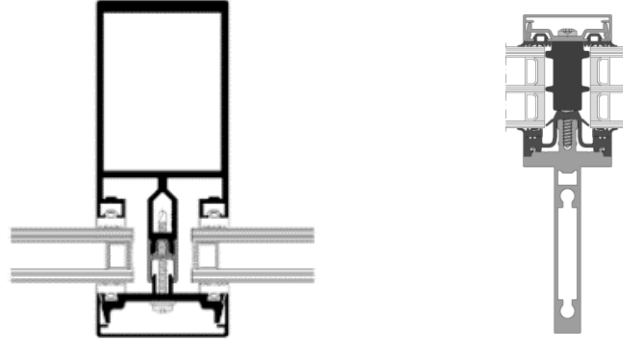

Şekil 5.35. Alternatif 9: Membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

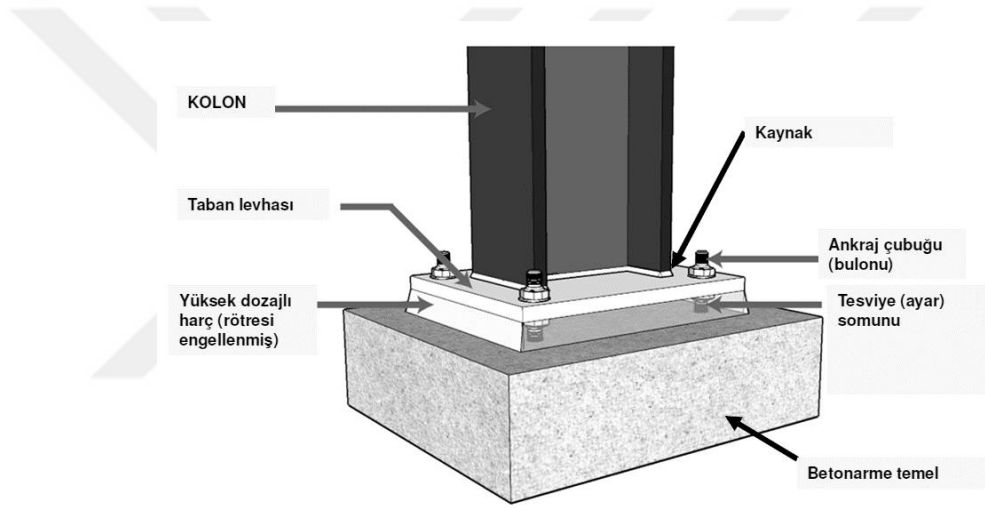

Şekil 5.36. Alternatif 9: İhtiyaç duyulması durumunda yapılabilecek, membran malzemesi ve alüminyum profil kullanılarak oluşturulmuş üst örtü (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

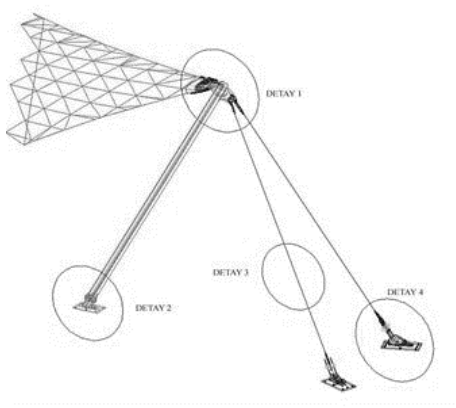
Çağdaş ek yapı detayları Şekil 5.37.- Şekil 5.40’da verilmiştir.

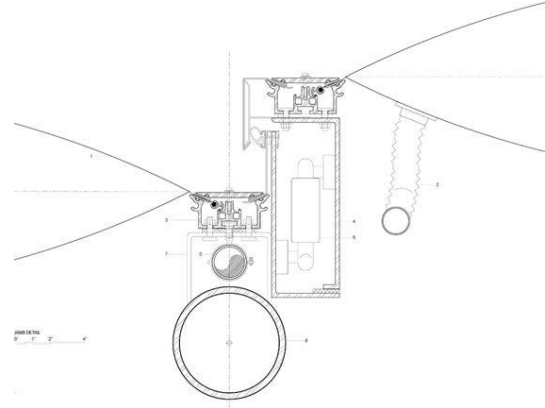
Şekil 5.37. Çelik ve alüminyum profil detayı (URL-28, 2019)

Şekil 5.38. Ankraj detayı (URL-29, 2019)

Şekil 5.39. Asma germe detayı (URL-30, 2019)

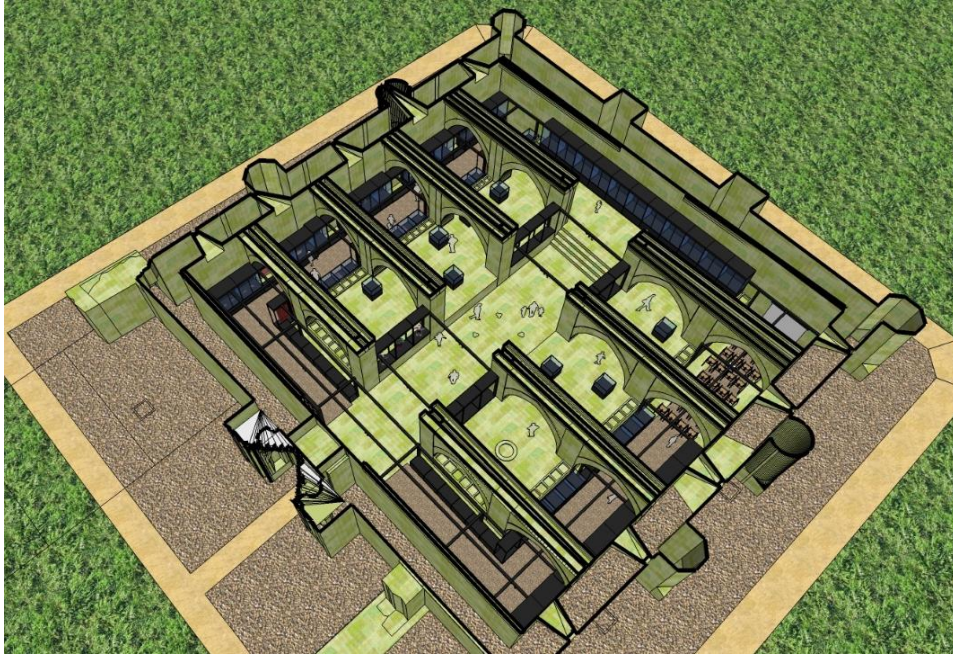
Şekil 5.40. ETFE detay (URL-28,2019)

5.3. Hanın İç Mekânının Kullanımına Dönük Müdahaleler ve Öneriler

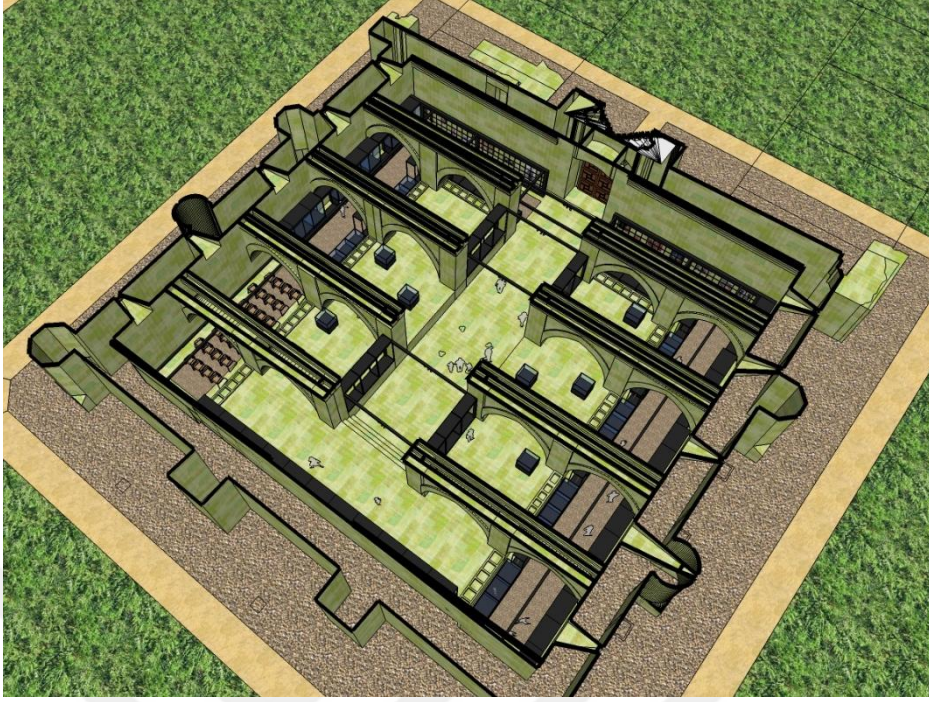
Hanın girişinde her iki tarafta bulunan sahnalarda sergileme ve satış birimleri çözülmüştür. Sol ve sağ sahnalarda yapının iç mekânının görsel bütünlüğünü bozmayacak şekilde kemerler arasında karşılıklı olarak birbirine bir küpün ayrıtları gibi bağlanan sergileme elemanları bulunmaktadır. Sergileme elemanlarının birbirine çerçeve sistem oluşturarak taşıyıcılarla bağlanmasının sebebi, bu elemanların herhangi bir hareket (deprem, çarpma, vb.) halinde devrilmesini ya da sarsılmasını engellemek ve aynı zamanda elektrik aksamlarının profiller içerisinden iletilerek aydınlatmanın da çözülmesi amaçlanmıştır. Yapı içerisinde sağ ve sol sekide sirkülasyon alanı sınırlı olduğu için tekil sergileme elemanları yerleştirilmiştir.

Sağ sahının güneydoğusunda sunum alanı tasarlanmıştır. Orta sahında ise iki farklı alternatif olarak; normal standart sergileme birimleri veya interaktif sunumlara da olanak sağlayacak teknolojik yüzeyin bulunduğu bir alan tasarlanmıştır (Şekil 5.41.- Şekil 5.59.).

5.3.1. İç Mekan Önerilerinin Görselleri ve Detayları

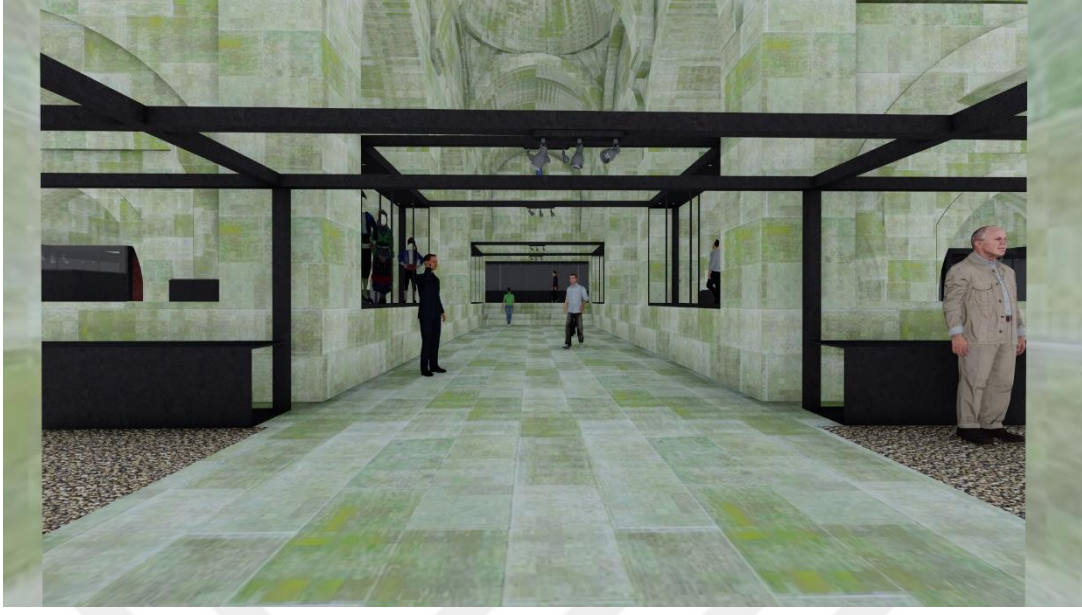
Şekil 5.41. Susuz Han iç mekan öneri (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.42. Susuz Han iç mekan öneri (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.43. Susuz Han iç mekan öneri, giriş sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.44. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahn (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.45. Susuz Han iç mekan öneri, giriş satış ve sergileme alanı, sol sahn (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.46. Susuz Han iç mekan öneri, giriş satış sergileme alanı, sol sahn (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.47. Susuz Han iç mekan öneri, sergileme alanı, sol sahn (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.48. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahn sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

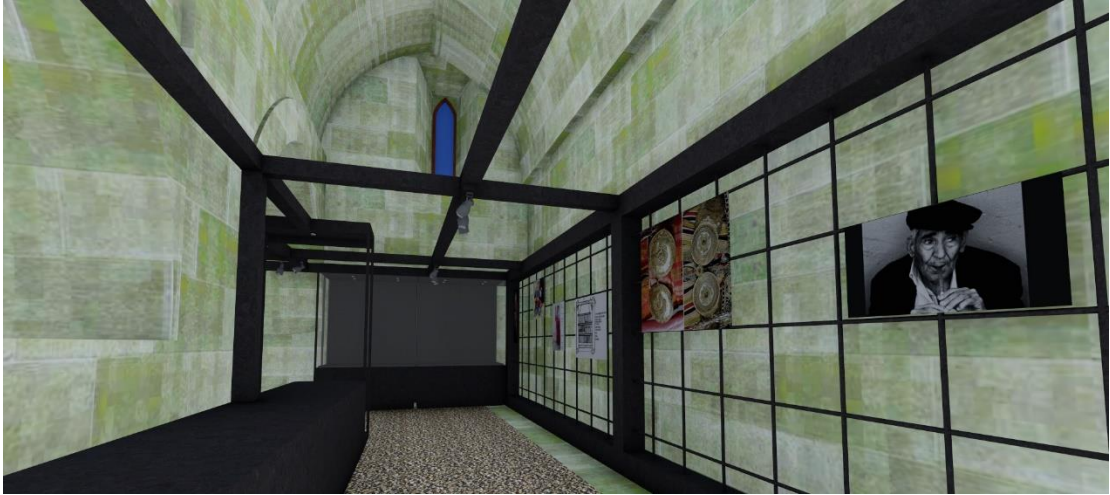
Şekil 5.49. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahnın ve sol seki sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.50. Susuz Han iç mekan öneri, sol sahnın ve sol seki sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.51. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahnın satış ve sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.52. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahnın sergileme ve satış alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

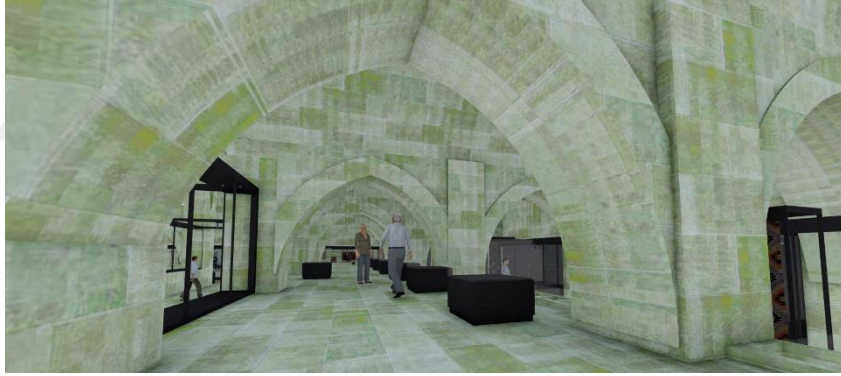
Şekil 5.53. Susuz Han iç mekan öneri, sağ sahnin sergileme ve sunum alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.54. Susuz Han iç mekân öneri, sağ sahnin sunum alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

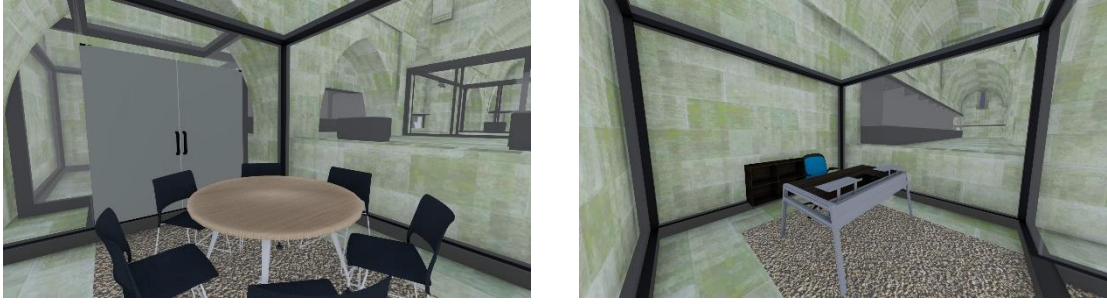
Şekil 5.55. Susuz Han iç mekan öneri, sağ seki sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

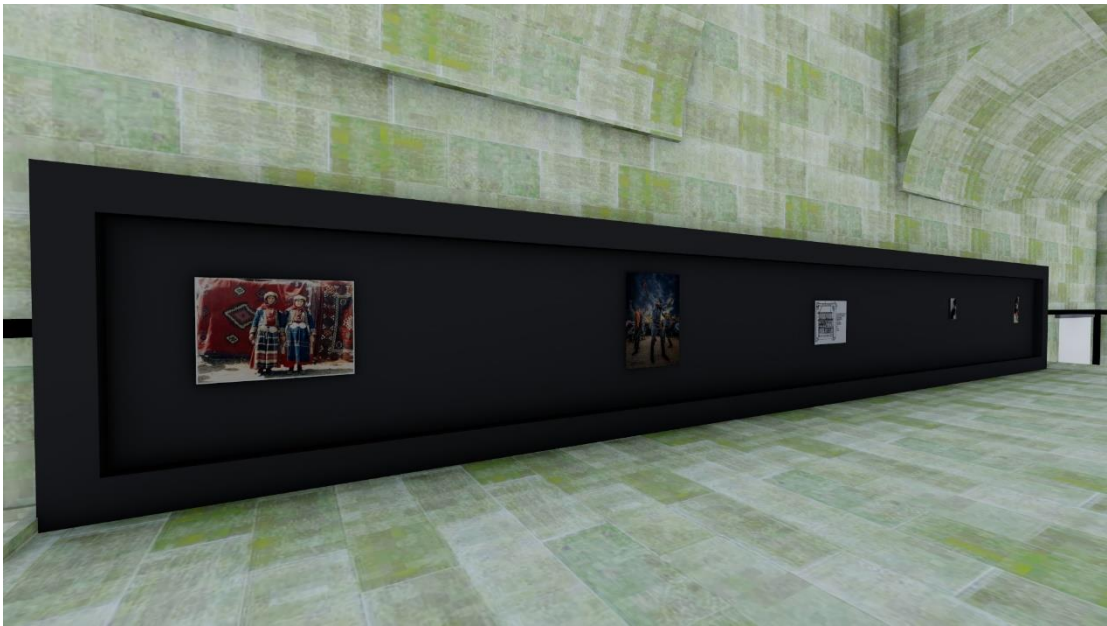
Şekil 5.56. Susuz Han iç mekan öneri, sol seki sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.57. Susuz Han iç mekan öneri, sergileme alanı ve kütüphane (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.58. Susuz Han iç mekan öneri, personel alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

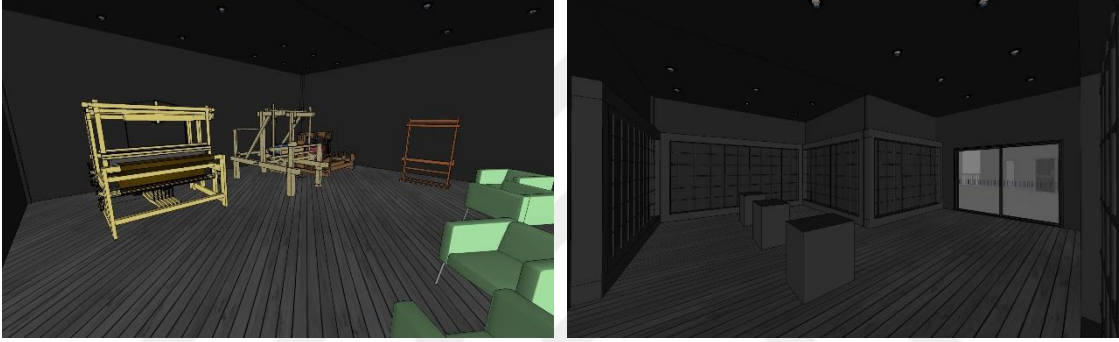

Şekil 5.59. Susuz Han iç mekan öneri, orta sahnin interaktif sunum alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

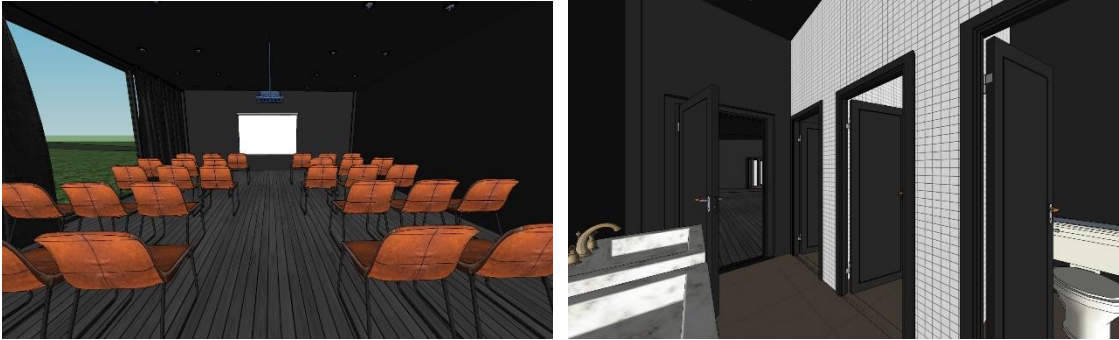
Hana gelecek ziyaretçiler ve personel için yapının doğusunda modern ve ölçek olarak anıtsal yapının önüne geçmeyen yeni ek tasarlanmıştır (Şekil 5.60.; Şekil 5.61.; Şekil 5.62.).

Şekil 5.60. Susuz Han ek yapı iç mekan öneri, plan ve kafeterya (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.61. Susuz Han ek yapı iç mekan öneri, el sanatları uygulama alanı ve sergileme alanı (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

Şekil 5.62. Susuz Han ek yapı iç mekan öneri, sunum alanı ve tuvaletler (Modelleme ve Görselleştirme: Bakır D. R.)

6. SONUÇ

Susuz Han, yap-işlet-devret modeli ile ihaleye sunulmuştur. İhaleyi alan firma, anıtsal yapıya fonksiyon önerisi olarak “Taşınabilir kültür varlıkları sergi birimi / müze” işlevini uygun görmüştür. Burada öncelik sırası yapının en azından mevcut durumunun korunması ve gerekli müdahalelerle bu durumun iyileştirilmesi ve yapının yaşatılması olduğu için fonksiyon bir sonraki aşamaya bırakılmıştır.

Firmanın o dönemde ülkedeki ekonomik krizden etkilenmesi ve kendini korumaya almak amacıyla bazı faaliyetlerini durdurma kararından Susuz Hanı da olumsuz yönde etkilenmiştir.

Susuz Han’ın restorasyonunun durdurulduğu esnada bazı ince işleri yarım kalmıştır. Bunlar, çatıda derz dolgularının eksiklerinin tamamlanması, eğimin kontrolü vb. gibi işlerdir.

Bu işler kolay gözükmekle birlikte zaman isteyen ve aslında tarihi yapının korunmasında oldukça önemli rol oynayan etkenlerdir. Çünkü yağış (kar, yağmur) olduğu zaman, sular derzlerden içeriye girerek taşlara zarar verecektir. Kış aylarında bu sular taşlar arasında donacaktır ve bu kısımlardaki hacim artışından dolayı taşlarda patlamaya sebep olacaktır.

Aynı zamanda su içerisindeki tuzlar da bu patlamalara ve yapının yüzeyinde (taşlarda) birikintilere sebep olacaktır. Ayrıca herhangi bir yapının, ister yeni ister eski olsun, ölmesine “terkedilmişlik” te sebep olur. Yapılara fonksiyon verilmesi ve fonksiyonun uygulanması bu yüzden önemlidir ki yapı içerisindeki insanlarla birlikte yapılar da yaşasın.

Tarihi yapıların yeniden işlevlendirilmesinde yapıya zarar vermeden uygulamaların yapılması önem taşımaktadır. Müze işlevi bu amaçla, yapıya en az müdahaleyi gerektirmesi ve çok fazla mekan içermemesi sebebiyle uygun görülmüştür.

Bu nedenlerle, Susuz Han’da yarım kalan çalışmaların tamamlanarak yeni fonksiyonuyla yaşatılması ve tarihi, mimari ve kültürel mirasın sürdürülebilirliğinin ve gelecek kuşaklara aktarılmasının sağlanması gereklidir.

KAYNAKLAR

- Acun, H., 2007. Giriş. *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 14.
- Ahunbay, Z., 1999. *Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon*, Yem Yayın, İstanbul.
- Alpagut, B., 2016. Burdur doğa tarihi müzesi, *Ayrıntı Dergisi*, Cilt 4 (42), 33-35.
- Asatekin, N., 2004. Koruma Konusunda Önemli Uluslararası Belgeler. *Kültür ve Doğa Varlıklarımız Neyi, Niçin, Nasıl Korumalıyız?*, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara, 63-101.
- Asatekin, N. G., Yıldız, E., 2016. Anıtsal yapıların kullanım sürecinde değerlendirilmesine yönelik bir model önerisi. *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 35 (2), 161-182.
- Aydemir, I., Arabacıoğlu, P., 2007. Tarihi çevrede yeniden değerlendirme kavramı. *Megaron Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi E-Dergisi*, 2 (4), 204-212.
- Bakır, D. R., 2017. Kişisel Arşiv: Evdir Han, Kırkgöz Han, İncir Han, Susuz Han fotoğrafları.
- Bakır, İ., 2007. Kervansarayların Çağdaş Kullanımları Bağlamında Bucak (Burdur) Susuz Han'ın Değerlendirilmesi, *Hanlar Kervansaraylar Geleneksel ve Modern Mimaride Taş Sempozyumu*, Mimarlar Odası Antalya Şubesi Yayınları, Antalya, 185-193.
- Bakır, İ., 2008. Susuz Han Rölöve-Restitüsyon-Restorasyon Projeleri, Raporları ve Fotoğrafları, Kişisel Arşiv.
- Bakır, İ., 2015. Vakıf Eserlerinin Günümüzde Kullanım Olanakları: Selçuklu Kervansarayları, *Vakıf ve Sanat Sempozyum Bildirileri ve Sergi Kataloğu*, Antalya Üniversite Destekleme Vakfı Yayınları, Antalya, 83-94.
- Bektaş, C., 1999. Kervansaray Tipolojileri, Selçuklu Kervansarayları, Korunmaları ve Kullanımları Üzerine Bir Öneri, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul.
- Bozcu, M. M., 2013. *Burdur İlinin Kısa Siyasi Tarihi, Burdur İlinde Türk Mimarisi Selçuklu, Beylikler ve Osmanlı Eserleri*, Burdur Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları: 8, Burdur, 5.
- Büyükarıslan, B., Güney, E. D., 2013. Endüstriyel miras yapılarının yeniden işlevlendirilme süreci ve istanbul tuz ambarı örneği. *Beykent Üniversitesi Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 31-58.
- Canan, F., Güleç Korumaz, A., Korumaz, M., 2011. Tarihi Binalarda Gerçekleştirilen Müdahalelerin Sürdürülebilirlik Bağlamında Değerlendirilmesi, *Uluslararası Ekolojik*

Mimarlık ve Planlama Sempozyumu, Mimarlar Odası Antalya Şubesi Yayınları 14/3, Antalya, 58-63.

Compagno, A., 2002. *Intelligent Glass Façades*, Birkhäuser-Verlag, Basel

Curl, J. S., 1999. *Dictionary of Architecture*, Oxford University Press, Oxford

Çakmak, Ş., Ekinci, H. A., Ergin, O. G., 2008. Susuz han 2008 yılı kazı çalışmaları diğer çalışma raporları, *Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü (ANMED) Dergisi*, 184-188.

Demir, A., 1988. Anadolu selçuklu hanları susuz han, *İlgi Dergisi*, Sayı 55, 15-19.

Dikmen, Ç., Yarar, B., 2000. Anadolu Kervan Yolları ve Antalya-Burdur-Konya Güzergahındaki Selçuklu Kervansarayları, Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Konya, Türkiye.

Duymaz, A. Ş., 2007. Susuz Han. *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 273-286.

Eraşar, O., 2007. Evdir Han. *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 404-419.

Eraşar, O., 2017. Kırkgöz Han. *Yolların Tanıkları Anadolu Selçuklu Hanları*, Anadolu Üniversitesi Basımevi, Eskişehir, 507.

Eraybat, G. F., 2011. Çağdaş İşlevin Seçiminde Belirleyici Olan Unsurların İrdelenmesi. Tarihi Konaklama Yapılarının Doğuşu, Gelişimi ve Günümüzde Çağdaş İşlevle Değerlendirilmesi: Edirne Rüstempaşa Kervansarayı Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Edirne Trakya Üniversitesi, Edirne, Türkiye.

Erdmann, K., 1961. *Das Anatolische Karavansaray des 13. Jahrhunderts*, Teil 1, Berlin, 113-114.

Eriç, M., 2002. Yapı Malzemesi. *Yapı Fiziği ve Malzemesi*, Literatür Yayınları, 181-365.

Eroğlu, B., Yıldız E., 2007. Konya Horozlu Hanın Günümüz Çağdaş Yaşamında Daha Verimli Olarak Yer Alabilmesine Yönelik Öneriler, *Hanlar Kervansaraylar Geleneksel ve Modern Mimaride Taş Sempozyumu Kitabı*, Mimarlar Odası Antalya Şubesi, Antalya, 194-202.

Hasol, D., 2012. *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü*, Yem Yayın, İstanbul, 199-504.

Köşklük, Kaya, N., 2012. İtalya'da Tarihi Yapılarda Yeni Ek Uygulamalarında Çağdaş Çatı ve Cephe Sistemleri ile Tasarım İlkeleri, 6. *Ulusal Çatı & Cephe Sempozyumu*, Bursa.

Kuban, D., 1969. Modern restorasyon ilkeleri üzerine yorumlar. *Vakıflar Dergisi*, (8), 341-356.

Kuban, D., 2008. *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 250.

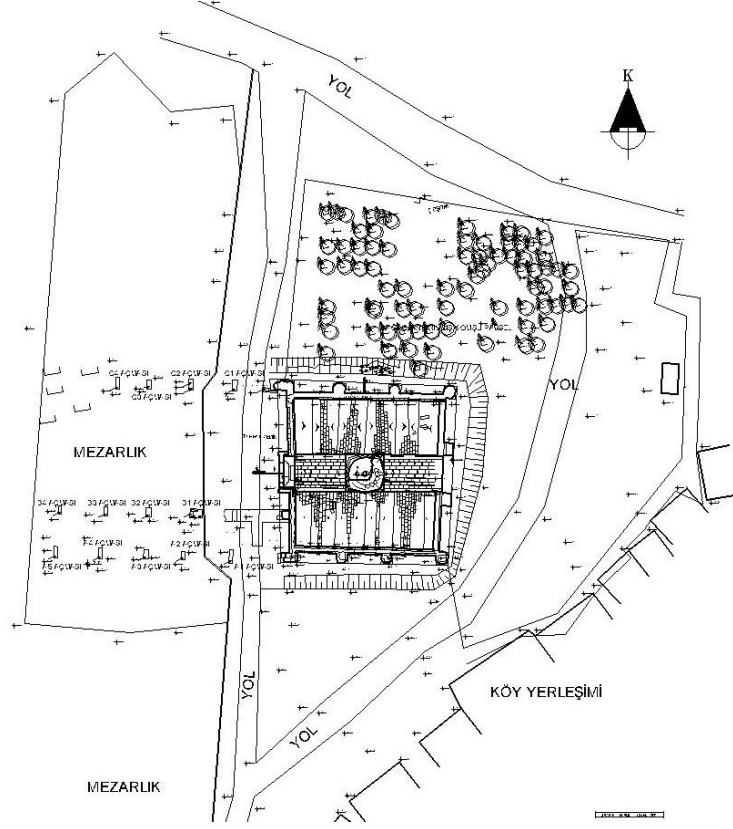
- Kuban, D., 2017. Selçuklu Kervansarayları ve Sarayları. *Çağlar Boyunca Türkiye Sanatının Anahatları*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 107.
- Uğursal, S., 2011. Tarihi Yapıların Yeniden İşlevlendirilmesi: İzmir Sümerbank Basma Sanayi Yerleşkesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye.
- Lecuyer, A., 2008. ETFE Technology and Design. Berlin: Birkhauser.
- Madran, E., Özgönül, N., 2011. Anadolu Selçuklu Sanatı: Susuz Han / Burdur. *Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması*, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, İstanbul, 57.
- Madran, E., Özgönül, N., 2011. Korumayla İlgili Kurumlar. *Kültürel ve Doğal Değerlerin Korunması*, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, İstanbul, 112-139.
- Mutlu Danacı, H., 2015. Vakıf Eserlerinin Kentsel Çevreleriyle Birlikte Korunması İçin Öneriler, *Vakıf ve Sanat Sempozyum Bildirileri ve Sergi Kataloğu*, Antalya Üniversite Destekleme Vakfı Yayınları, Antalya, 56-66.
- Nuhoğlu, M., Sunter, S., 2016. Tarihi bir yapının müze olarak işlevlendirilmesi İbrahim Paşa Sarayı-Türk ve İslam Eserleri Müzesi örneği. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 5 (8), 2422-2435.
- Oral, M., 2012. Antalya-Burdur yolunda duraklar ve konaklar. *Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (8), 246-257.
- Redford, S., 2007. 2. Gıyaseddin Keyhüsrev'in Antalya-Alanya-Burdur Yörelerindeki Kervansarayları, *Hanlar Kervansaraylar Geleneksel ve Modern Mimaride Taş Sempozyumu Kitabı*, Mimarlar Odası Antalya Şubesi, Antalya, 242-243.
- Tanış, H., 1967. İncir Han, *Burdur 1967 İl Yıllığı*. Burdur'u Kalkındırma ve Tanıtma Derneği.
- Tanyeli, U., 1987. Anadolu-Türk Kentinde Fiziksel Yapının Evrim Süreci (11.-15. yy.), Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Tolun, T., 1993. İncir Han, *Antalya IV. Selçuklu Semineri (Bildiriler)*, T.C. Antalya Valiliği Yayınları, Antalya, 90-93.
- Turan, R., Kırpık G., 2007. Selçuklu Dönemi Türklerde Sosyal ve Ekonomik Hayat. *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 19-50.
- Turgay Gezer, H., 2009. *Mekan Örtüsü Tekstil Malzemesi*, Maltepe Üniversitesi, İstanbul, 173-209.
- Türkçü, H. Ç., 2017. *Çağdaş Taşıyıcı Sistemler*, Birsen Yayınevi, İstanbul, 177-249.

- Tükel Yavuz, A., 1992. Anadolu selçuklu kervansaraylarında mekan - işlev ilişkisi içinde savunma ve barınma, *Vakıf Haftası Dergisi*, 253-284.
- URL-1, 2018. Avrupa Mimari Mirasının Korunması Sözleşmesi'nin (1985) 11. maddesi, <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/TR-14268/avrupa-mimari-mirasinin-korunmasi-sozlesmesi.html>, (Erişim Tarihi: 21.05.2018)
- URL-2, 2006. Icomos Geleneksel Mimari Miras Tüzüğü'nün uygulama ilkelerinin 5. maddesi, web.deu.edu.tr, (Erişim Tarihi: 21.05.2018)
- URL-3, 2016. Türkiye'de, 2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma yasasının 15. maddesinin (a) bendi, <http://www.mevzuat.gov.tr>, (Erişim Tarihi: 21.05.2018)
- URL-4, 2018. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 660 sayılı ilke kararı, <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/>, (Erişim Tarihi: 21.05.2018)
- URL-5, 2016. Kunstlerhaus Tiyatrosu giriş saçağı, Albertina Müzesi-Viyana çağdaş saçak eki, <https://docplayer.biz.tr/16208853-Tardhd-yapilarin-dokularin-yendlenme-surecnde-cagdas-cephe-ve-cati-elemanlari-kullanimi.html>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-6, 2018. Museum Quarter, Viyana, https://www.tripadvisor.com.tr/LocationPhotoDirectLink-g190454-d246439-i78498780-MuseumsQuartier_Wien-Vienna.html, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-7, 2005. Reina Sofia Müzesi, Madrid, <https://www.gettyimages.com/detail/news-photo/empty-chairs-are-set-up-in-front-of-reina-sofia-museum-news-photo/52373460>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-8, 2009. Reichstag Parlamento Binası ve çağdaş çatı eki, Berlin, <http://v3.arkitera.com/g160-meclis-binalari.html?year=&aID=2840>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-9, 2015. King's Cross Saint Pancras İstasyon Binası, Berlin, https://www.tripadvisor.com.tr/Attraction_Review-g186338-d214631-Reviews-St_Pancras_International_Station-London_England.html, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-10, 2018. Lancaster Gate Christ Church ve ek yapısı, <https://hiveminer.com/Tags/london%2C%20spirehouse#Tags>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-11, 2012. Sant Francisc Kilisesi merdiveni ve ek yapısı, <http://www.arkitera.com/haber/9358/harabe-kilisenin-yeniden-dogusu>, (Erişim Tarihi:11.01.2019)
- URL-12, 2017. Royal Ontario Müzesi ve çağdaş ek yapısı, <https://www.arkitektuel.com/royal-ontario-muzesi-kristal/>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-13, 2016. Beyazıt Devlet Kütüphanesi avlusu çağdaş ek üst örtüsü ve zemin, iç mekanı, kesitleri. http://www.mimarizm.com/mimari-projeler/muze-ve-kultur/beyazit-devlet-kutuphanesi_126322, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)

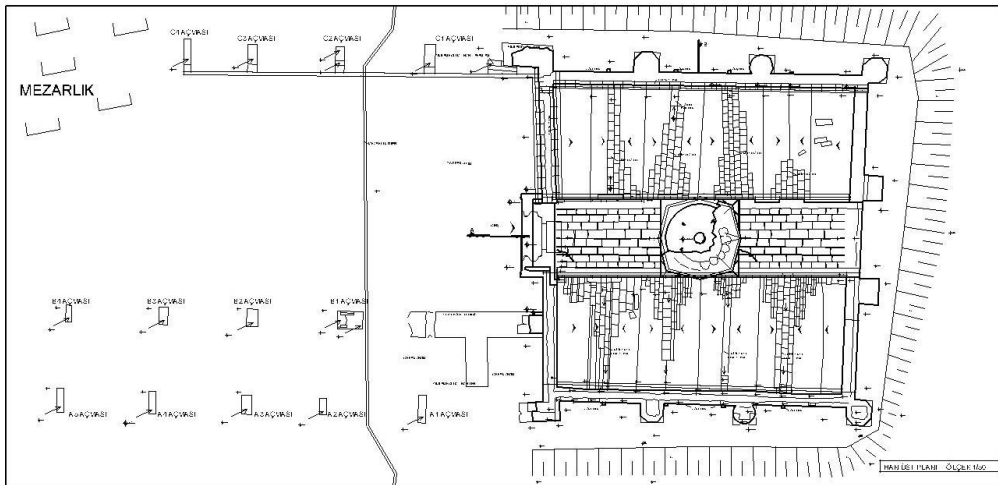
- URL-14, 2011. Kazıklı Kervansarayı Restorasyonu ve İç-ek Kültür Yapısı. <http://www.vitracagdasmimarlikdizisi.com/projeler/Kaz%C4%B1k%C4%B1-Kervansaray%C4%B1-Restorasyonu-ve-Ic-ek-Kultur.aspx>, (Erişim Tarihi: 11.01.2019)
- URL-15, 2015. Cezmi Karasu, Türk Sanatı Tarihi Notları, Anadolu Selçuklu Mimarisi. <https://www.ogu.edu.tr/images/birimduyuru/2012122818123.pdf>, (Erişim Tarihi: 02.02.2018)
- URL-16, 2019. Kervansaray, <http://sozluk.gov.tr/>, (Erişim Tarihi: 02.02.2018)
- URL-17, 2017. Rüstem Paşa Kervansarayı, Edirne, <https://tr.pinterest.com/pin/626633735622455764/?lp=true>, (Erişim Tarihi: 02.02.2018)
- URL-18, 2016. Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Karayolları Haritası, http://turkiye.haritasi.com/karayollari_haritasi/, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-19, 2016. Antalya-Burdur Arasındaki Hanlar, <http://www.tefenni.bel.tr/Yz-7-Tefenni-Tarihi.html>, (Erişim Tarihi: 05.08.2017)
- URL-20, 2017. Evdir Han Konumu, <https://www.google.com/maps/place/Evdirhan/@36.98799330,5787397,290m/data=!3m2!1e3!4b1!4m5!3m4!1s0x14c38c66d5627995:0x2535b54a147a0e41!8m2!3d36.987993!4d30.579834>, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-21, 2017. Kırkgöz Han Konumu, <https://www.google.com/maps/place/K%C4%B1rkg%C3%B6z+Han+Kervansaray/@37.1100836,30.5838933,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0xd329f51a6761e3cb!8m2!3d37.1100836!4d30.5838933>, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-22, 2012. Kırkgöz Han, <http://www.kirkgozhan.com/>, (Erişim Tarihi: 14.02.2018)
- URL-23, 2017. Kırkgöz Han Konumu. <https://www.google.com/maps/place/K%C4%B1rkg%C3%B6z+Han+Kervansaray/@37.1100836,30.5838933,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0xd329f51a6761e3cb!8m2!3d37.1100836!4d30.5838933>, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-24, 2017. İncir Han Konumu. <https://www.google.com/maps/place/K%C4%B1rkg%C3%B6z+Han+Kervansaray/@37.1100836,30.5838933,15z/data=!4m5!3m4!1s0x0:0xd329f51a6761e3cb!8m2!3d37.1100836!4d30.5838933>, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-25, 2016. Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye Karayolları Haritası, http://turkiyeharitasi.com/karayollari_haritasi/, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-26, 2017. Susuz Han Konumu, <https://yandex.com.tr/harita/?l=sat%2Cskl&ll=30.543003%2C37.378325&z=17>, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)
- URL-27, 2017. Susuz Han Yakın Konumu, <https://www.google.com/maps/place/Susuz+Kervansaray%C4%B1/@37.3780006,30.5394763,311m/data=!3m1!1e3!4m5!3m4!1s0x14c46ac57ab6b0cd:0xca1c7f4ea3e107e4!8m2!3d37.378116!4d30.540073>, (Erişim Tarihi: 08.08.2017)

- URL-28, 2017. Etfе malzeme özellikleri, www.tensaform.com, (Erişim Tarihi: 22.02.2019)
- URL-29, 2018. Ankraj detayı, <https://insapedia.com/celik-yapilarda-kolon-ayaklari-temel-kolon-birlesimleri/>, (Erişim Tarihi: 22.02.2019)
- URL-30, 2010. Asma germe detayı, <http://www.fabricart.com.tr/teknik-bilgiler/tekstil-mimarisi/>, (Erişim Tarihi: 22.02.2019)
- Ün, H. İ., 2012. Emdir Han. *Anadolu Selçuklu Sanatı–V*, 46.
- Ünal, R. H., 1992. Burdur/Bucak İncir Hanı'nda, Temel Araştırmaları ve Temizlik Çalışmaları, <https://docplayer.biz.tr/12132024-Burdur-bucak-incir-hani-nda-temel-arastirmalari-ve-temizlik-calismalara.html>, 399.
- Ünal, R. H., 2007. İncir Hanı. *Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansarayları*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 305-320.
- Zeren M., 2010. *Tarihi Çevrede Yeni Ek ve Yeni Yapı Olgusu Çağdaş Yaklaşım Örnekleri*, Yalın Yayıncılık, İstanbul.

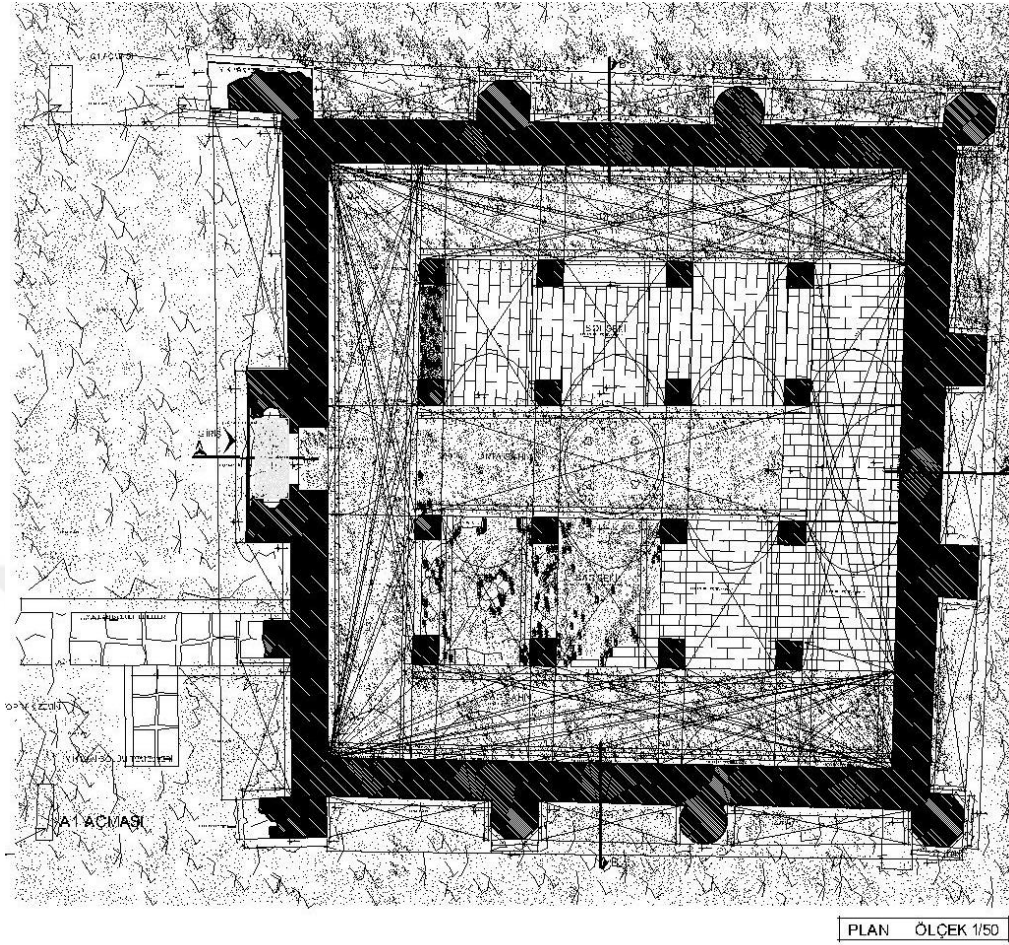
EKLER

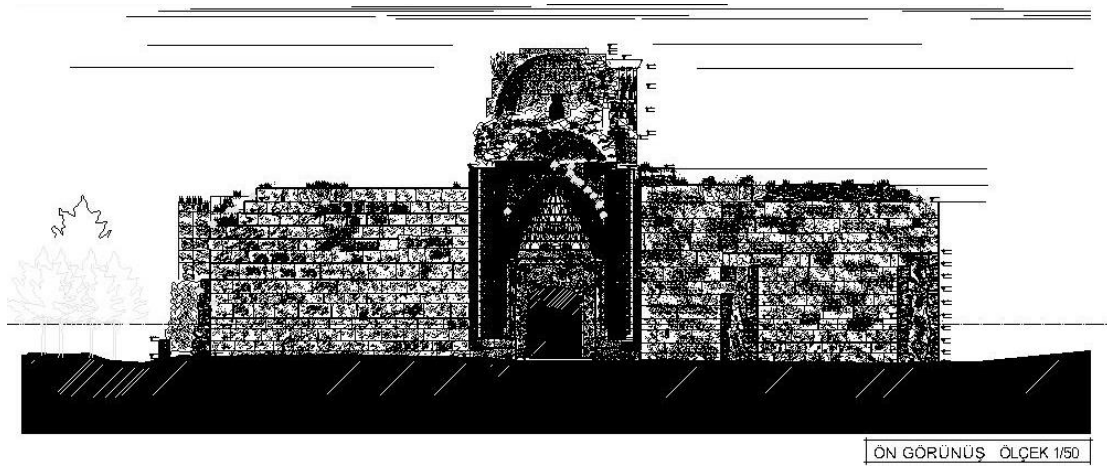
EK 1 - Şekil 4.1. Susuz Han rölöve vaziyet planı (Bakır, 2007)

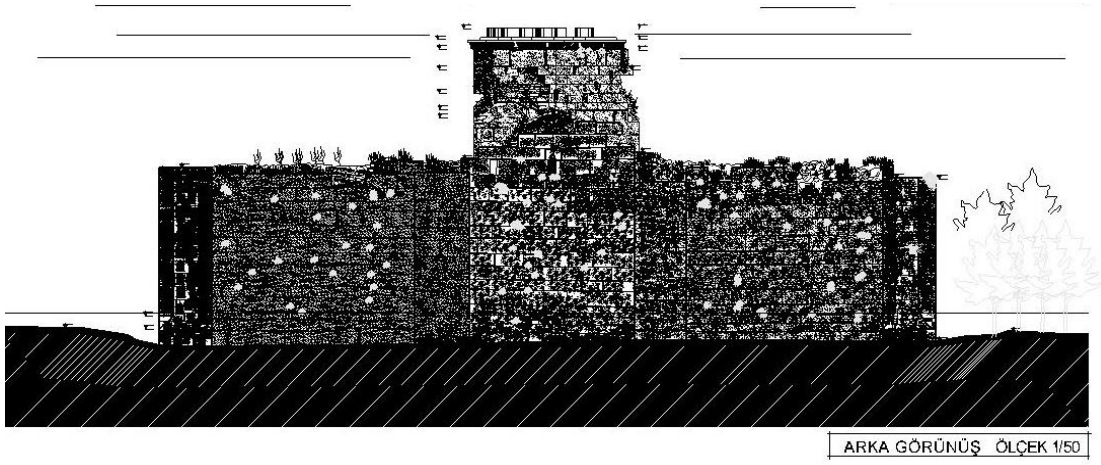
EK 2 - Şekil 4.2. Susuz Han rölöve çatı planı (Bakır, 2007)

EK 3 - Şekil 4.3. Susuz Han rölöve planı (Bakır, 2007)

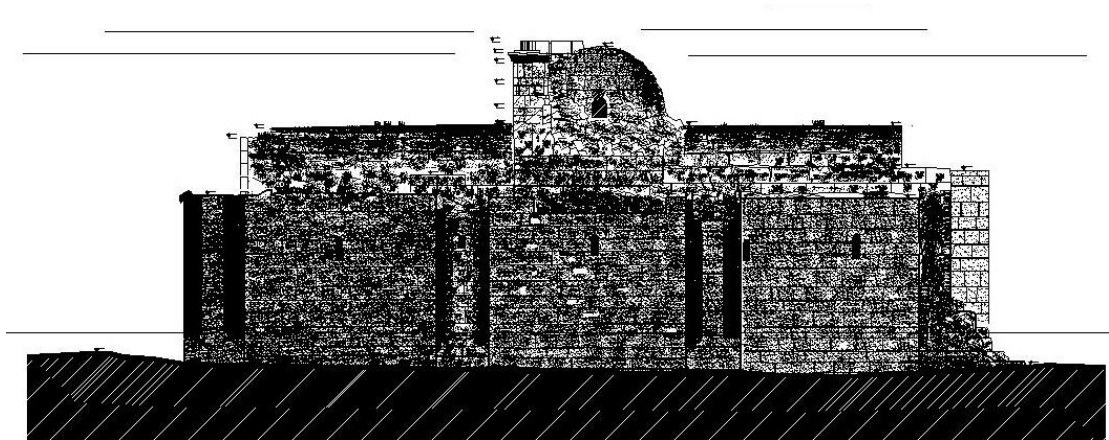
EK 4 - Şekil 4.4. Susuz Han rölöve ön görünüş (Bakır, 2007)

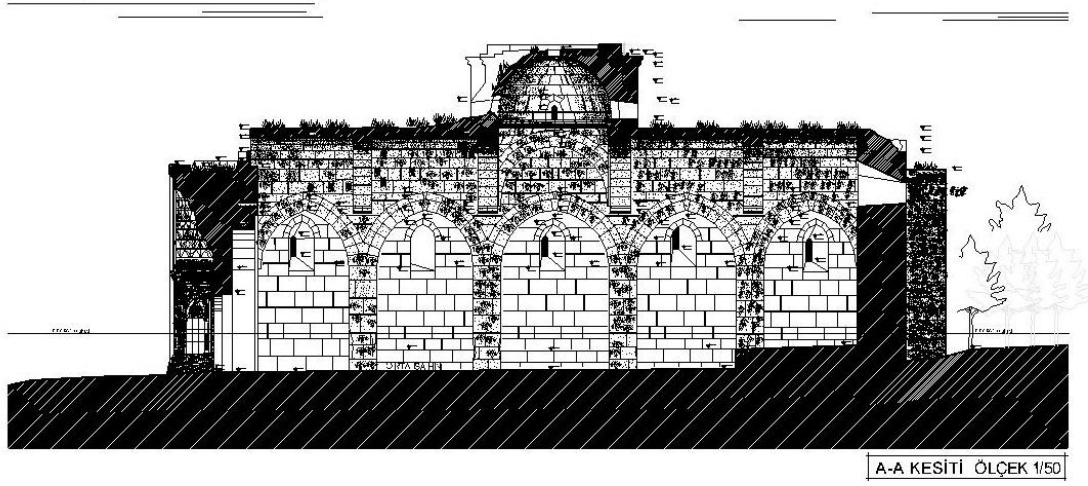
EK 5 - Şekil 4.5. Susuz Han rölöve arka görünüş (Bakır, 2007)

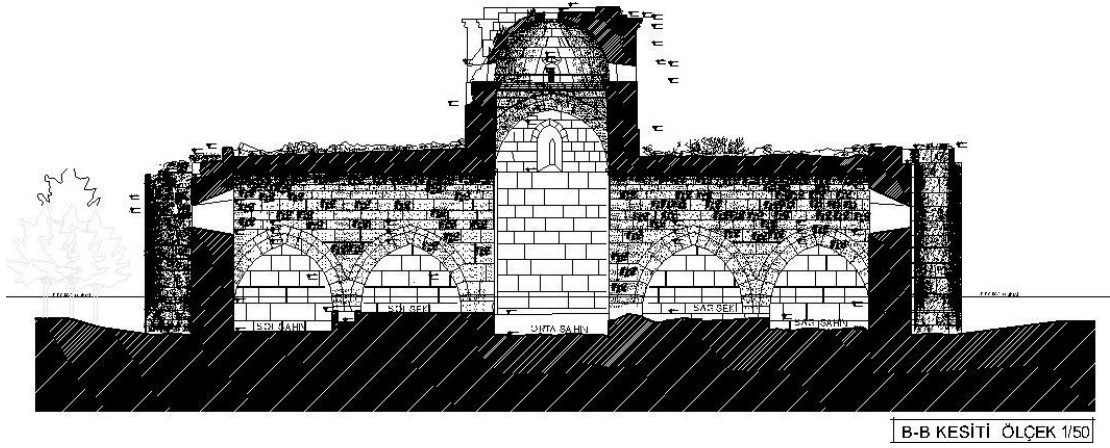
EK 6 - Şekil 4.6. Susuz Han rölöve sağ yan görünüş (Bakır, 2007)

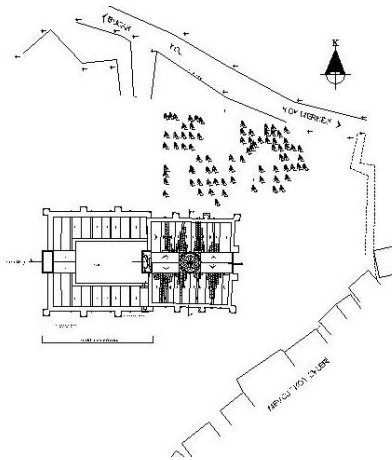
EK 7 - Şekil 4.7. Susuz Han rölöve sol yan görünüş (Bakır, 2007)

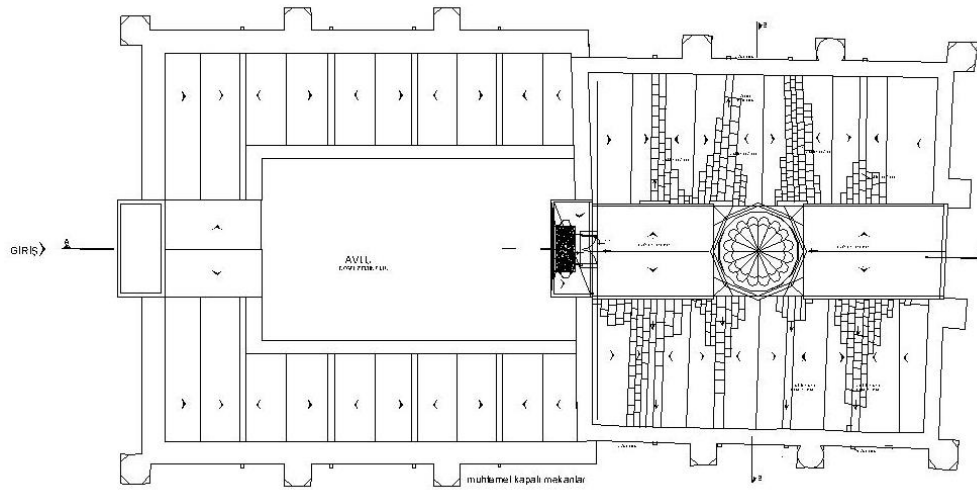
EK 8 - Şekil 4.8. Susuz Han rölöve A-A kesiti (Bakır, 2007)

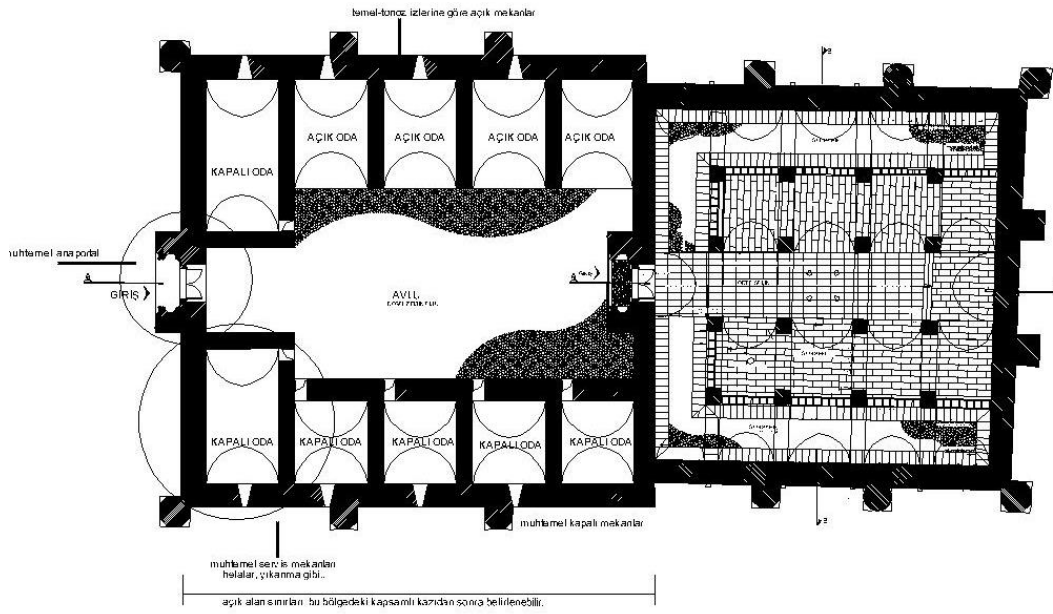
EK 9 - Şekil 4.9. Susuz Han rölöve B-B kesiti (Bakır, 2007)

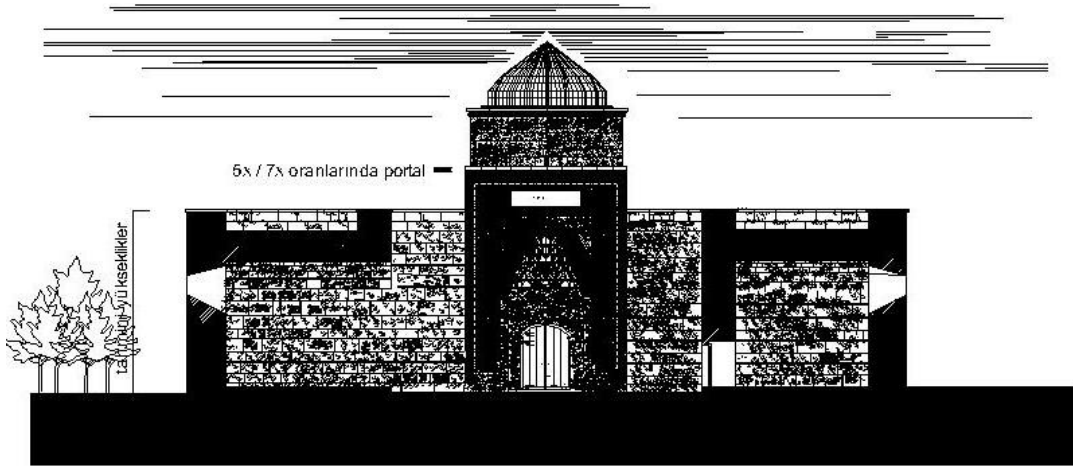
EK 10 - Şekil 4.10. Susuz Han restitüsyon vaziyet planı (İ. Bakır Arşivi, 2008)

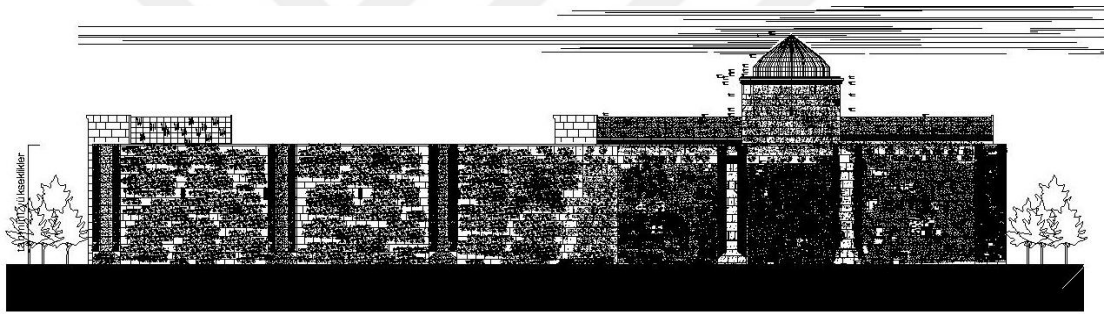
EK 11 - Şekil 4.11. Susuz Han restitüsyon çatı planı (İ. Bakır Arşivi, 2008)

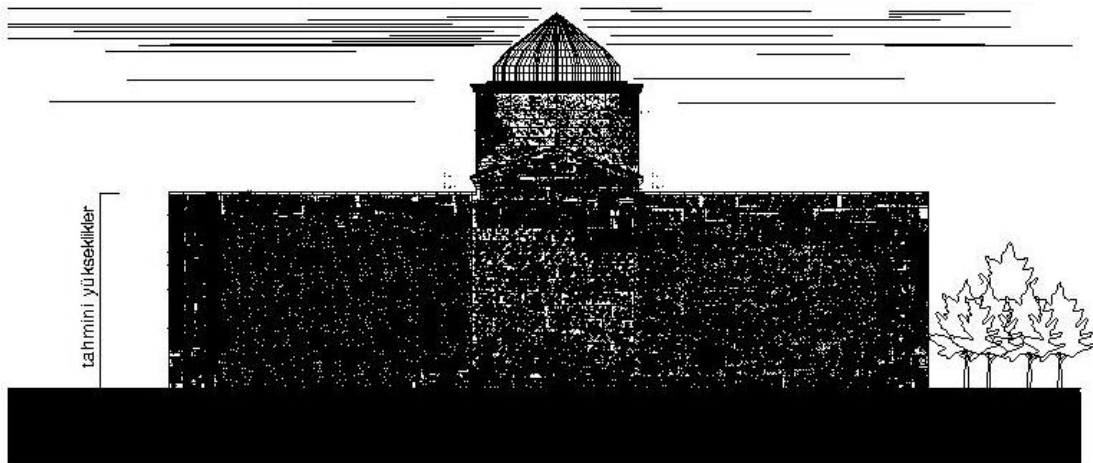
EK 12 - Şekil 4.12. Susuz Han restitüsyon planı (İ. Bakır Arşivi, 2008)

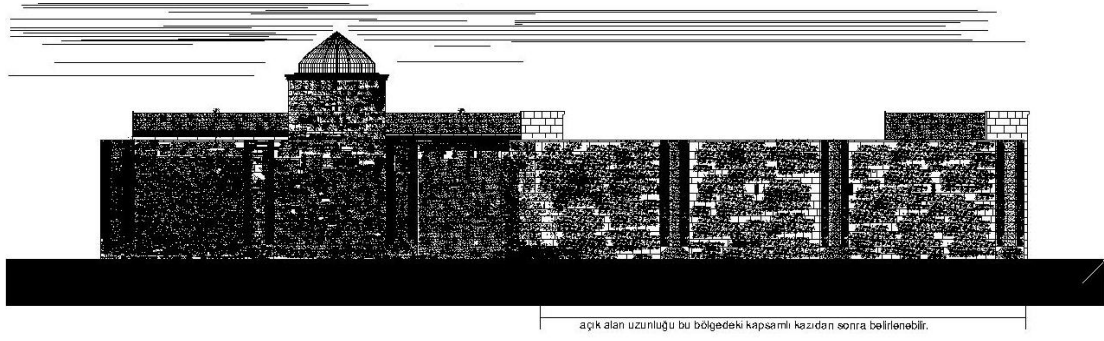
EK 13 - Şekil 4.13. Susuz Han restitüsyon ön (portal) görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

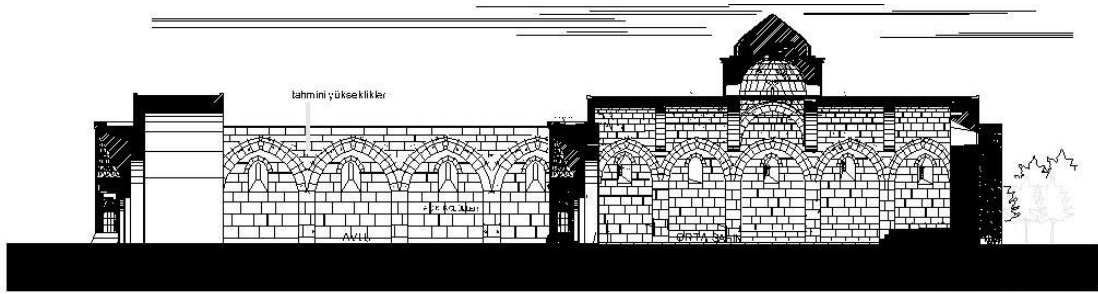
EK 14 - Şekil 4.14. Susuz Han restitüsyon sağ yan görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

EK 15 - Şekil 4.15. Susuz Han restitüsyon arka görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

EK 16 - Şekil 4.16. Susuz Han restitüsyon sol yan görünüş (İ. Bakır Arşivi, 2008)

EK 17 - Şekil 4.17. Susuz Han restitüsyon A-A kesiti (İ. Bakır Arşivi, 2008)

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Döne Rabia BAKIR
Doğum Yeri ve Yılı : KONYA/1988

Eğitim Durumu

Lise : Selçuklu Atatürk Lisesi, 2004

Lisans : Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç
Mimari ve Çevre Tasarımı Bölümü, 2014
Akdeniz Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi,
Mimarlık Bölümü,, 2015

Yüksek Lisans : Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen
Bilimleri Enstitüsü Malzeme Teknolojileri
Mühendisliği Anabilim Dalı, 2019

Çalıştığı Kurum / Kurumlar

- 1-
- 2-

Yayınları (SCI ve diğer makaleler)

- 1-
- 2-